

Bruxelles, 29 septembrie 2020
(OR. en)

**Dosar interinstituțional:
2018/0224(COD)**

11251/1/20
REV 1

RECH 332
COMPET 435
IND 156
MI 368
EDUC 331
TELECOM 163
ENER 318
ENV 550
REGIO 238
AGRI 294
TRANS 423
SAN 329
CADREFIN 283
CODEC 901
SUSTDEV 122

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	10948/20
Nr. doc. Csie:	9865/18 + ADD 1
Subiect:	Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare – Abordare generală

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor textul abordării generale complete referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare, astfel cum a fost convenit de Consiliu (Competitivitate) în cadrul reuniunii sale din 29 septembrie 2020.

Textul include interpretarea comună cu Parlamentul European, astfel cum a fost aprobată de Comitetul Reprezentanților Permanenți la 27 martie 2019¹, și abordarea generală parțială cu privire la considerente și la anexa IV (sinergii) adoptată de Consiliu (Competitivitate) la 29 noiembrie 2019².

¹ Doc. 7942/19.
² Doc. 14643/19.

REGULAMENTUL (UE) .../... AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din ...

de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,
având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 173 alineatul (3), articolul 182 alineatul (1), articolul 183 și articolul 188 al doilea paragraf,
având în vedere propunerea Comisiei Europene,
după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,
având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European³,
având în vedere avizul Comitetului Regiunilor⁴,
hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară⁵,

³ JO C [...], [...], p. [...].

⁴ JO C [...], [...], p. [...].

⁵ Poziția Parlamentului European din ... [(nepublicată încă în Jurnalul Oficial)] și Decizia Consiliului din

întrucât:

- (1) Uniunea are ca obiectiv consolidarea bazelor sale științifice și tehnologice prin realizarea unui Spațiu european de cercetare în care cercetătorii, cunoștințele științifice și tehnologia să circule liber și prin încurajarea sporirii competitivității acestuia, inclusiv în ceea ce privește mediul de afaceri, promovând în același timp toate activitățile de cercetare și de inovare care vizează îndeplinirea priorităților strategice ale Uniunii, priorități care au ca obiectiv final promovarea păcii, a valorilor Uniunii și a bunăstării popoarelor sale.
- (2) În cadrul acestui obiectiv general, pentru a obține un impact științific, tehnologic, economic, precum și asupra mediului înconjurător și asupra societății și pentru a maximiza valoarea adăugată realizată de Uniune prin investițiile sale în cercetare și inovare, Uniunea ar trebui să investească în cercetare și inovare de excelență prin programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa 2021-2027 (denumit în continuare „programul”), în scopul de a sprijini crearea, transferul și o mai bună difuzare a cunoștințelor la nivel de excelență și a tehnologiilor de înaltă calitate în Uniune, de a atrage talente la toate nivelurile și a contribui la implicarea deplină a rezervei de talente a Uniunii, de a facilita legăturile de colaborare și a consolida impactul cercetării și inovării asupra elaborării, sprijinirii și implementării politicilor Uniunii, de a sprijini și a consolida adoptarea și implementarea de soluții inovatoare și durabile în societatea și în economia Uniunii, în special în cadrul IMM-urilor, de a aborda provocările globale, inclusiv în ceea ce privește schimbările climatice și obiectivele de dezvoltare durabilă, de a crea locuri de muncă, a stimula creșterea economică și a promova competitivitatea mediului de afaceri, precum și de a stimula atractivitatea Uniunii în domeniul cercetării și inovării (C&I). Programul ar trebui să promoveze toate formele de inovare, inclusiv inovarea revoluționară, să încurajeze introducerea pe piață a soluțiilor inovatoare și să optimizeze realizarea investițiilor sus-menționate pentru a crește impactul lor în cadrul unui Spațiu european de cercetare consolidat.
- (2a) Programul ar trebui să fie instituit pentru o perioadă de șapte ani, pentru a alinia durata acestuia cu cea a cadrului financiar multianual prevăzut în Regulamentul (UE, Euratom) nr. [de inserat trimiterea la Regulamentul privind CFM] al Consiliului, fără a aduce atingere termenelor stabilite în Regulamentul [YYY/XXXX] al Consiliului de instituire a Instrumentului de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19.

- (2a) Programul ar trebui să contribuie la creșterea investițiilor publice și private în C&I în statele membre, contribuind astfel la atingerea unui nivel global al investițiilor de cel puțin 3 % din PIB-ul Uniunii în domeniul cercetării și dezvoltării. Pentru realizarea acestui obiectiv va fi nevoie ca statele membre și sectorul privat să completeze programul cu propriile lor acțiuni consolidate de investiții în cercetare, dezvoltare și inovare.
- (3) Pentru a contribui la realizarea obiectivelor de politică ale Uniunii, activitățile sprijinite în cadrul acestui program ar trebui, acolo unde este cazul, să fie o sursă de inspirație pentru reglementări favorabile inovării și să beneficieze de acestea, în conformitate cu principiul inovării⁶⁷, astfel încât să sprijine transformarea mai rapidă și mai intensivă în inovare a consistentului capital de cunoaștere al Uniunii.
- (4) Principiile generale ale științei deschise, inovării deschise și deschiderii către lume ar trebui să fie respectate în cadrul implementării întregului program, la o scară cât mai largă. Aceste principii ar trebui să garanteze excelența și impactul investițiilor Uniunii în cercetare și inovare.

⁶ *Better Regulation, Research and Innovation toolbox* (Set de instrumente de cercetare și inovare pentru o mai bună legiferare),
https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/better-regulation-toolbox-21_en_0.pdf

⁷ Comunicarea Comisiei din 15 mai 2018 intitulată „O agendă europeană reînnoită pentru cercetare și inovare - șansa Europei de a-și modela viitorul” [COM(2018) 306].

- (5) Știința deschisă, inclusiv accesul deschis la publicațiile științifice și la datele de cercetare, precum și diseminarea și exploatarea optimă a cunoștințelor au potențialul de a spori calitatea, impactul și beneficiile științei și de a accelera dezvoltarea cunoașterii, făcând-o mai fiabilă, mai eficientă și mai precisă, mai ușor de înțeles de către societate și mai capabilă să răspundă provocărilor societale. Ar trebui să se prevadă dispoziții menite să asigure faptul că beneficiarii oferă acces deschis la publicațiile științifice evaluate *inter pares*. De asemenea, ar trebui să se asigure faptul că beneficiarii oferă acces deschis la datele de cercetare în conformitate cu principiul „cât mai deschis cu putință și cât de închis este necesar”, permițând excepții pentru motive întemeiate legate de normele de protecție a datelor, interesele în materie de securitate, drepturile de proprietate intelectuală, competitivitatea economică a Uniunii Europene la nivel mondial, precum și alte interese legitime. Ar trebui să se acorde o importanță sporită în special gestionării responsabile a datelor de cercetare, care ar trebui să respecte principiile FAIR (să fie ușor de găsit, accesibile, interoperabile și reutilizabile), în special prin abordarea integratoare a planurilor de gestionare a datelor. Acolo unde este cazul, beneficiarii ar trebui să utilizeze posibilitățile oferite de Cloudul european pentru știința deschisă și să respecte alte principii și practici ale științei deschise.
- (6) Conceperea și elaborarea programului ar trebui să răspundă necesității de stabilire a unei mase critice de activități sprijinite, la nivelul întregii UE și prin cooperare internațională, în conformitate cu Agenda 2030 a ONU și cu obiectivele sale de dezvoltare durabilă (ODD). Implementarea programului ar trebui să consolideze urmărirea acestor obiective și angajamentul UE și al statelor sale membre de a implementa Agenda 2030 și de a realiza dezvoltarea durabilă într-un mod coerent și integrat în cele trei dimensiuni ale sale: economică, socială și de mediu.
- (7) Activitățile sprijinite în cadrul programului ar trebui să contribuie la realizarea obiectivelor și priorităților Uniunii, la monitorizarea și evaluarea progreselor în raport cu aceste obiective și priorități și la dezvoltarea unor priorități noi sau revizuite.
- (7a) Programul asigură transparența și responsabilitatea finanțării publice în cadrul proiectelor de cercetare și inovare, protejând astfel interesul public.

- (7b) Programul ar trebui să sprijine activitățile de cercetare și inovare în domeniul științelor sociale și umaniste. Acest lucru implică promovarea cunoașterii științifice în acest domeniu, dar și utilizarea informațiilor și a progreselor înregistrate în cadrul său, pentru a spori impactul economic și societal al programului. În cadrul pilonului intitulat „Provocări mondiale și competitivitate industrială europeană”, științele sociale și umaniste vor fi integrate pe deplin în toate clusterelor. De asemenea, dincolo de promovarea lor în cadrul proiectelor, integrarea științelor sociale și umaniste ar trebui să fie sprijinită prin includerea, ori de câte ori este cazul, în comitetele de experți și în grupurile de evaluare, a unor experți independenți din domenii aferente științelor sociale și umaniste, precum și prin monitorizarea acestor științe în cadrul acțiunilor de cercetare finanțate și prezentarea de rapoarte în timp util pe această temă. În special, nivelul de integrare a științelor sociale și umaniste va fi monitorizat în întregul program.
- (8) Programul ar trebui să mențină o abordare echilibrată între cercetare și inovare, precum și între finanțarea ascendentă (stabilită în funcție de cercetător sau de inovator) și cea descendentă (determinată de priorități definite strategic), în funcție de tipul comunităților de cercetare și inovare care sunt implicate, de tipurile și scopurile activităților desfășurate și de impacturile așteptate. Combinația acestor factori ar trebui să determine alegerea abordării aplicabile părților respective ale programului, toate aceste părți contribuind la îndeplinirea tuturor obiectivelor generale și specifice ale programului.
- (8a) Programul ar trebui să sprijine toate etapele cercetării și inovării, în special în cadrul proiectelor de colaborare, inclusiv al misiunilor și parteneriatelor, după caz. Cercetarea fundamentală constituie un bun esențial și o condiție importantă pentru creșterea capacității Uniunii de a atrage cei mai buni oameni de știință, astfel încât să devină un pol al excelenței la nivel mondial. Ar trebui să se asigure un echilibru între cercetarea fundamentală și cea aplicată. În combinație cu inovarea, aceasta va sprijini competitivitatea, creșterea economică și ocuparea forței de muncă în Uniune.

- (8b) Este dovedit faptul că acceptarea diversității, în toate sensurile, este esențială pentru calitatea științei, deoarece știința beneficiază de pe urma diversității. Diversitatea și incluziunea contribuie la excelența în cercetare și inovare colaborativă: cooperarea dintre discipline, sectoare și de pe tot cuprinsul Spațiului european de cercetare permite o îmbunătățire a cercetării și o mai bună calitate a propunerilor de proiecte, poate conduce la rate mai ridicate de utilizare la nivelul societății și poate promova beneficiile inovării, contribuind astfel la progresul Europei.
- (8c) Poate fi aplicată o procedură accelerată pentru cercetare și inovare pentru a permite accesul la fonduri într-un mod mai rapid, ascendent, al consorțiilor mici implicate în colaborare care se ocupă de acțiuni de la cercetarea fundamentală până la aplicarea pe piață.
- (8d) Pentru a maximiza impactul programului Orizont Europa, ar trebui acordată o atenție deosebită abordărilor multidisciplinare, interdisciplinare și transdisciplinare.
- (8e) În vederea realizării obiectivelor sale și respectând totodată principiul excelenței, acest program ar trebui să vizeze consolidarea, printre altele, a legăturilor de colaborare în Europa, contribuind astfel la reducerea decalajului în materie de C&I.
- (8f) Inițiativele de excelență ar trebui să vizeze îmbunătățirea excelenței în materie de cercetare și inovare în țările eligibile, inclusiv, de exemplu, prin sprijinirea formării pentru îmbunătățirea competențelor manageriale în materie de C&I, acordarea de premii, consolidarea ecosistemelor de inovare, precum și prin crearea de rețele de C&I, inclusiv pe baza infrastructurilor de cercetare finanțate de UE. Solicitanții trebuie să demonstreze în mod clar că proiectele sunt legate de strategii naționale și/sau regionale de C&I pentru a fi în măsură să solicite finanțare aferentă componentei „Extinderea participării și răspândirea excelenței” din cadrul părții intitulate „Extinderea participării și consolidarea Spațiului european de cercetare” a programului Orizont Europa.

- (9) Activitățile de cercetare întreprinse în cadrul pilonului „Excelență științifică” ar trebui să fie stabilite în funcție de necesitățile și de oportunitățile din domeniul științei și să promoveze excelența în acest domeniu. Agenda pentru cercetare ar trebui stabilită în strânsă legătură cu comunitatea științifică și ar trebui să pună accentul pe atragerea noilor talente în domeniul C&I și a cercetătorilor debutanți, consolidând în același timp Spațiul european de cercetare (SEC), evitând exodul creierelor și promovând circulația creierelor.
- (9a) Programul ar trebui să sprijine Uniunea și statele sale membre pentru a ține seama de realitatea unei concurențe internaționale foarte intense pentru atragerea celor mai bune creiere și competențe.
- (10) Pilonul „Provocări mondiale și competitivitate industrială europeană” ar trebui stabilit prin intermediul unor clustere de activități de cercetare și inovare, în vederea maximizării integrării în toate domeniile tematice respective, asigurându-se totodată un nivel ridicat și durabil al excelenței și al impactului în raport cu resursele utilizate. Acesta va încuraja colaborarea între mai multe discipline, sectoare, politici și țări, atât în vederea realizării obiectivelor de dezvoltare durabilă, respectând principiile Agendei 2030 și ale Acordului de la Paris, cât și, în acest context, în vederea competitivității mediilor de afaceri ale Uniunii. Organizarea unor inițiative foarte ambițioase și ample sub formă de misiuni de cercetare și inovare va permite programului să obțină un impact sistemic transformator pentru societate, în sprijinul obiectivelor de dezvoltare durabilă, inclusiv prin intermediul cooperării internaționale și al diplomației științifice.

- (11) Implicarea deplină și în timp util în program a mediului de afaceri, care să cuprindă toate tipurile, de la antreprenori individuali și întreprinderi mici și mijlocii la întreprinderi de mari dimensiuni, ar trebui să constituie unul dintre principalele mijloace prin care urmează să fie realizate obiectivele programului, în special creșterea economică și crearea de locuri de muncă durabile. În vederea acestei implicări a mediului de afaceri, participarea sa la acțiuni ar trebui sprijinită la niveluri cel puțin comparabile cu cele prevăzute în programul-cadru anterior Orizont 2020, instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁸ („Orizont 2020”).
- (11a) Acțiunile programului ar trebui să contribuie în mod semnificativ la deblocarea potențialului sectoarelor strategice ale Europei, inclusiv al tehnologiilor generice esențiale, reflectând obiectivele strategiei pentru politica industrială a UE⁹.
- (11b) Consultările cu mai multe părți interesate, inclusiv cu societatea civilă și mediul de afaceri, ar trebui să contribuie la perspectivele și prioritățile stabilite prin procesul de planificare strategică. Acest lucru ar trebui să conducă la planuri strategice periodice în materie de C&I, adoptate prin intermediul unor acte de punere în aplicare pentru pregătirea conținutului programelor de lucru.
- (11c) În vederea finanțării unei acțiuni specifice, programul de lucru ar trebui să țină seama de rezultatele proiectelor specifice anterioare și de progresul științei, tehnologiei și inovării la nivel național, la nivelul Uniunii și la nivel internațional, precum și de evoluțiile relevante ale politicilor, ale pieței și ale societății.

⁸ Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020 și de abrogare a Deciziei nr. 1982/2006/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 104).

⁹

- (12) Este important să sprijinim mediul de afaceri al Uniunii pentru ca acesta să rămână sau să devină un lider mondial în domeniul inovării, al digitalizării și al neutralității climatice, în special prin investiții în tehnologiile generice esențiale care vor sta la baza întreprinderilor de mâine. Acțiunile programului ar trebui să ofere soluții la disfuncționalitățile pieței sau la situațiile de investiții sub nivelul optim, să stimuleze investițiile în mod proporțional și transparent, fără a se suprapune finanțărilor private sau a le exclude, și să asigure o valoare adăugată europeană clară și beneficii publice de pe urma investițiilor. Aceasta va asigura coerența acțiunilor programului cu normele UE privind ajutoarele de stat, evitându-se denaturările nejustificate ale concurenței pe piața internă.
- (13) Programul ar trebui să sprijine cercetarea și inovarea în mod integrat, respectând toate dispozițiile relevante ale Organizației Mondiale a Comerțului. Conceptul de cercetare, inclusiv dezvoltarea experimentală, ar trebui să fie utilizat în conformitate cu manualul Frascati elaborat de OCDE, în timp ce conceptul de inovare ar trebui să fie utilizat în conformitate cu manualul Oslo, elaborat de OCDE și Eurostat, urmând o abordare largă care cuprinde inovarea socială. Ca și în cazul programului-cadru anterior Orizont 2020, definițiile OCDE cu privire la nivelul de maturitate tehnologică ar trebui să fie luate în continuare în considerare la clasificarea cercetării tehnologice, a dezvoltării de produse și a activităților demonstrative, precum și la definirea tipurilor de acțiuni disponibile în cadrul cererilor de propuneri. Granturile nu ar trebui să fie acordate pentru acțiuni în cadrul cărora activitățile depășesc nivelul de maturitate tehnologică 8. Programul de lucru pentru o anumită cerere de propuneri din cadrul pilonului „Provocări mondiale și competitivitate industrială europeană” ar putea permite granturi pentru validarea la scară largă a produselor și replicarea pe piață.
- (13a) Fără a aduce atingere ansamblului negocierilor privind CFM, Orizont Europa va contribui la obiectivele spațiale la un nivel al cheltuielilor cel puțin echivalent proporțional cu cel prevăzut în programul-cadru anterior Orizont 2020 instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

- (14) Comunicarea Comisiei privind evaluarea intermediară a programului Orizont 2020 [COM(2018) 2 final], Rezoluția Parlamentului European referitoare la evaluarea implementării programului Orizont 2020 în vederea evaluării intermediare a acestuia și la propunerea privind cel de al 9-lea program-cadru [2016/2147(INI)] și concluziile Consiliului intitulate „De la evaluarea intermediară a programului Orizont 2020 către cel de al nouălea program-cadru” au oferit un set de recomandări privind programul de față, inclusiv privind normele de participare și de diseminare, bazându-se pe lecțiile învățate din programul precedent, precum și pe contribuțiile din partea instituțiilor UE și a părților interesate. Printre respectivele recomandări se numără: propunerea de măsuri pentru promovarea circulației creierelor și facilitarea deschiderii rețelelor de C&I; realizarea de investiții mai ambițioase în vederea atingerii unei mase critice și a maximizării impactului; sprijinirea inovării revoluționare; acordarea de prioritate investițiilor Uniunii în cercetare și inovare (C&I) în domenii cu valoare adăugată ridicată, în special printr-o implicare a cetățenilor deplină, în cunoștință de cauză și în timp util, orientată spre misiuni, și printr-o comunicare extinsă; raționalizarea cadrului de finanțare al Uniunii pentru a exploata pe deplin potențialul de C&I al acesteia, inclusiv prin simplificarea gamei de inițiative de parteneriat și de scheme de cofinanțare; dezvoltarea mai multor sinergii concrete între diferitele instrumente de finanțare ale Uniunii, în special prin depășirea logicilor de intervenție necomplementare și a complexității diferitelor finanțări, precum și cu scopul de a contribui la mobilizarea potențialului de C&I neexploatat din întreaga Uniune; consolidarea cooperării internaționale și a deschiderii față de participarea țărilor terțe și continuarea simplificării bazate pe experiența dobândită în implementării programului Orizont 2020.
- (15) Programul ar trebui să urmărească realizarea de sinergii cu alte programe ale Uniunii, din etapa de concepere și planificare strategică, trecând prin etapele de selectare a proiectelor, gestionare, comunicare, diseminare, exploatare a rezultatelor, și până la monitorizare, audit și guvernanță. În ceea ce privește finanțarea pentru activitățile de C&I, sinergiile ar trebui să permită armonizarea cât mai mult posibil a normelor privind eligibilitatea costurilor. În vederea evitării suprapunerilor și a dublării eforturilor și pentru a crește efectul de levier al finanțării din partea Uniunii, pot avea loc transferuri din alte programe ale Uniunii către activitățile Orizont Europa. În aceste cazuri, fondurile respective se vor conforma normelor programului Orizont Europa.

- (15a) În conformitate cu Regulamentul [Instrumentul de redresare al Uniunii Europene (ERI)] și în limitele resurselor alocate în regulament, în cadrul acestui program ar trebui puse în aplicare măsuri de redresare și de reziliență pentru a aborda consecințele fără precedent al crizei provocate de COVID-19. Aceste resurse suplimentare ar trebui utilizate astfel încât să se asigure respectarea termenelor prevăzute în Regulamentul [ERI]¹⁰. Aceste resurse suplimentare ar trebui alocate exclusiv acțiunilor destinate cercetării și inovării care vizează abordarea consecințelor crizei provocate de COVID-19, în special a impactului său economic, social și societal.
- (16) Pentru a obține cel mai mare impact posibil al finanțării acordate de Uniune și cea mai eficientă contribuție la obiectivele de politică ale Uniunii, Uniunea ar trebui, după caz, să instituie parteneriate europene cu parteneri din sectorul privat și/sau public. Printre parteneri se numără mediul de afaceri, universitățile, organizațiile de cercetare, organismele cu misiune de serviciu public la nivel local, regional, național sau internațional, sau organizațiile societății civile, inclusiv fundații și ONG-uri care susțin și/sau desfășoară activități de cercetare și inovare, cu condiția ca impacturile dorite să poată fi obținute mai eficient prin intermediul unui parteneriat decât exclusiv cu ajutorul Uniunii.
- (16a) Ar trebui să fie posibil ca, în funcție de decizia statului membru, să fie luate în considerare contribuții din programele cofinanțate prin Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european Plus (FSE+), Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM) și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) drept contribuție a statului membru participant în scopul programului Orizont Europa. Totuși, acest lucru nu aduce atingere necesității de a respecta toate dispozițiile aplicabile acestor contribuții, astfel cum se prevede în [noul regulament privind dispozițiile comune] și în regulamentele specifice fiecărui fond și, în special, necesității de a respecta dispozițiile care stabilesc cerințele de cofinanțare și sistemele de gestiune și control.

¹⁰ Propunerea modificată a Comisiei de regulament de instituire a programului Orizont Europa [COM(2020) 459].

- (17) Programul ar trebui să consolideze cooperarea dintre parteneriatele europene și partenerii din sectorul public și/sau privat de la nivel internațional, inclusiv prin reunirea programelor de cercetare și inovare și prin investiții transfrontaliere în cercetare și inovare, care aduc avantaje reciproce cetățenilor și întreprinderilor, permițând în același timp Uniunii să își apere interesele în domenii strategice¹¹.
- (17a) Inițiativele emblematice în domeniul tehnologiilor viitoare și emergente (FET) s-au dovedit a fi un instrument eficace și eficient, aducând beneficii societății într-un efort comun coordonat al Uniunii și al statelor sale membre. Activitățile desfășurate în cadrul inițiativelor emblematice în domeniul FET privind grafenul, proiectul „Creierul uman” și tehnologia cuantică, care sunt sprijinite prin programul Orizont 2020, vor continua să fie sprijinite prin programul Orizont Europa prin cereri de propuneri incluse în programul de lucru. Acțiunile pregătitoare sprijinite în cadrul părții referitoare la inițiativele emblematice în domeniul FET a programului Orizont 2020 vor contribui la procesul de planificare strategică din cadrul programului Orizont Europa și vor sprijini lucrările cu privire la misiuni, la parteneriatele cofinanțate/programate în comun și la cererile de propuneri obișnuite.
- (18) Centrul Comun de Cercetare (JRC) ar trebui să ofere în continuare politicilor Uniunii dovezi științifice independente și orientate către client și asistență tehnică pe parcursul întregului ciclu al politicilor. Acțiunile directe ale JRC ar trebui să fie implementate în mod flexibil, eficient și transparent, ținând seama de necesitățile politicilor Uniunii și de nevoile relevante ale utilizatorilor JRC și asigurând protecția intereselor financiare ale Uniunii. JRC ar trebui să continue să genereze resurse suplimentare.

¹¹ A se vedea, de exemplu, propunerea Comisiei privind un regulament de stabilire a unui cadru pentru examinarea investițiilor străine directe în UE [COM(2017) 487].

- (19) Pilonul „O Europă inovatoare” ar trebui să stabilească o serie de măsuri de sprijin integrat pentru nevoile antreprenorilor și ale antreprenoriatului, menite să realizeze și să accelereze inovarea revoluționară pentru creșterea rapidă a pieței. Acesta ar trebui să prevadă un „ghișeu unic” pentru a atrage și a sprijini toate tipurile de inovatori și de întreprinderi inovatoare, cum ar fi IMM-urile, inclusiv întreprinderile nou-înființate și, în cazuri excepționale, întreprinderile mici cu capitalizare medie, cu potențial de extindere la nivelul Uniunii și la nivel internațional, precum și pentru a oferi granturi și coinvestiții rapide și flexibile, inclusiv cu ajutorul investitorilor privați. Aceste obiective ar trebui să fie urmărite prin crearea unui Consiliu european pentru inovare (CEI). Acest pilon ar trebui să sprijine, de asemenea, Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT) și ecosistemele europene de inovare în general, în special prin parteneriate de cofinanțare cu actori de la nivel național și regional care sprijină inovarea.
- (19a) În sensul prezentului regulament și, în special, în contextul activităților desfășurate în cadrul CEI, o întreprindere nou-înființată este un IMM aflat într-o etapă timpurie a ciclului său de viață (inclusiv *spin-off*-urile provenite din mediul universitar), care vizează soluții inovatoare și un model de afaceri scalabil și care este autonom în sensul articolului 3 din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei¹², iar „întreprindere cu capitalizare medie” înseamnă o întreprindere care nu este o microîntreprindere, o întreprindere mică sau mijlocie, astfel cum sunt definite în Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei, și care are un număr de angajați cuprins între 250 și 3 000, numărul de angajați fiind calculat în conformitate cu articolele 3, 4, 5 și 6 din titlul I din anexa la recomandarea susmenționată; o întreprindere mică cu capitalizare medie este o întreprindere cu capitalizare medie al cărei număr de angajați nu depășește 499.
- (20) Obiectivele de politică ale acestui program vor fi realizate, de asemenea, prin instrumentele financiare și garanția bugetară ale Fondului InvestEU, în special prin componentele de politică pentru cercetare, inovare și digitalizare, precum și pentru IMM-uri.

¹² Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36).

- (21) CEI, împreună cu alte părți ale programului Orizont Europa, ar trebui să stimuleze toate formele de inovare care variază de la inovarea progresivă la inovarea revoluționară și disruptivă, vizând în special inovarea creatoare de piețe. Prin instrumentele sale, Pathfinder și Accelerator, CEI ar trebui să urmărească identificarea, dezvoltarea și punerea în aplicare a inovațiilor cu risc ridicat, de toate tipurile, incluzând inovațiile progresive și punând accentul în special pe inovațiile revoluționare, disruptive și bazate pe tehnologii foarte avansate (deep-tech) care au potențialul de a deveni inovații creatoare de piețe. Printr-un sprijin coerent și raționalizat, CEI ar trebui să umple golul existent în ceea ce privește sprijinul public și investițiile private pentru inovarea revoluționară. Instrumentele CEI necesită funcții de gestionare și juridice specifice, pentru a reflecta obiectivele acestuia, în special activitățile de introducere pe piață.
- (22) Instrumentul Accelerator al CEI va permite să se depășească „valea morții” existentă între cercetare, comercializarea înainte de producția de masă și extinderea întreprinderilor. Instrumentul Accelerator va oferi sprijin operațiilor cu potențial ridicat care prezintă riscuri tehnologice/științifice, financiare, de gestionare și/sau de piață de așa natură încât operațiile nu sunt considerate încă bancabile și, prin urmare, nu pot mobiliza investiții semnificative de pe piață și, astfel, va completa programul InvestEU instituit prin Regulamentul ...¹³, care va sprijini proiecte și entități inovatoare, dar bancabile.
- (22a) În strânsă sinergie cu InvestEU, instrumentul Accelerator al CEI, cu formele sale de sprijin financiar mixt și sprijin financiar sub formă de capitaluri proprii, ar trebui să finanțeze IMM-urile, inclusiv întreprinderile nou-înființate, și, în cazuri excepționale, proiectele derulate de întreprinderi mici cu capitalizare medie, care fie nu sunt încă în măsură să genereze venituri, fie nu sunt încă profitabile, fie nu sunt încă în măsură să atragă suficiente investiții pentru a implementa integral planul de afaceri al proiectelor lor. Astfel de entități eligibile vor fi considerate drept nebancabile, chiar dacă o parte a nevoilor lor de investiții ar fi putut sau ar putea fi acoperite de către unul sau mai mulți investitori, cum ar fi o bancă privată sau publică, un birou familial, un fond cu capital de risc, un investitor providențial etc. În acest mod, permițând depășirea unei disfuncționalități a pieței, instrumentul Accelerator al CEI va finanța entități promițătoare, dar încă nebancabile, care derulează proiecte axate pe inovarea revoluționară creatoare de piețe. Odată ce vor deveni bancabile, proiectele respective pot fi finanțate, într-o etapă ulterioară a dezvoltării lor, prin programul InvestEU.

- (22b) În timp ce bugetul instrumentului Accelerator al CEI ar trebui să fie utilizat în principal pentru finanțarea mixtă, în sensul articolului 43, sprijinul exclusiv sub formă de granturi din partea instrumentului Accelerator al CEI pentru IMM-uri, inclusiv pentru întreprinderi nou-înființate, ar trebui să corespundă sprijinului acordat din bugetul instrumentului pentru IMM-uri din cadrul fostului program-cadru Orizont 2020 instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁴.
- (23) Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT), în principal prin intermediul comunităților sale de cunoaștere și inovare (CCI), ar trebui să aibă drept obiectiv consolidarea ecosistemelor de inovare care caută soluții la provocările globale, prin încurajarea integrării inovării, a cercetării, a învățământului superior și a antreprenoriatului. În conformitate cu actul său de înființare, Regulamentul privind EIT, și cu agenda sa strategică de cercetare și inovare, EIT ar trebui să încurajeze inovarea în activitățile sale și să își intensifice în mod semnificativ sprijinul pentru integrarea învățământului superior în ecosistemul de inovare, în special prin stimularea educației antreprenoriale, prin încurajarea unor colaborări strânse fără caracter disciplinar între mediul de afaceri și mediul academic și prin identificarea competențelor de care vor avea nevoie viitorii inovatori pentru a identifica soluții la provocările globale, competențe printre care se numără cele digitale și de inovare avansate. Beneficiarii CEI ar trebui să aibă acces la schemele de sprijin oferite de EIT, iar întreprinderile nou-înființate generate de comunitățile de cunoaștere și inovare ale EIT ar trebui să aibă acces la acțiunile CEI. Deși accentul pus de EIT pe ecosistemele de inovare ar trebui să îl facă să se încadreze în mod natural în pilonul „O Europă inovatoare”, EIT ar trebui să sprijine și ceilalți piloni, după caz.
- (24) Asigurarea și menținerea unor condiții de concurență echitabile pentru întreprinderile care concurează pe o piață dată ar trebui să constituie o cerință esențială pentru succesul inovării revoluționare, permițând astfel în special întreprinderilor inovatoare mici și mijlocii să profite de beneficiile investițiilor pe care le realizează și să obțină o cotă de piață.

¹⁴ Se preconizează publicarea unei declarații a Comisiei în JO seria C după adoptarea textului final al prezentului regulament.

- (25) Programul ar trebui să promoveze și să integreze cooperarea cu țările terțe și cu organizații și inițiative internaționale, pe baza beneficiilor reciproce, a intereselor UE, a angajamentelor internaționale, a diplomației științifice și, în măsura în care este posibil, a reciprocității. Cooperarea internațională ar trebui să aibă ca obiective consolidarea excelenței, a atractivității și a competitivității economice și a mediului de afaceri la nivelul Uniunii în domeniul cercetării și inovării, identificarea de soluții la provocările globale, incluzând obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) ale Organizației Națiunilor Unite prin respectarea principiilor Agendei 2030 și ale Acordului de la Paris în temeiul Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, precum și susținerea politicilor externe ale Uniunii. Ar trebui să fie urmată o abordare constând într-o deschidere generală față de participarea internațională și față de acțiuni de cooperare internațională specifice, inclusiv prin asigurarea faptului că entitățile stabilite în țări cu venituri scăzute și medii sunt în mod adecvat eligibile pentru finanțare. În același timp, în special în ceea ce privește părțile programului bazate pe colaborare, ar trebui promovată asocierea țărilor terțe, în conformitate cu acordurile de asociere și punând accentul pe valoarea adăugată pentru Uniune. La alocarea contribuțiilor financiare ale țărilor asociate la program, Comisia ar trebui să țină seama de nivelul de participare a entităților juridice din aceste țări la diferitele componente ale programului.
- (25a) Consiliul poate desemna un comitet special în consultare cu care se desfășoară negocierile, inclusiv cu privire la conceperea și conținutul acordurilor de asociere, în conformitate cu articolul 218 alineatul (4) din TFUE.

- (26) Pentru a aprofunda legătura dintre știință și societate și a maximiza beneficiile interacțiunii dintre acestea, programul ar trebui să implice cetățenii și organizațiile societății civile în crearea și conceperea în comun a unor agende și conținuturi de cercetare și inovare responsabile, care să vină în întâmpinarea preocupărilor, nevoilor și așteptărilor cetățenilor și ale societății civile, prin promovarea educației științifice, prin asigurarea accesului publicului la cunoștințele științifice și prin facilitarea participării cetățenilor și a organizațiilor societății civile la activitățile programului. Acest lucru ar trebui realizat în întregul program, precum și prin activități specifice în cadrul părții intitulate „Extinderea participării și consolidarea Spațiului european de cercetare”. Implicarea cetățenilor și a societății civile în cercetare și inovare ar trebui însoțită de activități de informare a publicului pentru a genera și a încuraja sprijinul public pentru program. De asemenea, programul ar trebui să urmărească eliminarea obstacolelor și stimularea sinergiilor dintre știință, tehnologie, cultură și arte, pentru a obține o nouă calitate a inovării durabile. Măsurile adoptate pentru îmbunătățirea implicării cetățenilor și a societății civile în proiectele sprijinite ar trebui să fie monitorizate.
- (27) Acolo unde este cazul, programul ar trebui să ia în considerare caracteristicile specifice ale regiunilor ultraperiferice menționate la articolul 349 din TFUE și în conformitate cu Comunicarea Comisiei „Un parteneriat strategic consolidat și reînnoit cu regiunile ultraperiferice ale UE”, de care Consiliul a luat act¹⁵.
- (28) Activitățile elaborate în cadrul programului ar trebui să vizeze eliminarea inegalităților de gen, îmbunătățirea echilibrului între viața profesională și cea privată și promovarea egalității între femei și bărbați în domeniul cercetării și inovării, în conformitate cu articolele 2 și 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană și cu articolul 8 din TFUE. Dimensiunea de gen ar trebui să fie integrată în conținutul cercetării și inovării și să fie urmată în toate etapele ciclului de cercetare. În plus, activitățile din cadrul programului ar trebui să vizeze eliminarea inegalităților și promovarea egalității și a diversității în toate aspectele cercetării și inovării în ceea ce privește vârsta, handicapul, rasa și etnia, religia sau convingerile, precum și orientarea sexuală.

¹⁵ Doc. 13715/17 + ADD 1-3: Comunicarea Comisiei „Un parteneriat strategic consolidat și reînnoit cu regiunile ultraperiferice ale UE” [COM (2017) 623 final].

- (28a) Simplificarea administrativă, în special reducerea sarcinii administrative pentru beneficiari, ar trebui să fie urmărită continuu pe parcursul programului. Comisia ar trebui să își simplifice în continuare instrumentele și orientările, astfel încât acestea să impună o sarcină minimă asupra beneficiarilor. În special, Comisia ar trebui să ia în considerare emiterea unei versiuni prescurtate a orientărilor.
- (29) Prezentul regulament stabilește obiectivele și prioritățile activităților Uniunii de cercetare și dezvoltare în domeniul apărării, indică liniile generale ale acestor activități și stabilește valoarea participării financiare a Uniunii în raport cu finanțarea pentru cercetare și dezvoltare în domeniul apărării. Având în vedere specificitățile industriei apărării, dispozițiile detaliate privind finanțarea de către Uniune a proiectelor de cercetare în domeniul apărării ar trebui să fie stabilite prin Regulamentul ... de instituire a Fondului european de apărare¹⁶, care definește normele de participare pentru cercetarea în domeniul apărării. Cercetarea în domeniul civil și al apărării ar trebui să beneficieze de sinergii, cu toate că activitățile desfășurate în temeiul prezentului regulament, cu excepția celor acoperite de Fondul european de apărare, ar trebui să se concentreze în mod exclusiv asupra aplicațiilor civile. Se va exclude dublarea inutilă a eforturilor.
- (30) Prezentul regulament stabilește un pachet financiar pentru program. Suma indicată în prezentul regulament urmează să fie principala valoare de referință pentru Parlamentul European și Consiliu în cursul procedurii bugetare anuale, în sensul [*trimiterea trebuie actualizată, după caz, în conformitate cu noul acord interinstituțional*: punctului 17 din Acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013 dintre Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară¹⁷].

¹⁶

¹⁷ Trimiterea trebuie actualizată: JO C 373, 20.12.2013, p. 1. Acordul poate fi consultat la adresa: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2013%3A373%3ATOC

- (31) Regulamentul (UE, Euratom) nr. [noul RF] (denumit în continuare „Regulamentul financiar”), adoptat în temeiul articolului 322 din TFUE, se aplică acestui program, cu excepția cazului în care se prevede altfel datorită naturii specifice a activităților de cercetare și inovare care necesită norme diferite, de exemplu o simplificare suplimentară sau termene mai scurte. Regulamentul financiar stabilește norme privind execuția bugetului Uniunii, inclusiv norme privind granturile, premiile, achizițiile, execuția indirectă, asistența financiară, instrumentele financiare și garanțiile bugetare, și prevede verificări ale responsabilității actorilor financiari. Normele adoptate în temeiul articolului 322 din TFUE privesc, de asemenea, alte condiționalități care vizează protecția bugetului și a Instrumentului de redresare al Uniunii Europene¹⁸.
- (31a) Bugetul global pentru componenta „Extinderea participării și răspândirea excelenței” din cadrul părții intitulate „Extinderea participării și consolidarea Spațiului european de cercetare” din programul Orizont Europa ar trebui să reprezinte cel puțin 3,3 % din bugetul global al programului Orizont Europa. Acest buget ar trebui să aducă beneficii în principal entităților juridice din țările vizate de extinderea participării.

¹⁸ Este posibil ca acest considerent să necesite o actualizare în funcție de rezultatul negocierilor privind regimul de condiționalitate.

- (32) În conformitate cu Regulamentele (UE, Euratom) 2018/1046¹⁹ („Regulamentul financiar”) și (UE, Euratom) nr. 883/2013²⁰ ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și cu Regulamentele (Euratom, CE) nr. 2988/95²¹, (Euratom, CE) nr. 2185/96²² și (UE) 2017/1939²³ ale Consiliului, interesele financiare ale Uniunii trebuie protejate prin măsuri proporționale, printre care se numără prevenirea, detectarea, corectarea și investigarea neregulilor, inclusiv a fraudelor, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau utilizate incorect și, atunci când este cazul, impunerea de sancțiuni administrative. În special, în conformitate cu Regulamentele (Euratom, CE) nr. 2185/96 și (UE, Euratom) nr. 883/2013, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua investigații administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pentru a stabili dacă a avut loc o fraudă, un act de corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii. În conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1939, Parchetul European (EPPO) poate investiga și urmări penal infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii, astfel cum sunt prevăzute în Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului²⁴.

¹⁹ Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

²⁰ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

²¹ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO L 312, 23.12.1995, p. 1).

²² Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2).

²³ Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (JO L 283, 31.10.2017, p. 1).

²⁴ Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29).

În conformitate cu Regulamentul financiar, orice persoană sau entitate care primește fonduri din partea Uniunii trebuie să coopereze pe deplin pentru protecția intereselor financiare ale Uniunii, să acorde drepturile necesare și să permită accesul reprezentanților Comisiei, ai OLAF, ai EPPO în privința statelor membre care participă la cooperarea consolidată în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1939, și ai Curții de Conturi Europene (CCE) și să se asigure că orice terți implicați în execuția fondurilor Uniunii acordă drepturi echivalente.

- (32a) Țările terțe care sunt membre ale Spațiului Economic European (SEE) pot participa la programele Uniunii în cadrul cooperării instituite în temeiul Acordului privind Spațiul Economic European²⁵, care prevede implementarea programelor printr-o decizie în temeiul acordului menționat. Țările terțe pot participa și pe baza altor instrumente juridice. În prezentul regulament ar trebui introdusă o dispoziție specifică prin care să se acorde ordonatorului de credite competent, OLAF și CCE drepturile necesare și să li se permită accesul pentru ca aceștia să își exercite în mod cuprinzător competențele care le revin.
- (33) În temeiul [*trimiterea trebuie actualizată, după caz, în conformitate cu o nouă decizie privind TTPM: articolului 94 din Decizia 2013/755/UE a Consiliului*²⁶], persoanele și entitățile stabilite în țări și teritorii de peste mări (TTPM) sunt eligibile pentru finanțare sub rezerva normelor și obiectivelor programului și a eventualelor mecanisme aplicabile statului membru de care aparține țara respectivă sau teritoriul respectiv.
- (34) În conformitate cu punctele 22 și 23 din Acordul interinstituțional privind o mai bună legislație din 13 aprilie 2016, este necesar ca acest program să fie evaluat pe baza informațiilor colectate prin cerințele specifice de raportare și de monitorizare, evitându-se totodată reglementarea și sarcinile administrative excesive, mai ales asupra statelor membre și a beneficiarilor programului. Aceste cerințe, dacă este cazul, pot include indicatori cuantificabili, ca bază pentru evaluarea efectelor programului pe teren.

²⁵ JO L 1, 3.1.1994, p. 3.

²⁶ Decizia 2013/755/UE a Consiliului din 25 noiembrie 2013 privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Uniunea Europeană („Decizia de asociere peste mări”) (JO L 344, 19.12.2013, p. 1).

- (35) În vederea completării sau a modificării indicatorilor căilor de impact, acolo unde se consideră necesar, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ar trebui delegată Comisiei. Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare din 13 aprilie 2016. În special, pentru a asigura participarea egală la pregătirea actelor delegate, Parlamentul European și Consiliul primesc toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestor instituții au acces sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu pregătirea actelor delegate.
- (36) Coerența și sinergiile dintre Orizont Europa și programul spațial al UE vor promova un sector spațial european inovator și competitiv la nivel mondial, vor consolida autonomia Europei în ceea ce privește accesarea și utilizarea spațiului într-un mediu sigur și securizat și vor consolida rolul Europei pe scena mondială. Excelența în cercetare, soluțiile revoluționare și utilizatorii din aval în contextul Orizont Europa vor fi susținuți prin date și servicii puse la dispoziție prin programul spațial.
- (36a) Coerența și sinergiile dintre programele Orizont Europa și Erasmus vor încuraja utilizarea rezultatelor cercetării prin activități de formare, vor transmite spiritul de inovare sistemului educațional și vor asigura faptul că activitățile de educație și formare se bazează pe cele mai recente activități de cercetare și inovare. În această privință, în urma acțiunilor-pilot lansate în cadrul programului Erasmus+ 2014-2020 privind universitățile europene, programul Orizont Europa va completa într-un mod sinergetic sprijinul oferit universităților europene prin programul Erasmus, după caz.
- (37) Normele de participare și de diseminare ar trebui să reflecte în mod adecvat nevoile programului, luând în considerare preocupările exprimate și recomandările făcute de diferitele părți interesate și de experți în cursul evaluării intermediare a programului Orizont 2020.

- (38) Normele comune aplicabile întregului program ar trebui să asigure un cadru coerent care să faciliteze participarea la programele finanțate prin bugetul programului, inclusiv participarea la programe gestionate de organisme de finanțare cum ar fi EIT, întreprinderile comune sau orice alte structuri în temeiul articolului 187 din TFUE, precum și participarea la programe lansate de statele membre în temeiul articolului 185 din TFUE. Adoptarea de norme specifice ar trebui să fie posibilă, dar excepțiile trebuie să fie limitate la strictul necesar și să se justifice în mod adecvat.
- (39) Acțiunile care intră în domeniul de aplicare al programului ar trebui să respecte drepturile fundamentale și să se conformeze principiilor recunoscute în special de Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene. Aceste acțiuni ar trebui să fie în conformitate cu orice obligație juridică, inclusiv cu legislația internațională și cu orice decizii relevante ale Comisiei, cum ar fi informarea Comisiei din 28 iunie 2013²⁷, precum și cu principiile etice, printre care se numără evitarea oricărei încălcări a integrității cercetării. În cadrul activităților de cercetare ar trebui să se țină seama, de asemenea, de articolul 13 din TFUE și să se limiteze utilizarea animalelor în cercetare și testare, în vederea înlocuirii, în ultimă instanță, a utilizării animalelor²⁸.

²⁷ JO C 205, 19.7.2013, p. 9.

²⁸ Trimitere la declarația Comisiei privind finanțarea de către UE a cercetării în domeniul celulelor stem embrionare umane pentru programul Orizont Europa.

- (40) În concordanță cu obiectivele de cooperare internațională, astfel cum se prevede la articolele 180 și 186 din TFUE, ar trebui promovată participarea entităților juridice stabilite în țări terțe, precum și a organizațiilor internaționale. Implementarea programului ar trebui să fie în conformitate cu măsurile adoptate în baza articolelor 75 și 215 din TFUE și ar trebui să respecte dreptul internațional. Pentru acțiunile legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii, participarea la anumite acțiuni ale programului poate fi limitată la entități stabilite doar în statele membre sau la entități stabilite în anumite țări asociate sau în alte țări terțe specifice, în plus față de cele stabilite în statele membre. Orice excludere a unor entități juridice stabilite în Uniune sau în țări asociate controlate direct sau indirect de către țări terțe care nu sunt asociate sau de către entități juridice din țări terțe care nu sunt asociate ar trebui să țină seama de riscurile pe care includerea unor astfel de entități le-ar reprezenta, pe de o parte, și de beneficiile pe care participarea acestora le-ar aduce, pe de altă parte.
- (41) Recunoscând schimbările climatice ca fiind una dintre cele mai mari provocări societale la nivel mondial și reflectând importanța combaterii schimbărilor climatice în concordanță cu angajamentele Uniunii de a pune în aplicare Acordul de la Paris și de a îndeplini obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite, acest program va contribui la integrarea acțiunilor climatice și la atingerea unei ținte globale de 30 % din cheltuielile bugetului UE pentru sprijinirea obiectivelor climatice. Dimensiunea climatică ar trebui să fie integrată în mod adecvat în conținutul cercetării și inovării și să fie aplicată în toate etapele ciclului de cercetare.

- (41a) În contextul căii de impact legate de climă, Comisia va raporta cu privire la rezultatele, inovațiile și efectele estimate agregate ale proiectelor care sunt relevante pentru climă, inclusiv în mod defalcat în funcție de părțile programului și de modul de implementare. În analiza sa, Comisia ar trebui să țină seama de costurile și beneficiile economice, societale și de mediu pe termen lung pentru cetățeanul european, rezultate din activitățile programului, inclusiv de utilizarea soluțiilor inovatoare în domeniul atenuării schimbărilor climatice și al adaptării la acestea și de impactul estimat asupra locurilor de muncă și a creării de întreprinderi, a creșterii economice și a competitivității, a energiei curate, a sănătății și a bunăstării (inclusiv asupra calității aerului, solului și apei). Rezultatele acestei evaluări a impactului ar trebui să fie făcute publice, să fie evaluate în contextul obiectivelor Europei în domeniul climei și al energiei și să fie utilizate drept contribuție la procesul ulterior de planificare strategică și la viitoarele programe de lucru.
- (41b) În conformitate cu obiectivele de dezvoltare durabilă, activitățile de cercetare și inovare ar trebui să contribuie la păstrarea și refacerea biodiversității.
- (43) Utilizarea unor informații preexistente sensibile sau accesul persoanelor neautorizate la rezultatele sensibile poate avea un impact negativ asupra intereselor Uniunii Europene sau ale unuia sau mai multor state membre. Prin urmare, manipularea datelor confidențiale și a informațiilor clasificate ar trebui să fie reglementată de legislația relevantă a Uniunii, inclusiv de regulamentele interne ale instituțiilor, precum Decizia (UE, Euratom) 2015/444 a Comisiei care stabilește dispozițiile privind normele de securitate pentru protecția informațiilor UE clasificate.
- (44) Este necesar să se stabilească condițiile minime de participare, atât sub forma unei reguli generale care impune consorțiilor să includă cel puțin o entitate juridică dintr-un stat membru, cât și cu privire la specificitățile anumitor tipuri de acțiuni din cadrul programului.

- (45) Este adecvat să se stabilească termenele și condițiile de acordare a finanțării din partea Uniunii pentru participanții la acțiuni în cadrul programului. Granturile ar trebui executate luând în considerare toate formele de contribuție prevăzute în Regulamentul financiar, incluzând sumele forfetare, ratele forfetare și costurile unitare, cu scopul de a continua procesul de simplificare. Acordul de grant ar trebui să stabilească drepturile și obligațiile beneficiarilor, inclusiv rolul și sarcinile coordonatorului, după caz. Ar trebui să se asigure o cooperare strânsă cu experții din statele membre pentru elaborarea modelelor de acorduri de grant și pentru eventualele modificări substanțiale ale acestora.
- (46) Ratele de finanțare prevăzute în prezentul regulament sunt exprimate ca valori maxime, pentru a se respecta principiul cofinanțării. În cursul implementării programului, pot fi stabilite rate de finanțare mai mici numai în cazuri justificate în mod corespunzător.
- (47) În conformitate cu Regulamentul financiar, programul ar trebui să ofere baza pentru o acceptare mai largă a practicilor obișnuite de contabilitate analitică ale beneficiarilor în ceea ce privește costurile cu personalul și costurile unitare pentru bunuri și servicii facturate intern (inclusiv în cazul infrastructurilor de cercetare de mari dimensiuni, astfel cum au fost definite în cadrul programului Orizont 2020). Utilizarea costurilor unitare pentru bunurile și serviciile facturate intern, calculate în conformitate cu practicile contabile obișnuite ale beneficiarilor, care combină costurile directe și costurile indirecte reale, ar trebui să fie o opțiune care să poată fi aleasă de toți beneficiarii. În acest sens, beneficiarii ar trebui să poată include costurile indirecte reale calculate pe baza unor chei de repartizare în astfel de costuri unitare pentru bunurile și serviciile facturate intern.
- (48) Actualul sistem de rambursare a costurilor reale cu personalul ar trebui să fie simplificat și mai mult pornind de la abordarea privind remunerația pe bază de proiect dezvoltată în cadrul programului Orizont 2020 și ar trebui să fie aliniat în continuare la Regulamentul financiar, urmărindu-se reducerea decalajului în materie de remunerare dintre cercetătorii din UE implicați în program.

- (49) Fondul de garantare pentru participanți, înființat în cadrul programului Orizont 2020 și gestionat de Comisie, s-a dovedit a fi un important mecanism de garantare, care atenuează riscurile asociate sumelor datorate și nerambursate de participanții care nu își respectă obligațiile. Prin urmare, Fondul de garantare pentru participanți, redenumit Mecanismul de asigurare reciprocă („mecanismul”) ar trebui să fie continuat și extins la alte organisme de finanțare, în special la inițiativele în temeiul articolului 185 din TFUE. Mecanismul ar trebui să permită participarea beneficiarilor oricăror alte programe ale Uniunii care fac obiectul gestiunii directe.
- (50) Ar trebui să se prevadă norme de reglementare a exploatării și diseminării rezultatelor, pentru a se asigura faptul că beneficiarii protejează, exploatează, diseminează și asigură accesul la rezultate, după caz. Ar trebui acordată mai multă atenție exploatării rezultatelor, iar Comisia ar trebui să identifice oportunitățile care le permit beneficiarilor să exploateze rezultatele și să ajute la valorificarea maximă a acestora, în special în Uniune. Exploatarea ar trebui să țină seama de principiile acestui program, inclusiv de promovarea inovării în Uniune și de consolidarea Spațiului european de cercetare.
- (51) Ar trebui menținute elementele-cheie ale sistemului de evaluare și selecție a propunerilor utilizat în programul anterior Orizont 2020, sistem care se axează în mod deosebit pe excelență. Propunerile ar trebui să fie selectate în continuare pe baza unei evaluări efectuate de experți independenți. Comisia ar trebui să implice în continuare observatori independenți în procesul de evaluare, după caz. Pentru activitățile și misiunile aferente instrumentului Pathfinder al CEI, precum și în alte cazuri justificate corespunzător, astfel cum sunt prevăzute în programul de lucru, se poate ține seama de necesitatea de a asigura coerența globală a portofoliului de proiecte, cu condiția ca propunerile de proiecte să fi trecut de pragurile aplicabile. Obiectivele și procedurile în acest sens ar trebui publicate în prealabil. În conformitate cu articolul 200 alineatul (7) din Regulamentul financiar, solicitanții ar trebui să primească feedback cu privire la evaluarea propunerii lor și în special, după caz, motivele respingerii.

- (52) În conformitate cu articolele 126 și 127 din Regulamentul financiar, ar trebui introdusă pentru toate părțile programului, acolo unde este posibil, o valabilitate transversală sistematică a auditurilor și a evaluărilor la nivelul mai multor programe ale Uniunii, în scopul de a reduce sarcina administrativă pentru beneficiarii fondurilor Uniunii. Valabilitatea transversală ar trebui să fie prevăzută în mod explicit prin luarea în considerare și a altor elemente de asigurare, precum auditurile sistemelor și proceselor.
- (53) Provocările specifice în domeniul cercetării și inovării ar trebui să fie soluționate prin intermediul premiilor, inclusiv premii finanțate sau implementate în comun, dacă este cazul, organizate de Comisie sau de organismul de finanțare împreună cu alte organisme ale Uniunii, țări asociate, țări terțe, organizații internaționale sau entități juridice nonprofit.
- (54) Tipurile de finanțare și metodele de execuție prevăzute în prezentul regulament sunt alese pe baza capacității lor de a atinge obiectivele specifice ale acțiunilor și de a obține rezultate, luându-se în considerare în special costurile controalelor, sarcina administrativă și riscul preconizat de neconformitate. În ceea ce privește granturile, se ține seama și de posibilitatea de a utiliza sume forfetare, rate forfetare și bareme de costuri unitare,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect

- (1) Prezentul regulament instituie programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa („programul”) și normele de participare și de diseminare pentru acțiunile indirecte în cadrul programului și stabilește cadrul care reglementează sprijinul Uniunii pentru activitățile de cercetare și inovare. Programul este instituit pentru perioada 1 ianuarie 2021-31 decembrie 2027.
- (2) El prevede obiectivele programului, bugetul pentru perioada 2021-2027, formele de finanțare din partea Uniunii și normele pentru furnizarea finanțării.
- (3) Programul este implementat:
 - (a) prin programul specific instituit prin Decizia .../.../UE²⁹;
 - (aa) printr-o contribuție financiară pentru EIT, înființat prin Regulamentul (CE) nr. 294/2008;
 - (b) prin programul specific privind cercetarea în domeniul apărării instituit prin Regulamentul .../.../UE al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Fondului european de apărare.

²⁹

- (4) Termenii „Orizont Europa”, „programul” și „programul specific” utilizați în prezentul regulament se referă la chestiuni relevante numai pentru programul specific menționat la alineatul (3) litera (a), cu excepția cazului în care se prevede altfel în mod explicit.

EIT implementează programul în conformitate cu obiectivele sale strategice pentru perioada 2021-2027, astfel cum se prevede în Agenda strategică de inovare a EIT, ținând seama de planificarea strategică.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament se aplică următoarele definiții:

1. „infrastructuri de cercetare” înseamnă instalații care oferă resurse și servicii comunităților de cercetare pentru a desfășura activități de cercetare și pentru a stimula inovarea în domeniile lor. Această definiție include resursele umane asociate și acoperă principalele echipamente sau seturi de instrumente; structuri de cunoaștere cum ar fi colecțiile, arhivele sau infrastructurile de date științifice; sisteme informatice, rețele de comunicare, precum și orice altă infrastructură, având un caracter unic și deschis pentru utilizatorii externi, care este esențială pentru obținerea excelenței în cercetare și inovare. Atunci când este cazul, acestea pot fi utilizate și în alte scopuri decât cele de cercetare, de exemplu pentru educație sau servicii publice, și pot fi „amplasate într-un singur loc”, „virtuale” sau „distribuite”;
2. „strategie de specializare inteligentă” are același înțeles ca și strategia de specializare inteligentă definită în Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului³⁰ și îndeplinește condițiile favorizante stabilite în Regulamentul (UE) XX [Regulamentul privind dispozițiile comune];

³⁰ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului.

3. „parteneriat european” înseamnă o inițiativă în cadrul căreia Uniunea, în urma unor pregătiri cu implicarea timpurie a statelor membre și/sau a statelor asociate, împreună cu parteneri privați și/sau publici (cum ar fi mediul de afaceri, universități, organizații de cercetare, organisme cu misiune de serviciu public la nivel local, regional, național sau internațional sau organizații ale societății civile, inclusiv fundații și ONG-uri), se angajează să sprijine în comun elaborarea și implementarea unui program de activități de cercetare și inovare, incluzând activități legate de comercializare și de utilizarea rezultatelor pentru reglementări sau politici;
4. „acces deschis” înseamnă practica de a furniza utilizatorului final acces online la rezultatele cercetării generate de acțiunile finanțate în cadrul programului, în mod gratuit, în conformitate cu articolul 10 și articolul 35 alineatul (3) din prezentul regulament;
- 4a. „știință deschisă” înseamnă o abordare a procesului științific bazată pe o cooperare și pe instrumente deschise și pe diseminarea de cunoștințe, inclusiv pe elementele menționate la articolul 10;
5. „misiune” înseamnă un portofoliu de acțiuni de C&I bazate pe criteriul excelenței și orientate asupra impactului, întreprinse între discipline și sectoare, menite:
 - să realizeze, într-un interval de timp stabilit, un obiectiv măsurabil care nu ar putea fi obținut prin acțiuni individuale,
 - să aibă un impact asupra societății și a procesului de elaborare a politicilor prin intermediul științei și tehnologiei și
 - să fie relevante pentru o parte semnificativă a populației europene și pentru o gamă largă de cetățeni europeni;
6. „achiziție publică înainte de comercializare” înseamnă o achiziție publică de servicii de cercetare și dezvoltare care implică împărțirea riscurilor și beneficiilor în condițiile pieței și dezvoltarea competitivă în etape, existând o separare clară între serviciile de cercetare și de dezvoltare achiziționate și introducerea de produse finite la scară comercială;
7. „achiziție publică de soluții inovatoare” înseamnă o achiziție publică în cadrul căreia autoritatea contractantă acționează în calitate de client care lansează bunuri sau servicii inovatoare care nu sunt încă comercializate pe scară largă și pot include teste de conformitate;

8. „drepturi de acces” înseamnă drepturi de utilizare a rezultatelor sau a informațiilor preexistente ținând cont de termenele și condițiile stabilite în conformitate cu prezentul regulament;
9. „informații preexistente” înseamnă orice date, know-how sau informații indiferent de natura sau forma acestora, tangibile sau intangibile, inclusiv orice drepturi, cum ar fi drepturile de proprietate intelectuală, care: (i) sunt deținute de beneficiari înainte de aderarea acestora la acțiune și (ii) sunt identificate de beneficiari printr-un acord scris, după cum este necesar pentru implementarea acțiunii sau pentru exploatarea rezultatelor acesteia;
10. „diseminare” înseamnă comunicarea publică a rezultatelor prin mijloace adecvate (în afară de diseminarea care rezultă din protejarea sau exploatarea rezultatelor), inclusiv prin publicații științifice în orice mediu de informare;
11. „exploatare” înseamnă utilizarea rezultatelor în alte activități de cercetare și inovare decât cele acoperite de acțiunea vizată inclusiv, printre altele, în activități de exploatare comercială, precum elaborarea, crearea, producerea și comercializarea unui produs sau proces, crearea și furnizarea unui serviciu sau în activități de standardizare;
12. „condiții echitabile și rezonabile” înseamnă condiții corespunzătoare, inclusiv eventualii termeni financiari sau eventualele condiții de scutire de redevențe, având în vedere circumstanțele specifice ale cererii de acces, de exemplu valoarea reală sau potențială a rezultatelor sau a informațiilor preexistente la care se solicită acces și/sau sfera de aplicare, durata sau alte caracteristici ale exploatării prevăzute;
13. „organism de finanțare” înseamnă un organism sau o organizație, alta decât Comisia, menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar, care a primit sarcini de execuție bugetară în cadrul programului din partea Comisiei;
14. „organizație internațională de cercetare europeană” înseamnă o organizație internațională ai cărei membri sunt în majoritate state membre sau țări asociate și al cărei obiectiv principal este promovarea cooperării științifice și tehnologice în Europa;

15. „entitate juridică” înseamnă orice persoană fizică sau persoană juridică constituită și recunoscută ca atare în temeiul legislației naționale, al legislației Uniunii sau al legislației internaționale, care are personalitate juridică și care poate, acționând în nume propriu, să exercite drepturi și să fie supusă unor obligații, sau o entitate fără personalitate juridică, în conformitate cu articolul 197 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul financiar;
- 15a. „țări vizate de extinderea participării”/„țări cu un nivel scăzut de C&I” înseamnă acele țări în care entitățile juridice trebuie să fie stabilite pentru a fi eligibile în calitatea de coordonatori în cadrul componentei „Extinderea participării și răspândirea excelenței” din cadrul părții intitulate „Extinderea participării și consolidarea SEC” a programului Orizont Europa. Dintre statele membre ale UE, aceste țări sunt Bulgaria, Croația, Cipru, Republica Cehă, Estonia, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Portugalia, România, Slovacia și Slovenia, pe întreaga durată a programului. Pentru țările asociate, lista țărilor eligibile va fi definită pe baza unui indicator și publicată în programul de lucru. În temeiul articolului 349 din TFUE, entitățile juridice din regiunile ultraperiferice vor fi, de asemenea, pe deplin eligibile pentru a îndeplini funcția de coordonatori în cadrul prezentei subcomponente.
16. „entitate juridică non-profit” înseamnă o entitate juridică care, prin forma sa juridică, nu are scop lucrativ sau care are o obligație juridică sau statutară de a nu distribui profituri acționarilor sau membrilor săi individuali;
- 16a. „IMM” înseamnă o microîntreprindere, precum și o întreprindere mică și mijlocie, astfel cum sunt definite în Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei³¹;
17. „întreprindere mică cu capitalizare medie” înseamnă o întreprindere care nu este microîntreprindere, întreprindere mică sau mijlocie („IMM”), astfel cum sunt definite în Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei²⁷, și care are cel mult 499 de angajați, numărul de angajați fiind calculat în conformitate cu articolele 3, 4, 5 și 6 din titlul I din anexa la recomandarea respectivă;
18. „rezultate” înseamnă orice efecte tangibile sau intangibile ale acțiunii, precum date, know-how sau informații, indiferent de forma sau natura acestora, indiferent dacă pot sau nu să fie protejate, precum și orice drepturi care le însoțesc, inclusiv drepturile de proprietate intelectuală;

- 18a. „rezultatele cercetării” înseamnă rezultatele generate de acțiune, la care poate fi acordat accesul sub formă de publicații științifice, date sau alte rezultate și procese obținute pe cale tehnică, cum ar fi programe informatice, algoritmi, protocoale și agende electronice;
19. „marcă de excelență” înseamnă o etichetă certificată care arată că o propunere prezentată ca urmare a unei cereri de propuneri a depășit toate pragurile de evaluare stabilite în programul de lucru, dar nu a putut fi finanțată din cauza lipsei resurselor bugetare disponibile pentru cererea de propuneri respectivă în cadrul programului de lucru, însă care ar putea primi sprijin din altă sursă de finanțare națională sau a Uniunii;
- 19a. „plan strategic de C&I” înseamnă un act de punere în aplicare prin care se stabilește o strategie de realizare a unui anumit conținut în programul de lucru, care acoperă o perioadă maximă de patru ani, în urma unui amplu proces de consultare obligatorie cu participarea mai multor părți interesate. Acesta definește prioritățile, tipurile de acțiuni adecvate și modalitățile de implementare;
20. „program de lucru” înseamnă documentul adoptat de Comisie pentru implementarea programului specific³² în conformitate cu articolul 12 din acesta sau documentul echivalent ca structură și conținut adoptat de un organism de finanțare;
21. „avans rambursabil” înseamnă partea dintr-o finanțare mixtă în cadrul Orizont Europa sau al CEI care corespunde unui împrumut în temeiul titlului X din Regulamentul financiar, dar care este acordată direct de Uniune fără scop lucrativ pentru a acoperi costurile activităților corespunzătoare unei acțiuni de inovare și care trebuie să fie rambursată de către beneficiar Uniunii în condițiile prevăzute în contract;
22. „contract” înseamnă acordul încheiat de Comisie sau de un organism de finanțare cu o entitate juridică care implementează o acțiune de inovare și de introducere pe piață și care beneficiază de finanțare mixtă în cadrul Orizont Europa sau al CEI;

32

23. „informații clasificate” înseamnă informații UE clasificate astfel cum sunt definite la articolul 3 din Decizia (UE, Euratom) 2015/444 a Comisiei, precum și informații clasificate ale statelor membre, informații clasificate ale țărilor terțe cu care Uniunea a încheiat un acord de securitate și informații clasificate ale organizațiilor internaționale cu care Uniunea a încheiat un acord de securitate;
24. „operațiune de finanțare mixtă” înseamnă acțiuni sprijinite de la bugetul UE, inclusiv în cadrul mecanismelor de finanțare mixtă în temeiul articolului 2 alineatul (6) din Regulamentul financiar, care combină forme nerambursabile de sprijin și/sau instrumente financiare de la bugetul UE cu forme rambursabile de sprijin din partea unor instituții de dezvoltare sau a altor instituții de finanțe publice, precum și din partea unor instituții financiare și a unor investitori comerciali;
25. „finanțare mixtă în cadrul Orizont Europa” înseamnă sprijin financiar pentru un program de asigurare a sprijinului pentru activități de inovare și de introducere pe piață, constând într-o combinație specifică alcătuită dintr-un grant sau un avans rambursabil și o investiție în capitaluri proprii sau în orice altă formă de sprijin rambursabil;
- 25aa. „acțiuni de cercetare și inovare” înseamnă o acțiune care constă în principal în activități prin care se urmărește crearea de noi cunoștințe și/sau explorarea fezabilității unor tehnologii, produse, procese, servicii sau soluții noi sau îmbunătățite. Aceasta poate include cercetarea fundamentală și cea aplicată, dezvoltarea tehnologică și integrarea, testarea, demonstrarea și validarea unui prototip de mici dimensiuni într-un laborator sau într-un mediu simulat;
- 25b. „acțiuni de inovare” înseamnă o acțiune care constă în principal în activități care vizează în mod direct elaborarea unor planuri și măsuri sau proiecte de produse, procese sau servicii noi, modificate sau îmbunătățite, care poate include crearea de prototipuri, testarea, activitățile demonstrative, desfășurarea de proiecte-pilot, validarea pe scară largă a produselor și replicarea pe piață;
- 25c. „cercetare de frontieră a CEC (inclusiv validarea conceptului de către CEC)” înseamnă acțiuni de cercetare conduse de un cercetător principal, găzduite de unul sau mai mulți beneficiari exclusiv din cadrul CEC;

- 25d. „acțiuni de formare și mobilitate” înseamnă acțiuni axate pe îmbunătățirea competențelor, a cunoștințelor și a perspectivelor de carieră ale cercetătorilor, pe baza mobilității între țări și, dacă este relevant, între sectoare sau discipline;
- 25e. „acțiune de cofinanțare a programului” înseamnă o acțiune de asigurare a cofinanțării multianuale pentru un program de activități stabilit și/sau implementat de entități de management și/sau de finanțare a programelor de cercetare și inovare, altele decât organismele de finanțare ale Uniunii. Un astfel de program de activități poate sprijini acțiunile de creare de rețele și de coordonare, de cercetare, de inovare, acțiunile-pilot și acțiunile de inovare și de introducere pe piață, acțiunile de formare profesională și de mobilitate, creșterea gradului de sensibilizare și comunicarea, diseminarea și exploatarea, orice sprijin financiar relevant, cum ar fi granturi, premii, achiziții publice, precum și finanțare mixtă în cadrul Orizont Europa sau o combinație a acestora. Acțiunea de cofinanțare a programului poate fi implementată direct de entitățile respective sau de către părți terțe în beneficiul acestora;
- 25f. „acțiune de achiziție publică înainte de comercializare” înseamnă o acțiune care are ca scop principal realizarea de achiziții publice înainte de comercializare, implementată de beneficiari care sunt autorități contractante sau entități contractante;
- 25g. „acțiune de achiziție publică de soluții inovatoare” înseamnă o acțiune care are ca scop principal realizarea de achiziții publice comune sau coordonate de soluții inovatoare, implementată de beneficiari care sunt autorități contractante sau entități contractante;
- 25h. „acțiune de coordonare și de sprijin” înseamnă o acțiune care contribuie la îndeplinirea obiectivelor programului, cu excepția activităților de cercetare și inovare, în afara cazului în care acestea sunt întreprinse în cadrul componentei „Extinderea participării și răspândirea excelenței” din cadrul părții intitulate „Extinderea participării și consolidarea Spațiului european de cercetare” și coordonarea de jos în sus fără cofinanțare a activităților de cercetare din UE care permite cooperarea dintre entitățile juridice din statele membre și din țările asociate în vederea consolidării Spațiului european de cercetare;
- 25i. „premiu de stimulare” înseamnă un premiu de stimulare a investițiilor într-o anumită direcție, prin precizarea unui obiectiv înainte de desfășurarea activității;

- 25j. „premiu de recunoaștere” înseamnă un premiu de recompensare a realizărilor anterioare și a unei activități remarcabile după executarea acesteia;
- 25k. „acțiuni de inovare și de introducere pe piață” înseamnă o acțiune care include o acțiune de inovare și alte activități necesare introducerii unei inovații pe piață, inclusiv extinderea întreprinderilor, pe baza unei finanțări mixte în cadrul programului Orizont Europa (o combinație de finanțare de tip grant cu finanțare privată);
- 25l. „acțiuni indirecte” înseamnă activitățile de cercetare și inovare pentru care Uniunea asigură asistență financiară și care sunt întreprinse de către participanți;
- 25m. „acțiuni directe” înseamnă activitățile de cercetare și inovare desfășurate de Comisie prin intermediul Centrului său Comun de Cercetare (JRC).
27. „achiziție” înseamnă o achiziție, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 49 din Regulamentul financiar;
28. „entitate afiliată” înseamnă orice entitate juridică, astfel cum este definită la articolul 187 alineatul (1) din Regulamentul financiar;
30. „ecosistem de inovare” înseamnă un ecosistem care reunește actori sau entități la nivelul UE al căror obiectiv funcțional este de a permite dezvoltarea tehnologică și inovarea. Acestea includ relațiile dintre resursele materiale (cum ar fi fondurile, echipamentele și instalațiile), entitățile instituționale (cum ar fi instituțiile de învățământ superior și serviciile de asistență, OCT-uri, întreprinderi, investitorii de capital de risc și intermediarii financiari) și entitățile responsabile cu elaborarea de politici și cu finanțarea la nivel național, regional și local.

Articolul 3

Obiectivele programului

- (1) Obiectivul general al programului este ca investițiile Uniunii în cercetare și inovare să genereze un impact științific, tehnologic, economic și societal care să permită consolidarea bazelor științifice și tehnologice ale Uniunii și stimularea competitivității acesteia la nivelul tuturor statelor membre, inclusiv în mediul de afaceri al Uniunii, îndeplinirea priorităților strategice ale Uniunii, contribuția la realizarea obiectivelor și politicilor UE, contribuția la abordarea provocărilor globale, inclusiv obiectivele de dezvoltare durabilă prin aplicarea principiilor Agendei 2030 și ale Acordului de la Paris, precum și consolidarea Spațiului european de cercetare. Programul urmărește, astfel, să maximizeze valoarea adăugată europeană, concentrându-se asupra obiectivelor și activităților care nu pot fi realizate efectiv numai prin acțiunea individuală a statelor membre, ci în cooperare.
- (2) Programul are următoarele obiective specifice:
 - (a) să dezvolte, să promoveze și să favorizeze excelența științifică, să sprijine crearea și difuzarea unor cunoștințe, competențe, tehnologii și soluții fundamentale și aplicate noi de înaltă calitate, formarea și mobilitatea cercetătorilor, să atragă talente la toate nivelurile și să contribuie la implicarea deplină a rezervei de talente a Uniunii în acțiunile sprijinite în cadrul acestui program;
 - (b) să genereze cunoaștere, să consolideze impactul cercetării și inovării în ceea ce privește elaborarea, sprijinirea și implementarea politicilor Uniunii și să sprijine accesul la soluții inovatoare și recurgerea la acestea în cadrul mediului de afaceri european, mai ales în IMM-uri și în societate pentru a aborda provocările globale, inclusiv schimbările climatice și obiectivele de dezvoltare durabilă;
 - (c) să stimuleze toate formele de inovare, să faciliteze dezvoltarea tehnologică, activitățile demonstrative și transferul de cunoștințe și de tehnologie, să consolideze introducerea și exploatarea unor soluții inovatoare;

- (d) să optimizeze rezultatele programului în vederea accentuării și creșterii impactului și atractivității Spațiului european de cercetare, să promoveze participarea pe bază de excelență a tuturor statelor membre la programul Orizont Europa, inclusiv a celor cu performanțe scăzute în cercetare și inovare, și să faciliteze legături de colaborare în domeniul cercetării și al inovării europene.

Articolul 4

Structura programului

- (1) Programul este alcătuit din următoarele părți care contribuie la obiectivele generale și specifice prevăzute la articolul 3:
1. Pilonul I, „Excelență științifică”, cu următoarele componente:
 - (a) Consiliul European pentru Cercetare (CEC);
 - (b) Acțiunile Marie Skłodowska-Curie (MSCA);
 - (c) infrastructurile de cercetare.
 2. Pilonul II, „Provocări globale și competitivitate industrială europeană”, cu următoarele componente, ținând seama că științele sociale și umaniste (SSU) joacă un rol important în toate clusterelor:
 - (a) clusterul „Sănătate”;
 - (b) clusterul „Cultură, creativitate și societate favorabilă incluziunii”;
 - (ba) clusterul „Securitate civilă pentru societate”;
 - (c) clusterul „Dezvoltare digitală, industrie și spațiu”;
 - (d) clusterul „Climă, energie și mobilitate”;

(f) clusterul „Alimente, bioeconomie, resurse naturale, agricultură și mediu”;

(g) acțiunile nenucleare directe ale Centrului comun de cercetare (JRC).

3. Pilonul III, „O Europă inovatoare”, cu următoarele componente:

(a) Consiliul European pentru Inovare (CEI);

(b) ecosistemele europene de inovare;

(c) Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT), instituit prin Regulamentul (CE) nr. 294/2008.

4. Partea intitulată „Extinderea participării și consolidarea Spațiului european de cercetare”, cu următoarele componente:

(a) extinderea participării și răspândirea excelenței;

(b) reformarea și consolidarea sistemului european de cercetare și inovare.

(2) Liniile generale ale activităților sunt stabilite în anexa I.

Articolul 5

Cercetarea și dezvoltarea în domeniul apărării

(1) Activitățile care urmează să fie desfășurate în cadrul programului specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (b) și care sunt prevăzute în Regulamentul de instituire a Fondului european de apărare sunt axate exclusiv pe cercetarea și dezvoltarea în domeniul apărării, având următoarele obiective și linii generale de activitate:

– activități menite să stimuleze competitivitatea, eficiența și capacitatea de inovare ale bazei tehnologice și industriale a sectorului european al apărării.

(2) Prezentul regulament nu se aplică programului specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (b), cu excepția prezentului articol, a articolului 1 și a articolului 9 alineatul (1).

Articolul 6³³

Planificarea strategică, implementarea și forme de finanțare din partea UE

- (1) Programul este implementat prin gestiune directă în conformitate cu Regulamentul financiar sau prin gestiune indirectă cu organismele de finanțare menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar.
- (2) Programul poate furniza finanțare pentru acțiunile indirecte sub oricare dintre formele prevăzute în Regulamentul financiar, în special granturi care sunt principala formă de sprijin din cadrul programului. Acesta poate oferi, de asemenea, finanțare prin premii, achiziții și instrumente financiare în cadrul operațiunilor de finanțare mixtă și de sprijin sub formă de capitaluri proprii desfășurate prin Acceleratorul CEI.
- (3) Normele de participare și de diseminare stabilite în prezentul regulament se aplică acțiunilor indirecte.
- (4) Principalele tipuri de acțiuni care urmează să fie folosite în cadrul programului sunt stabilite și definite la articolul 2. Formele de finanțare menționate la alineatul (2) sunt folosite într-un mod flexibil în cadrul tuturor obiectivelor programului, utilizarea lor fiind determinată pe baza nevoilor și a caracteristicilor obiectivelor specifice.
- (5) Programul sprijină, de asemenea, acțiunile directe întreprinse de JRC. În cazul în care aceste acțiuni contribuie la inițiative stabilite în temeiul articolului 185 sau al articolului 187 din TFUE, această contribuție nu este considerată ca făcând parte din contribuția financiară alocată inițiativelor menționate.
- (6) Implementarea programului specific și comunitățile de cunoaștere și inovare ale EIT sunt sprijinite de o planificare strategică transparentă a activităților de cercetare și inovare, astfel cum se prevede în programul specific, în special în ceea ce privește pilonul „Provocări globale și competitivitate industrială europeană” și acoperă, de asemenea, activitățile relevante din alți piloni și partea intitulată „Extinderea participării și consolidarea Spațiului european al cercetării”.

³³ Se preconizează publicarea unei declarații a Comisiei în JO seria C după adoptarea textului final al prezentului regulament.

Comisia asigură implicarea timpurie a statelor membre și un dialog extins cu acestea, precum și cu Parlamentul European, la care se adaugă consultarea părților interesate și a publicului larg.

Planificarea strategică asigură alinierea cu alte programe relevante ale Uniunii și coerența cu prioritățile și angajamentele UE și crește complementaritatea și sinergiile cu programele și prioritățile naționale și regionale de finanțare, consolidând astfel SEC. Domeniile pentru posibile misiuni și cele pentru posibile parteneriate europene instituționalizate urmează să fie stabilite în anexa Va.

- (6a) Dacă este cazul, pentru a permite un acces mai rapid la fonduri pentru consorțiile de colaborare de mici dimensiuni, se poate propune o procedură accelerată de cercetare și inovare (FTRI) pentru unele dintre cererile de propuneri vizând anumite acțiuni de cercetare și/sau de inovare în cadrul părților din programul-cadru intitulat „Provocări globale și competitivitate industrială europeană” și „Instrumentul Pathfinder al CEI”.

O cerere de propuneri în cadrul procedurii FTRI prezintă următoarele caracteristici cumulative:

- cereri de propuneri ascendente
- o durată a procedurilor de acordare a granturilor mai scurtă, care să nu depășească șase luni;
- un sprijin acordat doar unor consorții mici de colaborare, compuse din cel mult șase entități juridice eligibile, diferite și independente;
- un sprijin financiar maxim pe consorțiu care să nu depășească 2,5 milioane EUR.

Programul de lucru identifică cererile care utilizează procedura FTRI.

- (7) Activitățile din cadrul programului Orizont Europa se desfășoară, în principal, prin intermediul unor cereri de propuneri deschise și competitive, inclusiv în cadrul misiunilor și al parteneriatelor europene.

Articolul 6a

Principiile programului

- (1) Activitățile de cercetare și inovare desfășurate în cadrul programului specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (a) și în cadrul EIT sunt axate exclusiv pe aplicații civile. Nu sunt permise transferurile bugetare între suma alocată programului specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (a) și EIT și suma alocată programului specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (b), iar suprapunerea inutilă a celor două programe se evită.
- (2) Orizont Europa asigură o abordare multidisciplinară și prevede, după caz, integrarea științelor sociale și umaniste în toate clusterelor și activitățile desfășurate în cadrul programului, inclusiv cereri specifice pe teme legate de științele sociale și umaniste.
- (3) Părțile programului care se bazează pe colaborare asigură echilibrul între nivelurile mai scăzute și mai ridicate de maturitate tehnologică, acoperind astfel întregul lanț valoric.
- (3a) Programul asigură promovarea și integrarea eficace a cooperării cu țările terțe și cu organizațiile și inițiativele internaționale, pe baza beneficiilor reciproce, a intereselor UE, a angajamentelor internaționale și, după caz, a reciprocității.
- (4) Programul sprijină țările vizate de extinderea participării să își crească participarea la programul Orizont Europa și să promoveze o largă acoperire geografică în cadrul proiectelor de colaborare, inclusiv prin răspândirea excelenței științifice, prin stimularea de noi legături de colaborare, prin stimularea „circulației creierelor”, precum și prin punerea în aplicare a articolului 20 alineatul (3) și a articolului 45 alineatul (4). Aceste eforturi se reflectă în măsuri proporționale adoptate de statele membre, inclusiv stabilirea de salarii atractive pentru cercetători, cu sprijinul fondurilor Uniunii, naționale și regionale. Se acordă o atenție specială echilibrului geografic, în funcție de situația din domeniul cercetării și inovării în cauză, a comitetelor de evaluare și a organismelor de tipul comitetelor și grupurilor de experți, fără a submina criteriile de excelență.

- (5) Programul asigură promovarea efectivă a egalității de șanse pentru toți, precum și realizarea în practică a integrării perspectivei și dimensiunii de gen în conținutul cercetării și al inovării și urmărește tratarea cauzelor dezechilibrului de gen. Se acordă o atenție specială asigurării, în măsura posibilului, a echilibrului de gen în comitetele de evaluare și în alte organisme consultative relevante, cum ar fi comitetele și grupurile de experți.
- (5a) Programul Orizont Europa este implementat în sinergie cu alte programe de finanțare ale Uniunii, urmărindu-se astfel o simplificare administrativă maximă. În anexa IV este inclusă o listă neexhaustivă de sinergii cu alte programe de finanțare ale Uniunii.
- (5b) Programul contribuie la creșterea investițiilor publice și private în C&I în statele membre, contribuind astfel la atingerea unui nivel global al investițiilor de cel puțin 3 % din PIB-ul Uniunii în domeniul cercetării și dezvoltării.
- (6) În implementarea programului, Comisia urmărește o simplificare administrativă continuă și reducerea sarcinii pentru solicitanți și beneficiari.
- (7) Ca parte a obiectivului general al UE de integrare a acțiunilor climatice în politicile sectoriale ale UE și în fondurile acesteia, acțiunile din cadrul programului contribuie cu cel puțin 35 % din cheltuieli la atingerea obiectivelor în domeniul climei, după caz. Integrarea aspectelor legate de climă este inclusă în mod adecvat în conținutul cercetării și inovării.
- (8) Programul promovează crearea și conceperea în comun prin implicarea cetățenilor și a societății civile.
- (9) Programul asigură transparența și responsabilitatea finanțării publice în cadrul proiectelor de cercetare și inovare, protejând astfel interesul public.
- (10) Comisia sau organismul relevant de finanțare se asigură că, în momentul publicării cererii de propuneri, sunt puse la dispoziția tuturor participanților potențiali suficiente orientări și informații, în special modelul de acord de grant aplicabil.

Articolul 7

Misiuni

- (1) Misiunile sunt programate în cadrul pilonului „Provocări globale și competitivitate industrială europeană”, dar pot, de asemenea, beneficia de pe urma acțiunilor desfășurate în cadrul altor părți ale programului, precum și a acțiunilor complementare desfășurate în cadrul altor programe de finanțare ale Uniunii. Misiunile permit soluții concurente, având ca rezultat o valoare adăugată și un impact paneuropene.
- (2) Misiunile sunt definite și realizate în conformitate cu regulamentul și cu programul specific, asigurând implicarea activă și timpurie a statelor membre și un dialog extins cu Parlamentul European. Misiunile, precum și obiectivele, bugetul, țintele, domeniul de aplicare, indicatorii și obiectivele de etapă ale acestora sunt identificate în planurile strategice de C&I sau în programele de lucru, după caz. Evaluarea propunerilor aferente misiunilor se realizează în conformitate cu articolul 26.
- (2a) În timpul primilor trei ani ai programului, maximum 10 % din bugetul anual al pilonului II este programat prin cereri specifice de realizare a misiunilor. În partea rămasă a programului și numai după o evaluare pozitivă a procesului de selecție și management al misiunii, acest procent poate fi majorat. Comisia comunică cota bugetară totală din fiecare program de lucru alocată misiunilor.
- (3) Misiunile:
 - (a) utilizează ODD-urile ca surse pentru conceperea și realizarea lor, au un conținut clar axat pe cercetare și inovare, o valoare adăugată europeană și contribuie la îndeplinirea priorităților și angajamentelor Uniunii și a obiectivelor programului Orizont Europa prevăzute la articolul 3;
 - (aa) acoperă domenii de relevanță europeană comună, sunt favorabile incluziunii, încurajează implicarea largă și participarea activă a diferitor tipuri de părți interesate din sectoarele public și privat, inclusiv cetățeni și utilizatori finali și dau rezultate în domeniul C&I de care ar putea beneficia toate statele membre;

- (b) sunt îndrăznețe și constituie o sursă de inspirație, prin urmare, au o amplă relevanță și un amplu impact din punct de vedere științific, tehnologic, societal, economic, ecologic sau în materie de politici;
 - (c) indică o direcție clară și obiective clare, sunt specifice și măsurabile și au un calendar precis și un cadru bugetar clar;
 - (d) sunt selectate în mod transparent și sunt axate pe obiective și activități de cercetare, dezvoltare și inovare ambițioase, bazate pe criteriul excelenței și orientate asupra impactului, dar realiste;
 - (da) au anvergura, amploarea și capacitatea de mobilizare a resurselor necesară și pot obține fondurile publice și private suplimentare necesare pentru îndeplinirea misiunii;
 - (e) stimulează lucrul între mai multe discipline (inclusiv științe sociale și umaniste) cuprinzând activități aferente unei game largi de niveluri de maturitate tehnologică, inclusiv unor niveluri mai scăzute de maturitate tehnologică;
 - (f) sunt deschise unor abordări și soluții multiple și ascendente, luând în considerare nevoile și beneficiile umane și societale și recunoscând importanța diversității contribuțiilor la îndeplinirea acestor misiuni.
 - (fa) beneficiază în mod transparent de sinergii cu alte programe ale Uniunii, precum și cu ecosistemele de inovare naționale și, după caz, regionale.
- (4) Comisia monitorizează și evaluează fiecare misiune în conformitate cu articolele 45 și 47 și cu anexa V la prezentul regulament, inclusiv progresele în îndeplinirea unor obiective pe termen scurt, mediu și lung, care să acopere realizarea, monitorizarea și încheierea treptată a misiunilor. Cel târziu în 2023 și înainte de luarea oricărei decizii privind crearea de noi misiuni, continuarea, încetarea sau redirectionarea misiunilor aflate în desfășurare, va avea loc o revizuire a primelor misiuni instituite în cadrul programului Orizont Europa. Rezultatele acestei evaluări sunt făcute publice și includ analiza procesului lor de selecție și a administrării, a orientării și progreselor realizate, fără a se limita la aceste aspecte.

Articolul 7a

Consiliul European pentru Inovare

- (1) Comisia instituie un Consiliu european pentru inovare (CEI) ca punct unic gestionat central pentru implementarea acțiunilor prevăzute în cadrul pilonului III „Europa inovatoare”, care sunt legate de CEI. CEI se concentrează în principal pe inovarea revoluționară și disruptivă, vizând în special inovarea creatoare de piețe, dar sprijinind, în același timp, toate tipurile de inovare, inclusiv cele progresive. CEI funcționează în conformitate cu următoarele principii: o valoare adăugată clară a UE, autonomie, capacitate de asumare a riscurilor, eficiență, eficacitate, transparență și răspundere.
- (2) CEI este deschis tuturor tipurilor de inovatori, de la persoane fizice la universități, organizații de cercetare și întreprinderi (IMM-uri, inclusiv cele nou-înființate, și, în cazuri excepționale, întreprinderi mici cu capitalizare medie) și de la beneficiari unici la consorții multidisciplinare. Cel puțin 70 % din bugetul CEI este dedicat IMM-urilor, inclusiv întreprinderilor nou-înființate.
- (3) Comitetul CEI și caracteristicile managementului CEI sunt definite în Decizia (UE) ... [Programul specific] și anexele la aceasta.

Articolul 8

Parteneriate europene

- (1) O serie de părți ale programului Orizont Europa pot fi implementate prin parteneriate europene. Implicarea Uniunii în parteneriatele europene poate lua oricare dintre următoarele forme:
 - (a) participarea la parteneriate create pe baza unor memorandumuri de înțelegere și/sau a unor angajamente contractuale între Comisie și partenerii menționați la articolul 2 alineatul (3), care precizează obiectivele parteneriatului, angajamentele aferente provenind de la toate părțile implicate privind contribuțiile financiare și/sau contribuțiile în natură ale partenerilor, indicatori-cheie de performanță și de impact, precum și rezultatele care trebuie obținute și modalitățile de raportare. Acestea includ identificarea activităților de cercetare și inovare complementare care sunt implementate de parteneri și de program (parteneriate europene programate în comun);

- (b) participarea și contribuția financiară la un program de activități de cercetare și inovare, care să precizeze obiectivele, indicatorii-cheie de performanță și indicatorii de impact, precum și rezultatele care trebuie obținute, pe baza angajamentului partenerilor privind contribuții financiare și/sau în natură și a integrării activităților relevante ale acestora utilizând o acțiune de cofinanțare a programului (parteneriate europene cofinanțate);

Contribuțiile financiare în temeiul programelor cofinanțate prin FEDR, FSE+, FEPAM și FEADR pot fi considerate drept contribuție a statului membru participant în scopul programului Orizont Europa, cu condiția respectării articolului 106 și a altor dispoziții aplicabile ale [noului regulament privind dispozițiile comune] și ale regulamentelor specifice fiecărui fond.

- (c) participarea și contribuția financiară la programe de cercetare și inovare desfășurate de mai multe state membre în conformitate cu articolul 185 din TFUE sau de către organisme instituite în temeiul articolului 187 din TFUE, cum ar fi întreprinderile comune, sau de comunitățile de cunoaștere și inovare ale EIT în conformitate cu Regulamentul privind EIT (parteneriate europene instituționalizate). Astfel de parteneriate sunt puse în aplicare numai în cazurile în care alte părți ale programului Orizont Europa, inclusiv alte forme de parteneriate europene, nu ar îndeplini obiectivele sau nu ar genera impacturile preconizate necesare și dacă acest lucru este justificat de o perspectivă pe termen lung și de un grad ridicat de integrare. Parteneriatele în conformitate cu articolul 185 din TFUE sau în temeiul articolului 187 din TFUE instituie o gestionare centralizată a tuturor contribuțiilor financiare, cu excepția cazurilor bine justificate. În cazul gestiunii financiare centrale, contribuțiile la nivel de proiect ale unui stat participant vor fi efectuate pe baza finanțării solicitate pe baza propunerilor entităților stabilite în statul participant respectiv, cu excepția cazului în care se convine altfel între toate statele participante în cauză.

Normele pentru astfel de parteneriate specifică, printre altele, obiectivele, indicatorii-cheie de performanță și indicatorii de impact, rezultatele care trebuie obținute, precum și angajamentele aferente privind contribuțiile financiare și/sau în natură ale partenerilor.

Contribuțiile financiare în temeiul programelor cofinanțate prin FEDR, FSE+, FEPAM și FEADR pot fi considerate drept contribuție a statului membru participant în scopul programului Orizont Europa, cu condiția respectării articolului 106 și a altor dispoziții aplicabile ale [noului regulament privind dispozițiile comune] și ale regulamentelor specifice fiecărui fond.

(2) Parteneriatele europene:

- (a) sunt stabilite în vederea soluționării problemelor europene sau mondiale numai în cazurile în care vor permite atingerea obiectivelor Orizont Europa în mod mai eficient decât de către Uniune, acționând independent și raportat la alte forme de sprijin ale programului-cadru. Părților respective li se alocă o cotă adecvată din bugetul programului Orizont Europa. Cea mai mare parte a bugetului din pilonul II se alocă pentru acțiuni din afara parteneriatelor europene;
- (b) aderă la principiul valorii adăugate europene, al transparenței, al deschiderii, al impactului în și pentru Europa, al efectului de levier puternic la o scară suficientă, al angajamentelor pe termen lung asumate de toate părțile implicate, al flexibilității în punerea în aplicare, al coerenței, al coordonării și al complementarității cu inițiativele Uniunii și cu inițiative locale, regionale, naționale și, atunci când este cazul, internaționale sau cu alte parteneriate și misiuni;
- (c) au o abordare clară bazată pe ciclul de viață, sunt limitate în timp și includ condiții pentru eliminarea treptată a finanțării din partea programului.

- (2a) Parteneriatele europene în conformitate cu articolul 8 alineatul (1) literele (a) și (b) din prezentul regulament sunt identificate în planurile strategice de C&I înainte de realizarea în cadrul programelor de lucru.

Dispozițiile și criteriile privind selecția, punerea în aplicare, monitorizarea, evaluarea și încheierea treptată a acestora sunt stabilite în anexa III.

Articolul 8a

Revizuirea misiunilor și a domeniilor de parteneriat

Până cel târziu în 2023, Comisia efectuează o revizuire a anexei Va ca parte a monitorizării globale a programului, inclusiv a misiunilor și a parteneriatelor europene instituționalizate, în temeiul articolului 185 din TFUE sau al articolului 187 din TFUE, și prezintă Consiliului și Parlamentului European un raport privind principalele constatări.

Articolul 9

Buget

- (1) Pachetul financiar pentru implementarea programului-cadru pentru perioada 2021-2027 este compus din quantumul de 85 543 000 000 EUR în prețuri curente pentru programul specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (a) și pentru Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT) și din quantumul de 7 953 000 000 EUR în prețuri curente pentru programul specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (b).
- (2) Repartizarea orientativă³⁴ a quantumului menționat la alineatul (1) pentru programul specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (a) și pentru EIT este următoarea:
 - (a) 23 297 000 000 EUR pentru pilonul I, „Excelență științifică”, pentru perioada 2021-2027, din care
 1. 14 861 000 000 EUR pentru Consiliul European pentru Cercetare;
 2. 6 288 000 000 EUR pentru Acțiunile Marie Skłodowska-Curie;
 3. 2 149 000 000 EUR pentru infrastructurile de cercetare;

³⁴ Quantumurile orientative pentru părți individuale ale programului au fost rotunjite. Acest lucru nu aduce atingere quantumurilor cumulate menționate la alineatul (2) literele (a), (b), (c) și (d), a căror sumă echivalează exact bugetul general al programului convenit de Consiliul European în iulie.

- (b) 47 179 000 000 EUR pentru pilonul II, „Provocări globale și competitivitate industrială europeană”, pentru perioada 2021-2027, din care
1. 6 893 000 000 EUR pentru clusterul „Sănătate”;
 2. 1 253 500 000 EUR pentru clusterul „Cultură, creativitate și societate favorabilă incluziunii”³⁵;
 - 2a. 1 253 500 000 EUR pentru clusterul „Securitate civilă pentru societate”³⁶;
 3. 13 429 000 000 EUR pentru clusterul „Dezvoltare digitală, industrie și spațiu”;
 4. 13 429 000 000 EUR pentru clusterul „Climă, energie și mobilitate”;
 5. 8 952 000 000 EUR pentru clusterul „Alimente, bioeconomie, resurse naturale, agricultură și mediu”;
 6. 1 970 000 000 EUR pentru acțiunile nenucleare directe ale Centrului Comun de Cercetare (JRC);

³⁵ Quantumul combinat pentru clusterul 2 și pentru clusterul 2a este de 2 507 000 000 EUR.

³⁶ Quantumul combinat pentru clusterul 2 și pentru clusterul 2a este de 2 507 000 000 EUR.

- (c) 11 886 000 000 EUR pentru pilonul III, „O Europă inovatoare”, pentru perioada 2021-2027, din care
 - 1. 8 752 000 000 EUR pentru Consiliul European pentru Inovare;
 - 1a. 448 000 000 EUR pentru ecosistemele europene de inovare;
 - 2. 2 686 000 000 EUR pentru Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT);
 - (d) 3 181 000 000 EUR pentru partea intitulată „Extinderea participării și consolidarea Spațiului european de cercetare” pentru perioada 2021-2027, din care
 - 1. 2 823 000 000 EUR pentru „Extinderea participării și răspândirea excelenței”;
 - 2. 358 000 000 EUR pentru „reformarea și consolidarea sistemului european de C&I”.
- (3) Pentru a răspunde situațiilor neprevăzute sau unor nevoi și evoluții noi, Comisia poate, în cadrul procedurii bugetare anuale, să se abată de la cuantumurile menționate la alineatul (2) până la o limită maximă de 10 %. Nu se permite o astfel de abatere cu privire la cuantumurile menționate la alineatul (2) litera (b) punctul 6 din prezentul articol și la cuantumul total stabilit pentru partea intitulată „Extinderea participării și consolidarea Spațiului european de cercetare” menționat la alineatul (2) din prezentul articol.

- (4) Cuantumul menționat la alineatul (1) pentru programul specific menționat la articolul 1 alineatul (3) litera (a) și pentru EIT poate acoperi, de asemenea, cheltuieli pentru activități de pregătire, monitorizare, control, audit, evaluare și alte activități și cheltuieli necesare pentru gestionarea și implementarea programului, inclusiv toate cheltuielile administrative, precum și pentru evaluarea îndeplinirii obiectivelor sale. Cheltuielile administrative aferente acțiunilor indirecte nu depășesc 5 % din bugetul total al programului. De asemenea, această sumă poate acoperi cheltuieli legate de studii, reuniuni ale experților, acțiuni de informare și comunicare, în măsura în care acestea sunt legate de obiectivele programului, precum și cheltuieli legate de rețele informatice axate pe prelucrarea și schimbul de informații, inclusiv pentru instrumente informatice instituționale și alte tipuri de asistență tehnică și administrativă necesare în legătură cu gestionarea programului.
- (5) Dacă este necesar, pot fi introduse în buget credite pentru perioada de după 2027, pentru a acoperi cheltuielile prevăzute la alineatul (4), necesare pentru a permite gestionarea acțiunilor nefinalizate până la 31 decembrie 2027.
- (6) Angajamentele bugetare pentru acțiuni care se desfășoară pe parcursul mai multor exerciții financiare pot fi repartizate pe mai multe exerciții financiare, în tranșe anuale.
- (7) Fără a se aduce atingere Regulamentului financiar, cheltuielile pentru acțiuni care rezultă din proiecte incluse în primul program de lucru pot fi eligibile începând cu 1 ianuarie 2021.
- (8) Resursele alocate statelor membre care fac obiectul gestiunii partajate și sunt transferabile în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (UE) XX [... Regulamentul privind dispozițiile comune] pot fi transferate, la cererea statelor membre respective, către program. Comisia execută aceste resurse direct în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul financiar sau indirect în conformitate cu același articol litera (c). Resursele respective sunt utilizate în beneficiul statului membru în cauză.

- (9) În cazul în care Comisia nu și-a asumat angajamentul juridic prin gestiune directă sau indirectă pentru resursele transferate în conformitate cu alineatul (8), resursele neangajate corespunzătoare pot fi transferate înapoi către unul sau mai multe dintre programele operaționale respective. Statul membru prezintă o cerere corespunzătoare de modificare a programului operațional respectiv în conformitate cu articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul (UE) XX [Regulamentul privind dispozițiile comune] cel târziu cu patru luni înainte de termenul stabilit la articolul 114 alineatul (2) din Regulamentul 2018/1046.

Articolul 9a

Resurse din Instrumentul de redresare al Uniunii Europene

1. Măsurile menționate la articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul [ERI] sunt puse în aplicare în cadrul prezentului program pe baza cuantumurilor menționate la [articolul 2 alineatul (2) litera (a) punctul (iv)] din respectivul regulament [ERI], sub rezerva dispozițiilor de la articolul [3 alineatele (3), (4), (7) și (9)] din același regulament.
2. Aceste cuantumuri constituie venituri alocate externe în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul [ERI]³⁷. Aceste cuantumuri suplimentare sunt alocate exclusiv acțiunilor destinate cercetării și inovării care vizează abordarea consecințelor crizei provocate de COVID-19, în special a impactului său economic, social și societal.

³⁷ Doc. 8555/20: Propunerea modificată a Comisiei de regulament de instituire a programului Orizont Europa [COM(2020) 459].

Articolul 10

Știința deschisă

(1) Programul încurajează știința deschisă ca abordare a procesului științific bazat pe cooperare și pe diseminarea cunoașterii, în special cu respectarea următoarelor elemente:

- accesul deschis la publicațiile științifice care rezultă în urma cercetării finanțate prin program;
- accesul deschis la datele de cercetare, inclusiv la cele care stau la baza publicațiilor științifice.

Aceste elemente se asigură în conformitate cu articolul 35 alineatul (3) din prezentul regulament. Acesta din urmă este, de asemenea, în conformitate cu principiul „cât mai deschis cu putință și cât de închis este necesar”.

- (1a) În toate acordurile de asociere și de cooperare încheiate cu țări terțe, inclusiv în acordurile semnate de organismele de finanțare însărcinate cu gestionarea indirectă a programului va fi promovat și încurajat principiul reciprocității în știința deschisă.
- (2) Gestionarea responsabilă a datelor de cercetare este asigurată în conformitate cu principiile FAIR („ușor de găsit”, „accesibile”, „interoperabile” și „reutilizabile”). Se acordă atenție și conservării datelor pe termen lung.
- (3) Alte practici ale științei deschise sunt promovate și încurajate, inclusiv în beneficiul IMM-urilor.

Articolul 11

Finanțare alternativă și combinată

Acțiunile care au primit certificarea „marca de excelență” în cadrul acestui program și care îndeplinesc următoarele condiții cumulative și comparative:

- (a) au fost evaluate în cadrul unei cereri de propuneri lansate în cadrul programului;

- (b) respectă cerințele minime de calitate din respectiva cerere de propuneri;
- (c) nu pot fi finanțate în cadrul cererii de propuneri respective exclusiv ca urmare a unor constrângeri bugetare,

și acțiunile cofinanțate selectate în cadrul programului pot primi sprijin din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus sau din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, în conformitate cu articolul [67] alineatul (5) din Regulamentul (UE) XX [Regulamentul privind dispozițiile comune] și cu articolul [73] alineatul (4) din Regulamentul (UE) XX [Regulamentul privind planurile strategice PAC].

Articolul 12

Țări terțe asociate la program

- (1) Programul este deschis asocierii următoarelor țări terțe:
 - (a) membrii Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) care sunt membri ai Spațiului Economic European (SEE), în conformitate cu condițiile stabilite în acordul privind SEE;
 - (b) țări în curs de aderare, țări candidate și potențial candidate, în conformitate cu principiile generale și cu termenele și condițiile generale de participare a țărilor respective la programele Uniunii instituite prin acordurile-cadru și deciziile consiliilor de asociere corespunzătoare sau prin alte acorduri similare și în conformitate cu condițiile specifice prevăzute în acordurile dintre Uniune și țările respective;

- (c) țările cărora li se aplică politica europeană de vecinătate, în conformitate cu principiile generale și cu termenele și condițiile generale de participare a țărilor respective la programele Uniunii instituite prin acordurile-cadru și deciziile consiliilor de asociere corespunzătoare sau prin alte acorduri similare și în conformitate cu condițiile specifice prevăzute în acordurile dintre Uniune și țările respective;
- (d) țările și teritoriile terțe care îndeplinesc toate criteriile următoare:
- (i) dispun de o bună capacitate în domeniile științei, tehnologiei și inovării;
 - (ii) se angajează în favoarea unei economii de piață deschise, bazate pe norme, incluzând un tratament corect și echitabil al drepturilor de proprietate intelectuală, susținute de instituții democratice;
 - (iii) promovează în mod activ politici menite să amelioreze bunăstarea economică și socială a cetățenilor.

Asocierea la program a oricărei țări terțe de la litera (d) se realizează în conformitate cu condițiile prevăzute într-un acord specific referitor la participarea țării terțe la orice program al Uniunii, cu condiția ca acordul:

- să asigure un echilibru adecvat în ceea ce privește contribuțiile și beneficiile țării terțe care participă la programele Uniunii;
- să stabilească condițiile de participare la programe, inclusiv calculul contribuțiilor financiare la programe individuale și costurile administrative ale acestora. Aceste contribuții constituie venituri alocate în conformitate cu articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar;
- să nu confere țării terțe o competență decizională în raport cu programul;
- să garanteze drepturile Uniunii de a asigura buna gestiune financiară și de a-și proteja interesele financiare.

- (2) Domeniul de aplicare al asocierii fiecărei țări terțe la program ia în considerare obiectivul de stimulare a creșterii economice în Uniune prin intermediul inovării. În consecință, cu excepția membrilor SEE, a țărilor în curs de aderare, a țărilor candidate și a țărilor potențial candidate, anumite părți ale programului pot fi excluse de la un acord de asociere pentru o anumită țară.
- (3) Acordul de asociere stabilește, în măsura în care este posibil, participarea reciprocă a entităților juridice stabilite în Uniune la programele echivalente din țările asociate, în conformitate cu condițiile stabilite în acesta.
- (4) Condițiile care determină nivelul contribuției financiare asigură o corecție automată a oricărui dezechilibru semnificativ comparativ cu cuantumul pe care entitățile stabilite în țara asociată îl primesc prin participarea la program, ținând seama de costurile de gestionare, execuție și exploatare a programului.

TITLUL II

NORME DE PARTICIPARE ȘI DE DISEMINARE

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Articolul 13

Organisme de finanțare și acțiunile directe ale JRC

- (1) Organismele de finanțare pot deroga de la normele stabilite în prezentul titlu, cu excepția articolelor 14, 15 și 16, în cazuri justificate corespunzător și numai dacă acest lucru este prevăzut în actul de bază prin care este instituit organismul de finanțare sau prin care acesta primește sarcini de execuție bugetară sau, pentru organismele de finanțare în temeiul articolului 62 alineatul (1) litera (c) punctele (ii), (iii) sau (v) din Regulamentul financiar, dacă acest lucru este prevăzut în acordul de contribuție și este necesar ca urmare a nevoilor lor specifice de funcționare sau a naturii acțiunii.
- (2) Normele prevăzute în prezentul titlu nu se aplică acțiunilor directe întreprinse de JRC.

Articolul 14

Acțiuni eligibile și principii etice

- (1) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la alineatul (2) din prezentul articol, numai acțiunile care pun în aplicare obiectivele prevăzute la articolul 3 sunt eligibile pentru finanțare.

Sunt excluse de la finanțare următoarele domenii de cercetare:

- (a) activități de cercetare care urmăresc clonarea umană în scop de reproducere;

- (b) activități menite să modifice moștenirea genetică a ființelor umane care pot duce la transformarea acestor modificări în caracteristici ereditare³⁸;
 - (c) activități destinate să creeze embrioni umani doar în scopul cercetării sau în scopul recoltării de celule stem, inclusiv prin intermediul transferului nucleului celulelor somatice.
- (2) Cercetarea asupra celulelor stem umane, atât adulte, cât și embrionare, poate fi finanțată în funcție de conținutul propunerii științifice și de cadrul legal al statelor membre implicate. Nu se acordă finanțare, nici în interiorul, nici în afara UE, pentru activitățile de cercetare interzise în toate statele membre. Nu se finanțează nicio activitate în cadrul unui stat membru în care activitatea respectivă este interzisă.

Articolul 15

Norme etice³⁹

- (1) Acțiunile desfășurate în temeiul programului respectă principiile etice și legislația relevantă la nivel național, la nivelul Uniunii și la nivel internațional, inclusiv Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și Convenția europeană a drepturilor omului și protocoalele sale adiționale.

Se acordă o atenție deosebită principiului proporționalității, dreptului la viața privată, dreptului la protecția datelor cu caracter personal, dreptului la integritatea fizică și mentală a persoanei, dreptului la nediscriminare și necesității de a asigura protecția mediului și niveluri ridicate de protecție a sănătății umane.

³⁸ Pot fi finanțate cercetările privind tratamentul cancerului la gonade.

³⁹ Sub rezerva actului legislativ final, Comisia va emite, de asemenea, o declarație privind cercetarea în domeniul celulelor stem embrionare umane, la fel ca în cazul programului Orizont 2020 (Declarația 2013/C, 373/02).

- (2) Entitățile care participă la acțiune furnizează:
- (a) o autoevaluare privind etica care identifică și prezintă în detaliu toate aspectele legate de etică previzibile în legătură cu obiectivul, implementarea și impactul probabil al activităților care urmează a fi finanțate, inclusiv o confirmare a respectării dispozițiilor de la alineatul (1) și o descriere a modului în care va fi asigurat acest lucru;
 - (b) o confirmare a faptului că activitățile vor respecta Codul de conduită european pentru integritatea în cercetare publicat de ALLEA (*All European Academies*) și că nu vor fi desfășurate activități excluse de la finanțare;
 - (c) pentru activitățile desfășurate în afara Uniunii, o confirmare a faptului că aceleași activități ar fi fost autorizate într-un stat membru și
 - (d) pentru activitățile care utilizează celule stem embrionare umane, după caz, detalii privind măsurile legate de licențe și control care vor fi luate de autoritățile competente ale statelor membre implicate, precum și detalii referitoare la aprobările privind etica care sunt obținute înainte de începerea activităților în cauză.
- (3) Propunerile sunt verificate în mod sistematic pentru a identifica acțiunile care generează probleme etice complexe sau grave și pentru a le supune unei evaluări privind etica. Evaluarea privind etica se efectuează de către Comisie, cu excepția cazului în care această sarcină este delegată organismului de finanțare. Pentru acțiunile care implică utilizarea de celule stem embrionare umane sau embrioni umani, evaluarea privind etica este obligatorie. Verificările și evaluările privind etica se efectuează cu sprijinul experților în materie de etică. Comisia și organismele de finanțare asigură transparența procedurilor privind etica fără a aduce atingere caracterului confidențial al conținutului procedurii.
- (4) Înainte de începerea activităților relevante, entitățile care participă la acțiune obțin toate aprobările sau alte documente obligatorii din partea comitetelor de etică locale sau naționale relevante sau din partea altor organisme, cum ar fi autoritățile de protecție a datelor. Documentele respective sunt păstrate la dosar și sunt transmise Comisiei sau organismului de finanțare la cerere.

- (5) Dacă este cazul, Comisia sau organismul de finanțare efectuează controale privind etica. În cazul problemelor etice grave sau complexe, controalele se efectuează de către Comisie, cu excepția cazului în care această sarcină este delegată organismului de finanțare.

Controalele privind etica se efectuează cu sprijinul experților în materie de etică.

- (6) Acțiunile care nu îndeplinesc normele etice menționate la alineatele (1) - (4) și, ca atare, nu sunt acceptabile din punct de vedere etic și, de aceea, sunt respinse sau încheiate din momentul stabilirii caracterului lor inacceptabil din punct de vedere etic.

Articolul 16

Securitate

- (1) Acțiunile desfășurate în cadrul programului respectă normele de securitate aplicabile și în special normele privind protecția informațiilor clasificate împotriva divulgării neautorizate, inclusiv orice act legislativ relevant din legislația națională și legislația Uniunii. În cazul cercetării efectuate în afara Uniunii folosind și/sau generând informații clasificate, pe lângă respectarea cerințelor respective, este necesar să se încheie un acord de securitate între Uniune și țara terță în care se desfășoară activitatea de cercetare.
- (2) Dacă este cazul, propunerile cuprind o autoevaluare a securității care identifică orice probleme de securitate și prezintă în detaliu modul în care aceste probleme vor fi soluționate pentru a respecta legislația relevantă națională și a Uniunii.
- (3) Dacă este cazul, Comisia sau organismul de finanțare efectuează un control de securitate pentru propunerile care prezintă probleme de securitate.
- (4) Dacă este cazul, acțiunile respectă Decizia (UE, Euratom) 2015/444 și normele sale de aplicare.

- (5) Entitățile care participă la acțiune asigură protecția împotriva divulgării neautorizate a informațiilor clasificate utilizate și/sau generate de acțiune. Înainte de începerea activităților în cauză, ele prezintă dovada autorizării de securitate a persoanelor și/sau instalațiilor, emisă de autoritățile naționale de securitate.
- (6) În cazul în care experții externi trebuie să lucreze cu informații clasificate, este necesară acordarea autorizației de securitate corespunzătoare înainte de numirea experților respectivi.
- (7) Dacă este cazul, Comisia sau organismul de finanțare poate efectua controale de securitate.

Acțiunile care nu respectă normele de securitate prevăzute la prezentul articol pot fi respinse sau încheiate în orice moment.

CAPITOLUL II

Granturi

Articolul 17

Granturi

Granturile din cadrul programului sunt atribuite și gestionate în conformitate cu titlul VIII din Regulamentul financiar, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol.

Articolul 18

Entități eligibile pentru participare

- (1) Orice entitate juridică, indiferent de locul în care își are sediul, inclusiv entitățile juridice din țări terțe neasociate, sau orice organizație internațională poate participa la acțiuni în cadrul programului cu condiția îndeplinirii condițiilor prevăzute în prezentul regulament, precum și a oricăror condiții prevăzute în programul de lucru sau în cererea de propuneri.
- (2) Entitățile fac parte dintr-un consorțiu care cuprinde cel puțin trei entități juridice independente, fiecare fiind stabilită într-un alt stat membru sau țară asociată, dintre care cel puțin una este stabilită într-un stat membru, cu excepția cazului în care:
 - (a) programul de lucru prevede altfel, dacă acest lucru este justificat în mod corespunzător;
- (3) Acțiunile de cercetare de frontieră ale Consiliului European pentru Cercetare (CEC), acțiunile Consiliului European pentru Inovare (CEI), acțiunile de formare profesională și de mobilitate sau acțiunile de cofinanțare a programului pot fi implementate de către una sau mai multe entități juridice, fiind necesar ca una dintre acestea să fie stabilită într-un stat membru sau într-o țară asociată, în temeiul unui acord încheiat în conformitate cu articolul 12.
- (4) Acțiunile de coordonare și de sprijin pot fi implementate de către una sau mai multe entități juridice, care pot fi stabilite într-un stat membru, într-o țară asociată sau, în cazuri excepționale, într-o altă țară terță.

- (5) Pentru acțiunile legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii, programul de lucru poate prevedea că participarea poate fi limitată doar la entitățile juridice stabilite în statele membre sau la entitățile juridice stabilite în anumite țări asociate sau în alte țări terțe, în plus față de statele membre. Orice limitare a participării entităților juridice stabilite în țări asociate care sunt membre ale SEE este în conformitate cu termenele și condițiile din Acordul privind SEE. Din motive excepționale și justificate în mod corespunzător, în scopul de a garanta protecția intereselor strategice ale Uniunii și ale statelor sale membre, programul de lucru poate să excludă, de asemenea, participarea entităților juridice stabilite în Uniune sau în țări asociate controlate direct sau indirect de către țări terțe care nu sunt asociate sau de către entități juridice din țări terțe care nu sunt asociate, la cereri de propuneri individuale, sau să permită participarea acestora numai în anumite condiții prevăzute în programul de lucru.
- (6) În cazul în care acest lucru este oportun și justificat în mod corespunzător, programul de lucru poate prevedea și alte criterii de eligibilitate decât cele prevăzute la alineatele (2), (3), (4) și (5), în funcție de cerințe de politică specifice sau de natura și obiectivele acțiunii, inclusiv privind numărul de entități juridice, tipul de entitate juridică și locul în care își au sediul.
- (7) Pentru acțiunile care beneficiază de cuantumuri în temeiul articolului 9 alineatul (8), participarea este limitată la o singură entitate juridică stabilită în jurisdicția autorității de management care efectuează delegarea, cu excepția cazului în care se convine altfel cu autoritatea de management și acest lucru este prevăzut în programul de lucru.
- (8) Dacă se indică acest lucru în programul de lucru, JRC poate participa la acțiuni.
- (9) JRC, organizațiile internaționale de cercetare europeană și entitățile juridice înființate în temeiul legislației Uniunii sunt considerate ca fiind stabilite într-un alt stat membru decât cele în care sunt stabilite celelalte entități juridice care participă la acțiune.

- (10) Pentru acțiunile de cercetare de frontieră ale Consiliului european pentru cercetare (CEC) și acțiunile de formare profesională și mobilitate, precum și când se prevede astfel în programul de lucru, organizațiile internaționale cu sediul într-un stat membru sau într-o țară asociată sunt considerate ca fiind stabilite în statul membru sau țara asociată în cauză.

Pentru alte părți ale programului, se consideră că organizațiile internaționale, altele decât organizațiile europene de cercetare internațională, sunt stabilite într-o țară terță neasociată.

Articolul 19

Entități eligibile pentru finanțare

- (1) Entitățile sunt eligibile pentru finanțare dacă sunt stabilite într-un stat membru sau într-o țară asociată.

Pentru acțiunile care beneficiază de cuantumuri în temeiul articolului 9 alineatul (8), numai entitățile stabilite în jurisdicția autorității de management care efectuează delegarea sunt eligibile pentru finanțare din aceste cuantumuri.

- (2) Entitățile stabilite într-o țară terță neasociată ar trebui, în principiu, să suporte costurile aferente participării lor. Cu toate acestea, entitățile din țări cu venituri scăzute și medii și, în mod excepțional, din alte țări terțe neasociate ar putea fi eligibile pentru finanțare într-o acțiune dacă:

- (a) țara terță este menționată în programul de lucru adoptat de Comisie sau
- (b) Comisia sau organismul de finanțare consideră că participarea sa este esențială pentru implementarea acțiunii.

- (3) Entitățile afiliate sunt eligibile pentru finanțare în cadrul unei acțiuni în cazul în care sunt stabilite într-un stat membru, într-o țară asociată sau într-o țară terță menționată în programul de lucru adoptat de Comisie.

Articolul 20

Cereri de propuneri

- (1) Conținutul cererilor de propuneri pentru toate acțiunile este inclus în programul de lucru.
- (3) Dacă acest lucru este necesar pentru îndeplinirea obiectivelor lor, se poate recurge, în situații excepționale, la cereri de propuneri restrânse pentru dezvoltarea de activități suplimentare sau pentru adăugarea de noi parteneri la acțiunile existente. În plus, programul de lucru poate prevedea posibilitatea ca unele entități juridice din statele membre cu performanțe scăzute în domeniul C&I să se alăture unor acțiuni de colaborare în domeniul C&I deja selectate, sub rezerva acordului din partea consorțiului respectiv și cu condiția ca la acesta să nu participe deja alte entități juridice din statele membre respective.
- (4) Nu este necesară o cerere de propuneri pentru acțiunile de coordonare și de sprijin sau pentru acțiunile de cofinanțare a programului care:
 - (a) urmează să fie desfășurate de JRC sau de entitățile juridice menționate în programul de lucru și care
 - (b) nu intră în domeniul de aplicare al unei cereri de propuneri, în conformitate cu articolul 195 litera (e) din Regulamentul financiar.
- (5) Programul de lucru precizează cererile de propuneri pentru care vor fi acordate „mărci de excelență”. Cu autorizarea prealabilă din partea solicitantului, informațiile privind cererea și evaluarea pot fi comunicate autorităților financiare interesate, sub rezerva încheierii unor acorduri de confidențialitate.

Articolul 21

Cereri de propuneri comune

Comisia sau organismul de finanțare poate lansa o cerere de propuneri comună împreună cu:

- (a) țări terțe, inclusiv cu organizațiile și agențiile lor științifice și tehnologice;
- (b) organizații internaționale;
- (c) entități juridice non-profit.

În cazul unei cereri comune, solicitanții respectă cerințele prevăzute la articolul 18 din prezentul regulament și se stabilesc proceduri comune pentru selectarea și evaluarea propunerilor. Procedurile implică un grup echilibrat de experți numiți de fiecare parte.

Articolul 22

Achiziții publice înainte de comercializare și achiziții publice de soluții inovatoare

- (1) Acțiunile pot să vizeze sau să aibă ca obiectiv principal achizițiile publice înainte de comercializare sau achizițiile publice de soluții inovatoare efectuate de către beneficiari care sunt autorități contractante sau entități contractante, astfel cum sunt definite în Directivele 2014/24/UE⁴⁰, 2014/25/UE⁴¹ și 2009/81/CE⁴².

⁴⁰ Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE. (JO L 94, 28.3.2014, p. 65).

⁴¹ Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 243).

⁴² Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE (JO L 216, 20.8.2009, p. 76).

(2) Procedurile privind achizițiile publice:

- (a) sunt conforme cu principiile transparenței, nediscriminării, tratamentului egal, bunei gestiuni financiare, proporționalității și cu normele privind concurența;
- (b) când este cazul și fără a aduce atingere principiilor enumerate la litera (a), se poate utiliza o procedură simplificată și/sau accelerată și se pot prevedea condiții specifice, precum limitarea locului efectuării activităților care fac obiectul achizițiilor publice înainte de comercializare la teritoriul statelor membre și al țărilor asociate;
- (c) pot autoriza atribuirea unor contracte multiple în cadrul aceleiași proceduri (aprovizionarea de la mai mulți furnizori) și
- (d) prevăd atribuirea contractelor ofertantului (ofertanților) care oferă cel mai bun raport calitate-preț, asigurând, în același timp, absența conflictelor de interese.

(3) Dacă un contractant produce rezultate în cadrul achizițiilor publice înainte de comercializare, acesta deține cel puțin drepturile de proprietate intelectuală aferente. Autoritățile contractante beneficiază cel puțin de drepturi de acces la rezultate scutite de redevențe pentru uz propriu și de dreptul de a acorda sau solicita contractanților să acorde licențe neexclusive unor părți terțe pentru a exploata rezultatele în numele autorității contractante în condiții echitabile și rezonabile, fără dreptul de a acorda sublicențe. În cazul în care un contractant nu reușește să exploateze din punct de vedere comercial rezultatele în decursul unei perioade date după achiziția înainte de comercializare, astfel cum s-a prevăzut în contract, autoritățile contractante îi pot solicita contractantului să transfere autorităților contractante drepturile de proprietate asupra rezultatelor, după ce l-au consultat pe acesta în legătură cu motivele neexploatării.

Articolul 23⁴³

Finanțarea cumulativă

O acțiune care a beneficiat de o contribuție dintr-un alt program al Uniunii poate primi o contribuție și din program, cu condiția ca contribuțiile să nu acopere aceleași costuri. Normele fiecărui program al Uniunii din care se oferă contribuția se aplică contribuției lor respective la acțiune. Finanțarea cumulată nu depășește costurile eligibile totale ale acțiunii și sprijinul din partea diferitelor programe ale Uniunii poate fi calculat pe o bază proporțională, în conformitate cu documentele care stabilesc condițiile pentru acordarea sprijinului.

Articolul 24

Capacitatea financiară a solicitanților

- (1) În plus față de excepțiile prevăzute la articolul 198 alineatul (5) din Regulamentul financiar, capacitatea financiară este verificată numai pentru coordonator și numai dacă finanțarea solicitată din partea Uniunii pentru acțiune este egală cu sau mai mare de 500 000 EUR.
- (2) Cu toate acestea, dacă există motive de îndoială cu privire la capacitatea financiară sau dacă există un risc mai ridicat ca urmare a participării la mai multe acțiuni în curs finanțate prin programele de cercetare și inovare ale Uniunii, Comisia sau organismul de finanțare verifică, de asemenea, capacitatea financiară a altor solicitanți sau a coordonatorilor sub pragul menționat la alineatul (1).
- (3) În cazul în care capacitatea financiară este garantată din punct de vedere structural de către o altă entitate juridică, este verificată capacitatea financiară a acesteia din urmă.
- (4) În cazul unei capacități financiare reduse, Comisia sau organismul de finanțare poate să condiționeze participarea solicitantului de furnizarea unei declarații privind răspunderea în solidar de către o entitate afiliată.

⁴³ [Sub rezerva rezultatului negocierilor privind actele legislative respective.]

- (5) Contribuția la Mecanismul de asigurare reciprocă prevăzut la articolul 33 este considerată o garanție suficientă în temeiul articolului 152 din Regulamentul financiar. Nicio garanție sau cauciune suplimentară nu poate fi acceptată din partea beneficiarilor sau impusă acestora.

Articolul 25

Criteriile de atribuire și selecție

- (1) O propunere este evaluată pe baza următoarelor criterii de atribuire:
- (a) excelența;
 - (b) impactul;
 - (c) calitatea și eficiența implementării.
- (2) În cazul propunerilor de acțiuni ale CEC privind cercetarea de frontieră, se aplică numai criteriul menționat la alineatul (1) litera (a).
- (3) Programul de lucru stabilește detalii suplimentare privind aplicarea criteriilor de atribuire prevăzute la alineatul (1), inclusiv ponderările, plafoanele și, dacă este cazul, regulile relevante tratarea propunerilor *ex-aequo*, luând în considerare obiectivele cererii de propuneri. Condițiile de tratare a propunerilor *ex-aequo* pot include următoarele criterii, lista nefiind exhaustivă: IMM-urile, genul, diversitatea geografică.
- (3a) Comisia și alte organisme de finanțare iau în considerare posibilitatea unei proceduri de depunere în două etape și, dacă este cazul, propunerile anonimizate pot fi evaluate în prima etapă de evaluare, pe baza unuia sau mai multor criterii de atribuire menționate la alineatul (1).

Articolul 26

Evaluare

- (1) Propunerile sunt evaluate de comitetul de evaluare, care este format din experți externi independenți.

Pentru activitățile CEI, pentru misiuni și în cazuri justificate în mod corespunzător, astfel cum se prevede în programul de lucru adoptat de Comisie, comitetul de evaluare poate fi alcătuit parțial sau, în cazul acțiunilor de coordonare și de sprijin, parțial sau integral, din reprezentanți ai unor instituții sau organisme ale Uniunii, astfel cum sunt menționate la articolul 150 din Regulamentul financiar.

Procesul de evaluare poate fi urmărit de către observatori independenți.

- (2) Ori de câte ori este cazul, comitetul de evaluare ierarhizează propunerile care au atins pragurile aplicabile, în conformitate cu:
- (a) punctajele de evaluare;
 - (b) contribuția lor la îndeplinirea unor obiective de politică specifice, inclusiv la constituirea unui portofoliu coerent de proiecte, mai precis pentru activitățile din cadrul instrumentului Pathfinder al CEI, pentru misiuni și în alte cazuri justificate corespunzător, astfel cum este prevăzut în detaliu în programul de lucru adoptat de Comisie.

Pentru activitățile CEI, pentru misiuni și în alte cazuri justificate în mod corespunzător, astfel cum se prevede în detaliu în programul de lucru adoptat de Comisie, comitetul de evaluare poate, de asemenea, să propună modificări ale propunerilor, în măsura în care sunt necesare pentru coerența abordării portofoliului. Aceste modificări sunt în conformitate cu condițiile de participare și respectă principiul egalității de tratament. Comitetul programului este informat cu privire la astfel de situații.

- (2a) Procesul de evaluare este conceput astfel încât să evite conflictele de interese și părtinirea. Se garantează transparența criteriilor de evaluare și a metodei de punctare a propunerii.

- (3) În conformitate cu articolul 200 alineatul (7) din Regulamentul financiar, solicitanților li se furnizează feedback în toate etapele procesului de evaluare și, atunci când este cazul, motivele respingerii.
- (4) Entitățile juridice stabilite în statele membre cu performanțe scăzute în domeniul C&I care au participat cu succes la componenta „Extinderea participării și răspândirea excelenței” primesc, la cerere, o evidență a acestei participări, care poate însoți propunerile pentru părțile colaborative ale programului pe care le coordonează.

Articolul 27

Procedura de reexaminare a evaluării, întrebări și plângeri

- (1) În cazul în care consideră că procedura de evaluare aplicabilă nu a fost corect aplicată în ceea ce privește propunerea sa⁴⁴, solicitantul poate solicita o reexaminare a evaluării.
- (2) Reexaminarea evaluării vizează doar aspectele procedurale ale evaluării, nu și evaluarea pertinentei propunerii.
- (2a) O cerere de reexaminare se referă la o propunere specifică și este prezentată în termen de 30 de zile de la comunicarea rezultatelor evaluării.

Un comitet de reexaminare a evaluării își comunică opinia privind aspectele procedurale, având la conducere și în componență funcționari ai Comisiei sau ai organismului de finanțare relevant, care nu au fost implicați în evaluarea propunerilor. Comitetul poate recomanda una dintre următoarele acțiuni:

- (a) reevaluarea propunerii, în principal de către evaluatori care nu au fost implicați în evaluarea anterioară;
- (b) confirmarea evaluării inițiale.

⁴⁴ Procedura va fi explicată într-un document publicat înainte de începerea procesului de evaluare.

- (3) Reexaminarea evaluării nu atrage întârzieri în procesul de selecție a propunerilor care nu fac obiectul reexaminării.
- (3a) Comisia se asigură că există o procedură prin care participanții pot adresa în mod direct întrebări și plângeri cu privire la participarea lor în cadrul Orizont Europa. Informațiile privind modul de înregistrare a întrebărilor sau a plângerilor sunt puse la dispoziție online.

Articolul 28

Durata procedurilor de acordare a granturilor

- (1) Prin derogare de la articolul 194 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul financiar, se aplică următoarele perioade:
- (a) pentru informarea tuturor solicitanților cu privire la rezultatul evaluării cererii lor, o perioadă maximă de cinci luni de la data limită de depunere a propunerilor complete;
 - (b) pentru semnarea acordurilor de grant cu solicitanții, o perioadă maximă de opt luni de la data limită de depunere a propunerilor complete.
- (2) Programul de lucru poate stabili perioade mai scurte.
- (3) În plus față de excepțiile prevăzute la articolul 194 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul financiar, perioadele menționate la alineatul (1) pot fi depășite pentru acțiunile CEC, pentru misiuni și atunci când acțiunile sunt supuse unei evaluări privind etica sau de securitate.

Articolul 29

Execuția grantului

- (1) În cazul în care un beneficiar nu își îndeplinește obligațiile care îi revin în legătură cu implementarea tehnică a acțiunii, ceilalți beneficiari respectă obligațiile respective fără nicio finanțare suplimentară din partea Uniunii, cu excepția cazului în care sunt exonerati în mod expres de această obligație. Responsabilitatea financiară a fiecărui beneficiar se limitează la propria sa datorie, sub rezerva dispozițiilor privind Mecanismul de asigurare reciprocă.

- (2) Acordul de grant poate stabili obiective de etapă și tranșele de prefinanțare aferente. Dacă obiectivele de etapă nu sunt îndeplinite, acțiunea poate fi suspendată, modificată sau, în cazul unei justificări corespunzătoare, încheiată.
- (3) Acțiunea poate fi, de asemenea, încheiată dacă rezultatele așteptate și-au pierdut relevanța pentru Uniune din motive științifice sau tehnologice sau, în cazul instrumentului Accelerator al CEI, din motive economice, datorită relevanței lor ca parte a unui portofoliu de acțiuni. Comisia realizează o procedură împreună cu coordonatorul acțiunii și, după caz, cu experți externi înainte de a decide încheierea unei acțiuni, în conformitate cu articolul 133 din Regulamentul financiar.

Articolul 29a

Model de acord de grant

- (1) Comisia, în strânsă cooperare cu statele membre, elaborează modele de acorduri de grant între Comisie sau organismul de finanțare relevant și beneficiari, în conformitate cu prezentul regulament. Comisia, în strânsă cooperare cu statele membre, revizuieste în mod corespunzător modelul de acord de grant, în cazul în care este necesară o modificare semnificativă a acestuia, printre altele pentru o simplificare în favoarea beneficiarilor.
- (2) Acordul de grant stabilește drepturile și obligațiile beneficiarilor, precum și ale Comisiei sau ale organismului de finanțare relevant, în conformitate cu prezentul regulament. Acesta stabilește, de asemenea, drepturile și obligațiile entităților juridice care devin beneficiari în cursul perioadei de implementare a acțiunii, precum și rolul și sarcinile unui coordonator de consorțiu.

Articolul 30

Rate de finanțare

- (1) Se aplică o rată de finanțare unică per acțiune pentru toate activitățile care sunt finanțate în cadrul acțiunii. Rata maximă per acțiune este stabilită în programul de lucru.

- (2) Programul poate rambursa până la 100 % din costurile eligibile totale ale unei acțiuni, cu excepția:
- (a) acțiunilor de inovare: până la 70 % din costurile eligibile totale, cu excepția entităților juridice non-profit, în cazul cărora programul poate rambursa până la 100 % din costurile eligibile totale;
 - (b) acțiunilor de cofinanțare a programului: cel puțin 30 % din costurile eligibile totale și, în cazuri specifice și justificate în mod corespunzător, până la 70 %.
- (3) Ratele de finanțare stabilite în prezentul articol se aplică, de asemenea, acțiunilor pentru care se stabilește o finanțare pe baza ratei forfetare, a costurilor unitare sau a sumelor forfetare pentru întreaga acțiune sau pentru o parte a acesteia.

Articolul 31

Costuri indirecte

- (1) Costurile indirecte eligibile sunt stabilite prin aplicarea unei rate forfetare de 25 % din totalul costurilor directe eligibile, exceptând costurile directe eligibile pentru subcontractare, sprijinul financiar acordat terților și orice costuri unitare sau sume forfetare care includ costuri indirecte.

Dacă este cazul, costurile indirecte incluse în costurile unitare sau în sumele forfetare se calculează utilizând rata forfetară stabilită la alineatul (1), cu excepția costurilor unitare pentru bunuri și servicii facturate intern care se calculează pe baza costurilor reale, în conformitate cu practicile obișnuite de contabilitate analitică ale beneficiarilor.

- (2) Cu toate acestea, în cazul în care programul de lucru prevede acest lucru, costurile indirecte pot fi declarate sub formă de sumă forfetară sau de costuri unitare.

Articolul 32

Costuri eligibile

- (1) În plus față de criteriile stabilite la articolul 186 din Regulamentul financiar, pentru beneficiarii care primesc o remunerație pe bază de proiect, costurile cu personalul sunt eligibile în limita remunerației pe care o persoană ar primi-o pentru activitatea desfășurată în cadrul unor proiecte de C&I finanțate prin programe naționale, inclusiv contribuțiile la asigurările sociale și alte costuri legate de remunerarea personalului alocat acțiunii, care derivă din dreptul național sau din contractul de muncă.

Remunerație pe bază de proiect înseamnă o remunerație care este legată de participarea unei persoane la proiecte, face parte din practicile obișnuite de remunerație ale beneficiarului și este plătită în mod constant.

- (2) Prin derogare de la articolul 190 alineatul (1) din Regulamentul financiar, costurile resurselor puse la dispoziție de părți terțe prin intermediul unor contribuții în natură sunt eligibile în limita costurilor directe eligibile ale părții terțe.
- (3) Prin derogare de la articolul 192 din Regulamentul financiar, veniturile generate de exploatarea rezultatelor nu sunt considerate încasări generate de acțiune.
- (3a) Beneficiarii pot utiliza practicile lor contabile obișnuite pentru a identifica și declara costurile suportate în legătură cu o acțiune, respectând toate termenele și condițiile stabilite în acordul de grant, în conformitate cu prezentul regulament și cu articolul 186 din Regulamentul financiar.
- (4) Prin derogare de la articolul 203 alineatul (4) din Regulamentul financiar, un certificat referitor la situațiile financiare este obligatoriu pentru plata soldului dacă cuantumul declarat drept costuri reale și costuri unitare, calculat în conformitate cu practicile obișnuite de contabilitate analitică, este egal cu sau mai mare de 325 000 EUR.

Certificatele privind declarațiile financiare pot fi întocmite de un auditor extern autorizat sau, în cazul organismelor publice, emise de un funcționar public competent și independent, în conformitate cu articolul 203 alineatul (4) din Regulamentul financiar.

- (4a) Dacă este cazul, pentru bursele de formare și de mobilitate MSCA, contribuția UE ține seama în mod corespunzător de toate costurile suplimentare ale beneficiarului legate de concediul de maternitate sau pentru creșterea copilului, de concediul medical, de concediul special sau de schimbarea organizației gazdă de recrutare ori a statutului familial al cercetătorului pe durata acordului de grant.
- (4b) Costurile legate de accesul deschis, inclusiv planurile de management al datelor, sunt eligibile pentru rambursare, conform acordului de grant.

Articolul 33

Mecanismul de asigurare reciprocă

- (1) Se stabilește un mecanism de asigurare reciprocă („mecanismul”) care înlocuiește fondul stabilit în conformitate cu articolul 38 din Regulamentul (CE) nr. 1290/2013 și îi succede acestuia. Mecanismul acoperă riscul legat de nerecuperarea sumelor datorate de beneficiari:
- (a) Comisiei în temeiul Deciziei nr. 1982/2006/CE;
 - (b) Comisiei și organismelor Uniunii în temeiul programului Orizont 2020;
 - (c) Comisiei și organismelor de finanțare în temeiul programului.
- Acoperirea riscului privind organisme de finanțare menționate la primul paragraf litera (c) poate fi realizată prin intermediul unui sistem de acoperire indirectă prevăzut în acordul aplicabil și ținând cont de natura organismului de finanțare.
- (2) Mecanismul este gestionat de Uniune, reprezentată de Comisie, care acționează ca agent executiv. Comisia stabilește norme specifice de funcționare a mecanismului.

- (3) Beneficiarii contribuie cu 5 % din finanțarea Uniunii pentru acțiune. Pe baza unor evaluări periodice, această contribuție poate fi majorată de Comisie până la 8 % sau poate fi redusă sub 5 %. Contribuția beneficiarilor la mecanism este dedusă din prefinanțarea inițială și plătită la mecanism în numele beneficiarilor și nu depășește în niciun caz cuantumul prefinanțării inițiale.
- (4) Contribuția beneficiarilor se restituie la momentul plății soldului.
- (5) Orice câștig financiar generat de mecanism este atribuit mecanismului. În cazul în care câștigul este insuficient, mecanismul nu intervine și Comisia sau organismul de finanțare va recupera direct de la beneficiari sau părți terțe orice quantum datorat.
- (6) Cuantumurile recuperate vor constitui venituri atribuite mecanismului în sensul articolului 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar. După încheierea tuturor granturilor ale căror riscuri sunt acoperite direct sau indirect prin mecanism, orice sume restante sunt recuperate de Comisie și sunt înregistrate în bugetul Uniunii, sub rezerva deciziilor autorității legislative.
- (7) Mecanismul poate fi extins la beneficiarii oricăror alte programe ale Uniunii care fac obiectul gestiunii directe. Comisia adoptă modalitățile de participare ale beneficiarilor altor programe.

Articolul 34

Dreptul de proprietate și protecție

- (1) Beneficiarii sunt proprietarii rezultatelor pe care le generează. Ei se asigură că orice drepturi ale angajaților lor sau ale oricărei alte părți asupra rezultatelor pot fi exercitate într-un mod compatibil cu obligațiile beneficiarilor în conformitate cu termenele și condițiile prevăzute în acordul de grant.

Doi sau mai mulți beneficiari dețin în comun proprietatea asupra rezultatelor dacă:

- (a) le-au generat în comun și
- (b) dacă nu este posibil:
 - (i) să se determine contribuția respectivă a fiecărui beneficiar
sau
 - (ii) să se separe rezultatele atunci când se solicită, se obține sau se menține protecția rezultatelor.

Coproprietarii încheie un acord în scris privind alocarea și condițiile de exercitare a drepturilor lor de proprietate comună. Cu excepția cazului în care se convine altfel în cadrul acordului de consorțiu sau în cadrul acordului de proprietate comună, fiecare coproprietar poate să acorde licențe neexclusive unor părți terțe pentru exploatarea rezultatelor deținute în comun (fără dreptul de a acorda sublicențe) dacă ceilalți coproprietari sunt informați în prealabil și primesc o compensație echitabilă și rezonabilă. Coproprietarii pot conveni în scris să aplice un alt regim decât proprietatea comună.

- (2) Beneficiarii care au primit finanțare din partea Uniunii își protejează în mod adecvat rezultatele în cazul în care protecția este posibilă și justificată, luând în considerare toate aspectele relevante, inclusiv perspectivele de exploatare comercială și orice alte interese legitime. Atunci când decid cu privire la protecție, beneficiarii iau în considerare, de asemenea, interesele legitime ale celorlalți beneficiari ai acțiunii.

Articolul 35

Exploatare și diseminare

- (1) Fiecare participant care a primit finanțare din partea Uniunii depune toate eforturile pentru a exploata rezultatele pe care le deține sau pentru a se asigura că acestea sunt exploatate de o altă entitate juridică. Exploatarea poate fi realizată în mod direct de către beneficiari sau în mod indirect, în special prin transferul rezultatelor sau acordarea de licențe în conformitate cu articolul 36.

Programul de lucru poate prevedea obligații suplimentare privind exploatarea.

În cazul în care, în pofida eforturilor depuse, beneficiarul nu reușește să-și exploateze rezultatele în mod direct sau indirect în cursul unei perioade date stabilite în acordul de grant, acesta utilizează o platformă online adecvată, astfel cum a fost stabilită în acordul de grant, pentru a găsi părți interesate în vederea exploatării rezultatelor respective. În cazul în care o cerere a beneficiarului o justifică, se poate renunța la această obligație.

- (2) Beneficiarii își diseminează rezultatele imediat ce este fezabil, într-un format accesibil public, sub rezerva unor eventuale restricții ca urmare a protejării drepturilor de proprietate intelectuală, a unor norme de securitate sau a unor interese legitime.

Programul de lucru poate prevedea obligații suplimentare privind diseminarea, protejând totodată interesele economice și științifice ale Uniunii.

- (3) Beneficiarii se asigură că accesul deschis la publicațiile științifice este oferit în conformitate cu termenele și condițiile prevăzute în acordul de grant. În special, beneficiarii se asigură că ei înșiși sau autorii dețin suficiente drepturi de proprietate intelectuală pentru a respecta cerințele privind accesul deschis.

Termenele și condițiile stabilite în acordul de grant prevăd, ca regulă generală, un acces deschis la datele de cercetare, dar oferind și posibilitatea aplicării unor excepții, conform principiului „cât mai deschis cu putință și cât de închis este necesar”, ținându-se seama de interesele legitime ale beneficiarilor, inclusiv exploatarea comercială, și de orice altă constrângere, cum ar fi normele privind protecția datelor, viața privată, confidențialitatea, secretele comerciale, interesele competitive ale Uniunii, normele de securitate sau drepturile de proprietate intelectuală.

Programul de lucru poate să prevadă stimulente sau obligații suplimentare privind adoptarea practicilor științei deschise.

- (4) Beneficiarii gestionează toate datele de cercetare generate de o acțiune din cadrul Orizont Europa, cu respectarea principiilor FAIR și în conformitate cu termenele și condițiile stabilite în acordul de grant și instituie un plan de gestionare a datelor.

Programul de lucru poate să prevadă, dacă se justifică, obligații suplimentare privind utilizarea Cloudului european pentru știința deschisă (EOSC) pentru stocarea datelor de cercetare și acordarea accesului la acestea.

- (5) Beneficiarii care intenționează să disemineze rezultatele informează în prealabil ceilalți beneficiari ai acțiunii. Orice alt beneficiar poate prezenta obiecții în cazul în care poate să demonstreze că diseminarea preconizată i-ar prejudicia în mod semnificativ interesele legitime legate de rezultatele sale sau de informațiile preexistente. În astfel de cazuri, diseminarea nu poate avea loc decât dacă se iau măsuri corespunzătoare pentru protejarea respectivelor interese legitime.

- (6) Cu excepția cazului în care programul de lucru prevede altfel, propunerile cuprind un plan de exploatare și de diseminare a rezultatelor. În cazul în care exploatarea preconizată presupune dezvoltarea, crearea, fabricarea și comercializarea unui produs sau a unui proces sau crearea și furnizarea unui serviciu, planul include o strategie pentru respectiva exploatare. Dacă planul prevede o exploatare în principal în țări terțe neasociate, entitățile juridice explică de ce exploatarea este totuși în interesul Uniunii.

Beneficiarii actualizează planul în cursul și după încheierea acțiunii, în conformitate cu acordul de grant.

- (7) Pentru a asigura monitorizarea și diseminarea de către Comisie sau de către organismul de finanțare, beneficiarii furnizează orice informație solicitată privind exploatarea și diseminarea rezultatelor lor, în conformitate cu condițiile prevăzute în acordul de grant. Sub rezerva intereselor legitime ale beneficiarilor, aceste informații sunt făcute publice.

Articolul 36

Transferul și acordarea de licențe

- (1) Beneficiarii pot să transfere dreptul de proprietate asupra rezultatelor lor. Ei se asigură că obligațiile lor se aplică și noului proprietar și că acesta are obligația de a le transmite mai departe în cazul oricărui transfer ulterior.
- (2) Beneficiarii care intenționează să transfere dreptul de proprietate asupra rezultatelor informează în prealabil orice alt beneficiar care are încă drepturi de acces la rezultate, cu excepția cazului în care se convine altfel în scris pentru părți terțe identificate în mod specific, inclusiv pentru entitățile afiliate, sau cu excepția cazului în care este imposibil în temeiul legislației aplicabile. Notificarea trebuie să includă suficiente informații cu privire la noul proprietar pentru a permite oricărui beneficiar să evalueze efectele asupra drepturilor sale de acces.

Cu excepția cazului în care se convine altfel în scris pentru anumite părți terțe identificate în mod specific, inclusiv pentru entitățile afiliate, un beneficiar poate prezenta obiecții cu privire la transfer dacă poate să demonstreze că transferul ar avea un efect negativ asupra drepturilor sale de acces. În acest caz, transferul nu poate avea loc până când nu se ajunge la un acord între beneficiarii în cauză. Acordul de grant stabilește termene în acest sens.

- (3) Beneficiarii pot să acorde licențe cu privire la rezultatele lor sau pot să acorde sub o altă formă dreptul de a le exploata, inclusiv în mod exclusiv, dacă acest lucru nu afectează respectarea obligațiilor lor. Se pot acorda licențe exclusive pentru rezultate, cu condiția ca toți ceilalți beneficiari implicați să își dea acordul că renunță la drepturile lor de acces la rezultate.
- (4) În cazul în care acest lucru este justificat, acordul de grant stabilește dreptul Comisiei sau al organismului de finanțare de a formula obiecții cu privire la transferurile de proprietate asupra rezultatelor sau cu privire la acordarea unei licențe exclusive privind rezultatele, dacă:
 - (a) beneficiarii care generează rezultatele au primit finanțare din partea UE;
 - (b) destinatarul transferului sau licenței este o entitate juridică stabilită într-o țară terță neasociată; și
 - (c) transferul sau licența nu este în conformitate cu interesele Uniunii.

Dacă se aplică dreptul de a formula obiecții, beneficiarul transmite o notificare în prealabil în acest sens. Se poate renunța în scris la dreptul de a formula obiecții cu privire la transferuri sau licențe acordate unor entități juridice identificate în mod specific în cazul în care se instituie măsuri de apărare a intereselor Uniunii.

Articolul 37

Drepturi de acces

- (1) Se aplică următoarele principii privind drepturile de acces:
- (a) cererea de obținere a drepturilor de acces sau renunțarea la drepturile de acces se realizează în scris;
 - (b) cu excepția cazului în care se convine altfel cu entitatea care acordă drepturile de acces, acestea nu includ dreptul de a acorda sublicențe;
 - (c) beneficiarii se informează reciproc, înainte de a adera la acordul de grant, cu privire la orice restricții privind acordarea de acces la informațiile lor preexistente;
 - (d) în cazul în care un beneficiar nu mai este implicat într-o acțiune, acest lucru nu îi afectează obligațiile de acordare a accesului;
 - (e) în cazul în care un beneficiar nu își îndeplinește obligațiile, beneficiarii pot decide să îi retragă drepturile de acces.
- (2) Beneficiarii acordă acces:
- (a) la rezultatele lor fără să perceapă redevențe oricărui alt beneficiar în cadrul acțiunii care are nevoie de rezultate pentru a-și pune în aplicare propriile sarcini;
 - (b) la informațiile lor preexistente oricărui alt beneficiar în cadrul acțiunii care are nevoie de acestea pentru a-și pune în aplicare propriile sarcini, sub rezerva oricăror restricții prevăzute la alineatul (1) litera (c); accesul respectiv se acordă cu scutire de redevențe, cu excepția cazului în care participanții convin altfel înainte de aderarea lor la acordul de grant;
 - (c) la rezultatele lor și, sub rezerva oricăror restricții prevăzute la alineatul (1) litera (c), la informațiile lor preexistente, oricărui alt beneficiar în cadrul acțiunii care are nevoie de acestea pentru a exploata propriile sale rezultate; accesul respectiv se acordă în condiții echitabile și rezonabile care urmează să fie convenite.

- (3) Cu excepția cazului în care se convine altfel de către beneficiari, aceștia acordă, de asemenea, acces la rezultatele lor și, sub rezerva oricăror restricții prevăzute la alineatul (1) litera (c), la informațiile lor preexistente unei entități juridice care:
- (a) este stabilită într-un stat membru sau într-o țară asociată;
 - (b) se află sub controlul direct sau indirect al unui alt beneficiar sau se află sub același control direct sau indirect ca și beneficiarul respectiv sau controlează direct sau indirect beneficiarul respectiv și
 - (c) are nevoie de acces pentru a exploata rezultatele beneficiarului respectiv, în conformitate cu obligațiile beneficiarului privind exploatarea.

Accesul respectiv se acordă în condiții echitabile și rezonabile care urmează să fie convenite.

- (4) Se poate formula o cerere de obținere a drepturilor de acces în scopul exploatării în termen de maxim un an după încheierea acțiunii, cu excepția cazului în care beneficiarii convin cu privire la un alt termen.
- (5) Beneficiarii care au primit finanțare din partea Uniunii acordă acces la rezultatele lor fără să perceapă redevențe instituțiilor, organismelor, oficiilor sau agențiilor Uniunii, în vederea elaborării, implementării și monitorizării politicilor sau programelor Uniunii. Accesul se limitează la utilizări necomerciale și neconcurențiale.

Aceste drepturi de acces nu includ informațiile preexistente ale beneficiarilor.

În cazul acțiunilor din clusterul „Securitate civilă pentru societate”, beneficiarii care au primit finanțare din partea Uniunii acordă, de asemenea, acces la rezultatele lor fără să perceapă redevențe autorităților naționale din statele membre, în vederea elaborării, implementării și monitorizării politicilor sau programelor lor în acest domeniu. Accesul se limitează la utilizări necomerciale și neconcurențiale și se acordă în baza unui acord bilateral care definește condiții specifice menite să asigure faptul că drepturile respective vor fi utilizate numai în scopul preconizat și că sunt prevăzute obligații de confidențialitate corespunzătoare. Statul membru, instituția, organismul, oficiul sau agenția Uniunii care formulează solicitarea informează toate statele membre cu privire la solicitarea respectivă.

- (6) Programul de lucru poate prevedea, după caz, obligații suplimentare privind drepturi de acces suplimentare.

Articolul 38

Dispoziții specifice

Se pot aplica norme specifice privind dreptul de proprietate, exploatarea și diseminarea, transferul și licențele, precum și drepturile de acces, pentru acțiuni CEC, acțiuni de formare profesională și mobilitate, acțiuni legate de achizițiile publice înainte de comercializare, acțiuni legate de achizițiile publice de soluții inovatoare, acțiuni de cofinanțare a programului, precum și pentru acțiuni de coordonare și de sprijin.

Aceste norme specifice sunt stabilite în acordul de grant și nu modifică principiile și obligațiile privind accesul deschis.

Articolul 39

Premii

- (1) Premiile din cadrul programului sunt atribuite și gestionate în conformitate cu titlul IX din Regulamentul financiar, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol.
- (2) Orice entitate juridică, indiferent de locul în care își are sediul, poate participa la un concurs, cu excepția cazului în care se prevede altfel în programul de lucru sau în regulile concursurilor.
- (3) Comisia sau organismul de finanțare poate organiza, dacă este cazul, acordarea de premii împreună cu:
 - (a) alte organisme ale Uniunii;
 - (b) țări terțe, inclusiv cu organizațiile și agențiile lor științifice și tehnologice;
 - (c) organizații internaționale sau
 - (d) entități juridice non-profit.
- (4) Programul de lucru sau regulile concursului precizează obligațiile în ceea ce privește comunicarea și, dacă este cazul, exploatarea și diseminarea, dreptul de proprietate și drepturile de acces, inclusiv dispozițiile privind licențele.

CAPITOLUL IV

Achiziții publice

Articolul 40

Achiziții publice

- (1) Achizițiile publice din cadrul programului sunt atribuite și gestionate în conformitate cu titlul VII din Regulamentul financiar, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol.
- (2) Achizițiile publice pot lua și forma unor achiziții publice înainte de comercializare sau a unor achiziții publice de soluții inovatoare efectuate de Comisie sau de organismul de finanțare pe cont propriu sau în colaborare cu autoritățile contractante din statele membre și țările asociate. În acest caz, se aplică normele prevăzute la articolul 22.

CAPITOLUL V

Operațiuni de finanțare mixtă și finanțarea mixtă

Articolul 41

Operațiuni de finanțare mixtă

Operațiunile de finanțare mixtă prevăzute în cadrul prezentului program sunt implementate în conformitate cu programul InvestEU și cu Titlul X din Regulamentul financiar.

Articolul 42

Finanțare mixtă în cadrul Orizont Europa și CEI

- (1) Componenta de grant și cea de avans rambursabil care alcătuiesc finanțarea mixtă în cadrul Orizont Europa sau al CEI fac obiectul articolelor 30-33.
- (2) Finanțarea mixtă în cadrul CEI este executată în conformitate cu articolul 43. Sprijinul din finanțarea mixtă în cadrul CEI poate fi acordat până când acțiunea poate fi finanțată ca o operațiune de finanțare mixtă sau ca o operațiune de finanțare și de investiții acoperită în întregime de garanția UE în cadrul InvestEU. Prin derogare de la articolul 209 din Regulamentul financiar, condițiile prevăzute la alineatul (2) și, în special, la literele (a) și (d) nu se aplică la momentul acordării finanțării mixte în cadrul CEI.
- (3) Finanțarea mixtă în cadrul Orizont Europa poate fi acordată pentru o acțiune de cofinanțare a programului în cazul în care un program comun al statelor membre și al țărilor asociate prevede utilizarea instrumentelor financiare în sprijinul acțiunilor selectate. Evaluarea și selecția unor astfel de acțiuni se efectuează în conformitate cu articolele 11, 19, 20, 24, 25 și 26. Modalitățile de execuție a finanțării mixte în cadrul Orizont Europa sunt conforme cu articolul 29 și, prin analogie, cu articolul 43 alineatul (9), precum și cu condițiile suplimentare și justificate definite în programul de lucru.
- (4) Rambursările, inclusiv avansurile rambursate și veniturile din finanțarea mixtă în cadrul Orizont Europa și CEI sunt considerate venituri alocate interne, în conformitate cu articolul 21 alineatul (3) litera (f) și alineatul (4) din Regulamentul financiar.

- (5) Finanțarea mixtă în cadrul Orizont Europa și al CEI se furnizează într-un mod care promovează competitivitatea Uniunii și nu denaturează concurența pe piața internă.

Articolul 42a

Instrumentul Pathfinder

- (1) Instrumentul Pathfinder acordă granturi pentru proiecte de vârf cu grad ridicat de risc, implementate de consorții sau de beneficiari unici, vizând realizarea unor inovații radicale și crearea unor noi oportunități de piață. Instrumentul Pathfinder oferă sprijin în etapele incipiente ale cercetării și dezvoltării științifice, tehnologice sau „deep tech”, inclusiv validarea conceptului și prototipurile pentru validarea tehnologiei.

Instrumentul Pathfinder este implementat în principal prin intermediul unei cereri deschise de propuneri ascendente cu termene-limită periodice în fiecare an și propune, de asemenea, concursuri pentru a dezvolta obiective strategice esențiale care vor necesita tehnologii bazate pe inovare aprofundată („deep tech”) și gândire radicală.

- (2) Activitățile de tranziție ale instrumentului Pathfinder ajută toate tipurile de cercetători și inovatori să-și construiască căi de dezvoltare comercială în Uniune, cum ar fi activități demonstrative și studii de fezabilitate pentru a evalua propunerile de afaceri potențiale și a sprijini crearea unor întreprinderi spin-off și înființarea de noi întreprinderi.
- (a) lansarea și conținutul cererilor de propuneri se stabilesc având în vedere obiectivele și bugetul stabilite în programul de lucru pentru portofoliul de acțiuni vizat;
- (b) Se pot acorda granturi suplimentare pentru o sumă fixă care nu depășește 50 000 EUR fiecărei propuneri deja selectate în cadrul instrumentului Pathfinder al CEI prin intermediul unei cereri de propuneri, pentru desfășurarea de activități complementare, inclusiv acțiuni urgente de coordonare și sprijin și pentru consolidarea comunității de beneficiari ai portofoliului, cum ar fi evaluarea eventualelor spin-off-uri, a posibilelor inovații creatoare de piețe sau elaborarea unui plan de afaceri. Comitetul programului instituit în temeiul programului specific este informat cu privire la astfel de situații.

- (3) Criteriile de atribuire, astfel cum sunt definite la articolul 25, se aplică instrumentului Pathfinder al CEI.

Articolul 43

Instrumentul Accelerator

- (1) Instrumentul Accelerator al CEI urmărește în primul rând susținerea inovării creatoare de piețe. Acesta sprijină doar beneficiarii unici și oferă în principal finanțare mixtă. În anumite condiții, poate oferi și sprijin exclusiv sub formă de grant sau de capitaluri proprii.

Instrumentul Accelerator al CEI propune două tipuri de sprijin:

- sprijin prin finanțare mixtă pentru IMM-uri, inclusiv pentru întreprinderile nou-înființate și, în cazuri excepționale, pentru întreprinderile cu capitalizare medie de mici dimensiuni care realizează inovații radicale sau disruptive nebancabile;
- sprijin exclusiv sub formă de granturi pentru IMM-urile, inclusiv întreprinderile nou-înființate, care realizează orice tip de inovare, de la inovare progresivă la cea radicală sau disruptivă, urmărind extinderea pe viitor.

De asemenea, se poate acorda sprijin exclusiv sub formă de capital propriu IMM-urilor nebancabile, inclusiv întreprinderilor nou-înființate, care au primit deja un sprijin exclusiv sub formă de granturi.

În cadrul instrumentului Accelerator al CEI se acordă sprijin exclusiv sub formă de granturi numai sub rezerva îndeplinirii următoarelor condiții cumulative:

- (a) proiectul cuprinde informații cu privire la capacitatea și disponibilitatea de extindere ale solicitantului;
- (b) beneficiarul poate fi doar o întreprindere nou-înființată sau un IMM;
- (c) în cadrul instrumentului Accelerator al CEI se poate acorda unui beneficiar un sprijin exclusiv sub formă de grant o singură dată pe parcursul desfășurării programului Orizont Europa, cu un plafon maxim de 2,5 milioane EUR.

- (1a) Beneficiarul instrumentului Accelerator al CEI este o entitate juridică care îndeplinește criteriile pentru a fi considerată o întreprindere nou-înființată, un IMM sau, în situații excepționale, o întreprindere cu capitalizare medie de mici dimensiuni care intenționează să se extindă, stabilită într-un stat membru sau într-o țară asociată. Propunerea poate fi prezentată fie de către beneficiar, fie, cu condiția acordului prealabil al beneficiarului, de către una sau mai multe persoane fizice sau entități juridice care intenționează să înființeze sau să sprijine beneficiarul respectiv. În cazul din urmă, acordul de finanțare va fi semnat numai cu beneficiarul.
- (2) O singură decizie de atribuire acoperă și finanțează toate formele de contribuție a Uniunii prevăzute în cadrul finanțării mixte a CEI.
- (3) În temeiul articolelor 24 și 26 și sub rezerva dispozițiilor de la alineatul (4), propunerile fac obiectul unei evaluări a valorii lor individuale de către experți externi independenți și sunt selectate în cadrul unei cereri deschise permanent cu date-limită.
- (4) Criteriile de atribuire sunt:
- (a) excelența;
 - (b) impactul;
 - (c) nivelul de risc al acțiunii care ar împiedica investițiile, calitatea și eficiența implementării și necesitatea sprijinului din partea Uniunii.
- (5) Cu acordul solicitanților în cauză, Comisia sau organismele de finanțare care implementează programul Orizont Europa (inclusiv comunitățile de cunoaștere și inovare ale EIT) pot să prezinte în mod direct, în vederea evaluării pe baza ultimului criteriu de atribuire, o propunere pentru o acțiune de inovare și de introducere pe piață care îndeplinește deja primele două criterii, sub rezerva îndeplinirii următoarelor două condiții cumulative:
- (a) propunerea rezultă din orice altă acțiune finanțată prin programul Orizont 2020 sau prin prezentul program sau, sub rezerva derulării unui proiect-pilot în cadrul primului program de lucru al Orizont Europa, din programe naționale și/sau regionale, pornindu-se de la o trecere în revistă a cererii pentru un astfel de mecanism. Dispozițiile detaliate se prevăd în programul specific;

- (b) propunerea se bazează pe o evaluare anterioară a proiectului efectuată cu nu mai mult de doi ani în urmă care examinează excelența și impactul propunerii și face obiectul condițiilor și procedurilor detaliate în programul de lucru.
- (6) Poate fi acordată o marcă de excelență, sub rezerva îndeplinirii următoarelor condiții cumulative:
- (a) beneficiarul este o întreprindere nou-înființată, un IMM sau o întreprindere cu capitalizare medie de mici dimensiuni;
- (b) propunerea a fost eligibilă și a atins pragurile aplicabile pentru primele două criterii de atribuire menționate la alineatul (4);
- (c) activitățile în cauză ar fi eligibile în cadrul unei acțiuni de inovare.
- (7) În cazul în care o propunere a îndeplinit criteriile de evaluare, experții externi independenți propun un sprijin corespunzător în cadrul instrumentului Accelerator al CEI, pe baza riscului asumat și a resurselor și timpului necesare pentru a aduce și a introduce inovația pe piață.
- Comisia poate respinge o propunere reținută de experți externi independenți, pe baza unor motive justificate, printre care neconformitatea cu obiectivele politicilor Uniunii. Comitetul programului este informat cu privire la motivele unor astfel de respingeri.
- (8) Componenta „grant” sau „avans rambursabil” a sprijinului prin instrumentul Accelerator al CEI nu depășește 70 % din costurile totale eligibile ale acțiunii de inovare selectate.
- (9) Modalitățile de execuție pentru componentele „capitaluri proprii” și „sprijin rambursabil” ale sprijinului prin instrumentul Accelerator al CEI sunt prezentate în detaliu în Decizia [programul specific].
- (10) Contractul pentru acțiunea selectată stabilește obiective de etapă specifice măsurabile și prefinanțarea și plățile în tranșe corespunzătoare ale sprijinului prin instrumentul Accelerator al CEI.

În cazul finanțării mixte în cadrul CEI, activitățile care corespund unei acțiuni de inovare pot fi lansate și se poate plăti prima tranșă de prefinanțare a grantului sau avansul rambursabil înainte de execuția altor componente ale finanțării mixte atribuite în cadrul CEI. Execuția respectivelor componente este condiționată de realizarea obiectivelor de etapă specifice stabilite în contract.

- (11) În conformitate cu contractul, acțiunea este suspendată, modificată sau, în cazul unei justificări corespunzătoare, încheiată dacă obiectivele de etapă măsurabile nu sunt atinse. De asemenea, ea poate fi încheiată dacă nu se poate realiza introducerea pe piață preconizată, în special în Uniune.

În cazuri excepționale și la recomandarea comitetului CEI, Comisia poate decide să mărească sprijinul prin instrumentul Accelerator al CEI sub rezerva evaluării proiectului de către experți externi independenți. Comitetul programului este informat cu privire la astfel de situații.

Capitolul VI

Experți

Articolul 44

Numirea experților externi independenți

- (1) Experții externi independenți sunt identificați și selectați pe baza unor cereri de candidaturi individuale și a unor cereri adresate unor organizații relevante precum agențiile de cercetare, institutele de cercetare, universitățile, organizațiile de standardizare, organizațiile societății civile sau întreprinderile, în vederea stabilirii unei baze de date cu candidați.

Prin derogare de la articolul 237 alineatul (3) din Regulamentul financiar, în mod excepțional și în cazuri justificate corespunzător, Comisia sau organismul de finanțare relevant poate selecta, într-un mod transparent, experți individuali dispunând de competențele adecvate care nu sunt incluși în baza de date, cu condiția ca în urma cererii de exprimare a interesului să nu fi fost găsiți experți externi independenți potriviți.

Acești experți își declară independența și capacitatea de a sprijini obiectivele programului Orizont Europa.

- (2) În conformitate cu articolul 237 alineatele (2) și (3) din Regulamentul financiar, experții externi independenți sunt remunerați pe baza unor condiții standard. Dacă acest lucru este justificat, în cazuri excepționale, poate fi acordat un nivel adecvat de remunerare care depășește condițiile standard, pe baza standardelor relevante ale pieței, în special pentru anumiți experți la nivel înalt.
- (3) În plus față de dispozițiile de la articolul 38 alineatele (2) și (3) din Regulamentul financiar, numele experților externi independenți numiți cu titlu personal pentru a evalua cererile de grant sunt publicate, împreună cu domeniul lor de competență, cel puțin o dată pe an pe site-ul Comisiei sau al organismului de finanțare. Informațiile respective sunt colectate, prelucrate și publicate în conformitate cu normele UE privind protecția datelor.
- (3a) Comisia sau organismul de finanțare relevant ia măsurile corespunzătoare pentru a preveni conflictele de interese în implicarea experților externi independenți, în conformitate cu articolul 61 și articolul 150 alineatul (5) din Regulamentul financiar.
- Comisia sau organismul de finanțare relevant se asigură că un expert care se confruntă cu un conflict de interese în legătură cu o chestiune cu privire la care este solicitat să se pronunțe nu ia parte la evaluare, nu oferă consiliere sau asistență cu privire la chestiunea în cauză.
- (4) La numirea experților independenți externi, Comisia sau organismul de finanțare relevant ia măsurile corespunzătoare pentru a încerca să asigure o componentă echilibrată în cadrul grupurilor de experți și al comitetelor de evaluare din punctul de vedere al competențelor, experienței, cunoștințelor, inclusiv în privința specializării, în special în domeniul științelor sociale și umaniste (SSU), al diversității geografice și al genului, ținând seama de situația din domeniul acțiunii.
- (5) Atunci când este cazul, pentru fiecare cerere de propuneri se asigură un număr corespunzător de experți independenți pentru a garanta calitatea evaluării.
- (6) Nivelul de remunerare al tuturor experților independenți și externi este comunicat Parlamentului European și Consiliului. Acesta este acoperit din cheltuielile programului.

TITLUL III
MONITORIZAREA, COMUNICAREA, EVALUAREA ȘI CONTROLUL PROGRAMULUI

Articolul 45

Monitorizare și raportare

- (1) Comisia monitorizează permanent managementul și implementarea programului Orizont Europa, a programului său specific și a activităților EIT. Pentru o mai mare transparență, aceste date sunt făcute publice, într-un mod accesibil, și pe pagina de internet a Comisiei, în conformitate cu ultima actualizare.

În special datele privind proiectele finanțate în cadrul CEC, privind parteneriatele europene, misiunile, CEI și EIT sunt incluse în aceeași bază de date.

Acestea cuprind:

- (i) indicatori pe perioade limitate de timp pentru raportările anuale privind progresele înregistrate de program în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor stabilite la articolul 3, astfel cum sunt definiți în anexa V, în funcție de căile de impact;
- (ii) informații privind nivelul de integrare a științelor sociale și umaniste, raportul dintre nivelurile mai scăzute și mai ridicate de maturitate tehnologică din cadrul cercetării colaborative, progresul în ceea ce privește extinderea participării țărilor, componența geografică a consorțiilor în proiectele colaborative, evoluția salariilor cercetătorilor, utilizarea procedurii de depunere și evaluare în două etape, măsurile pentru facilitarea relațiilor de colaborare în cercetarea și inovarea europeană, utilizarea reexaminării evaluărilor și numărul și tipurile de plângeri, nivelul de integrare a aspectelor legate de climă și cheltuielile aferente, participarea IMM-urilor, participarea sectorului privat, distribuția de gen în participarea la acțiunile finanțate, comitetele de evaluare, comitetele și grupurile consultative, mărcile de excelență, parteneriatele europene, precum și rata de cofinanțare, finanțarea cumulativă și complementară din alte fonduri ale Uniunii, infrastructurile de cercetare, durata procedurilor de acordare a granturilor, nivelul cooperării internaționale, implicarea cetățenilor și participarea societății civile;

- (iii) nivelurile de cheltuieli defalcate la nivel de proiect, pentru a permite o analiză specifică, inclusiv pentru fiecare zonă de intervenție;
 - (iv) nivelul de subscriere excesivă, în special numărul de propuneri, respectiv numărul pentru fiecare cerere de propuneri, punctajul lor mediu și ponderea propunerilor peste și sub pragurile de calitate.
- (2) Dacă se consideră necesar, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 50, cu privire la modificarea anexei V în scopul completării sau modificării indicatorilor aferenți căilor de impact și pentru a stabili valori de referință și ținte.
- (3) Sistemul de raportare a performanței asigură faptul că datele pentru monitorizarea implementării programului și a rezultatelor acestuia sunt colectate în mod eficient, eficace și la timp, fără a spori sarcina administrativă pentru beneficiari. În acest scop, destinatarilor fondurilor Uniunii, inclusiv la nivelul cercetătorilor implicați în acțiuni – pentru a le putea monitoriza cariera și mobilitatea – și (dacă este cazul) statelor membre li se vor impune cerințe de raportare proporționale⁴⁵.
- (3a) Analiza calitativă efectuată de Comisie și de organismele de finanțare ale Uniunii sau naționale completează cât mai mult posibil datele cantitative.
- (4) Măsurile care vizează facilitarea relațiilor de colaborare din cadrul cercetării și inovării europene sunt monitorizate și revizuite în contextul programelor de lucru.

⁴⁵ Dispozițiile privind monitorizarea parteneriatelor europene sunt stabilite în Anexa III la regulament.

Articolul 46

Informare, comunicare, publicitate, diseminare și exploatare

- (1) Beneficiarii finanțării din partea Uniunii trebuie să recunoască originea și să asigure vizibilitatea finanțării din partea Uniunii (în special în cazul promovării acțiunilor și a rezultatelor acestora, inclusiv pentru premii), oferind informații coerente, concrete și proporționale, adresate unor categorii de public diverse, care includ mijloacele de informare în masă și publicul larg.
- (2) Comisia desfășoară acțiuni de informare și comunicare privind programul și acțiunile și rezultatele acestuia. În plus, Comisia comunică statelor membre și beneficiarilor informații detaliate, în timp util. Sunt oferite entităților interesate servicii de corelare a activităților care se bazează pe dovezi, pe analizele de date și pe afinitățile din cadrul rețelelor, pentru a alcătui consorții pentru proiecte colaborative, acordându-se o atenție specială identificării oportunităților de stabilire de contacte pentru entitățile juridice din state membre cu performanțe scăzute în domeniul C&I. Pe baza unei astfel de analize, pot fi organizate evenimente speciale pentru corelarea activităților în funcție de cererile de propuneri specifice. Resursele financiare alocate programului contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, în măsura în care acestea sunt legate de obiectivele prevăzute la articolul 3.
- (3) Comisia instituie, de asemenea, o strategie de diseminare și exploatare menită să îmbunătățească disponibilitatea și difuzarea rezultatelor cercetării și inovării și a cunoștințelor generate de program, pentru a accelera exploatarea în vederea penetrării pe piață și a crește impactul programului. Resursele financiare alocate programului contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, precum și la activitățile de informare, comunicare, publicitate, diseminare și exploatare, în măsura în care acestea sunt legate de obiectivele prevăzute la articolul 3.

Articolul 47

Evaluarea programului

- (1) Evaluările programului se efectuează în timp util pentru a putea contribui la procesul decizional referitor la program, la programul care îi va succeda acestuia și la alte inițiative relevante pentru cercetare și inovare.
- (2) Evaluarea intermediară a programului se realizează cu sprijinul unor experți independenți selectați pe baza unui proces transparent, imediat ce sunt disponibile suficiente informații cu privire la implementarea programului, dar nu mai târziu de patru ani de la începerea implementării acestuia. Ea include o analiză a portofoliului și o evaluare a impactului pe termen lung al programelor-cadru precedente și constituie baza pentru ajustarea implementării programului și/sau a revizuirii acestuia, după caz. Se evaluează eficacitatea, eficiența, relevanța, coerența și valoarea adăugată a programului la nivelul Uniunii.
- (3) La finalul implementării programului, dar nu mai târziu de patru ani de la sfârșitul perioadei indicate la articolul 1, Comisia efectuează o evaluare finală a programului. Ea include o evaluare a impactului pe termen lung al programelor-cadru precedente.
- (4) Comisia publică și comunică concluziile evaluărilor, însoțite de observațiile sale și le prezintă Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor.

Articolul 48

Audituri

- (1) Sistemul de control al programului asigură un echilibru adecvat între încredere și control, ținând cont de costurile administrative și de alte costuri ale controalelor de la toate nivelurile, în special pentru beneficiari. Normele de audit sunt clare, consecvente și coerente pe tot parcursul programului.

- (2) Strategia de audit a programului se bazează pe auditul financiar al unui eşantion reprezentativ de cheltuieli din ansamblul programului. Eşantionul reprezentativ este completat de o selecție bazată pe evaluarea riscurilor legate de cheltuieli. Acțiunile care beneficiază de finanțare comună din partea mai multor programe ale Uniunii fac obiectul unui singur audit, care vizează toate programele implicate și normele aplicabile acestora.
- (3) În plus, Comisia sau organismul de finanțare se poate baza pe evaluări combinate ale sistemelor la nivelul beneficiarilor. Aceste evaluări combinate sunt facultative pentru anumite tipuri de beneficiari și constau într-un audit al sistemelor și al proceselor, completat de un audit al operațiunilor, realizat de un auditor independent care are competența de a efectua audituri legale ale documentelor contabile în conformitate cu Directiva 2006/43/CE⁴⁶. Ele pot fi utilizate de Comisie sau de organismul de finanțare pentru a determina asigurarea globală în ceea ce privește buna gestiune financiară a cheltuielilor, precum și pentru a reexamina nivelul auditurilor *ex post* și al certificatelor referitoare la situațiile financiare.
- (4) În conformitate cu articolul 127 din Regulamentul financiar, Comisia sau organismul de finanțare se poate baza pe auditurile cu privire la utilizarea contribuțiilor Uniunii efectuate de alte persoane sau entități independente și competente, inclusiv de alte persoane sau entități decât cele mandatate de instituțiile sau organismele Uniunii.
- (5) Auditurile pot fi efectuate în termen de maximum doi ani de la plata soldului.
- (5a) Comisia publică orientări privind auditul, pentru a asigura o aplicare și o interpretare fiabile și uniforme ale procedurilor și normelor de audit pe întreaga durată a programului.

⁴⁶ Directiva 2006/43/CE a Parlamentului European a Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate, de modificare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului și de abrogare a Directivei 84/253/CEE a Consiliului (JO L 157, 9.6.2006, p. 87).

Articolul 49

Protecția intereselor financiare ale Uniunii

- (1) În cazul în care o țară terță participă la program printr-o decizie adoptată în temeiul unui acord internațional sau în temeiul oricărui alt instrument juridic, țara terță în cauză acordă accesul și drepturile necesare pentru ca ordonatorul de credite competent, OLAF și Curtea de Conturi să își exercite în mod cuprinzător competențele care le revin. În cazul OLAF, aceste drepturi includ dreptul de a efectua investigații, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013.

Articolul 50

Exercitarea delegării de competențe

- (1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.
- (2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 45 alineatul (2) se conferă Comisiei până la 31 decembrie 2028.
- (3) Delegarea de competențe menționată la articolul 45 alineatul (2) poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.
- (4) Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia consultă experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare.
- (5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

- (6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 45 alineatul (2) intră în vigoare în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înainte expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

TITLUL IV
DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 51

Abrogare

Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 și Regulamentul (UE) nr. 1290/2013 se abrogă cu efect de la 1 ianuarie 2021.

Articolul 52

Dispoziții tranzitorii

- (1) Prezentul regulament nu afectează continuarea sau modificarea acțiunilor vizate, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1291/2013 și al Regulamentului (UE) nr. 1290/2013, care continuă să se aplice acțiunilor respective până la încheierea lor. Planurile de lucru și acțiunile prevăzute în planurile de lucru adoptate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1290/2013 și în temeiul actelor de bază ale organismelor de finanțare corespunzătoare sunt în continuare reglementate, de asemenea, de Regulamentul (UE) nr. 1290/2013 și de actele de bază până la finalizarea lor.
- (2) Pachetul financiar pentru program poate acoperi, de asemenea, cheltuieli de asistență tehnică și administrativă necesare pentru a asigura tranziția de la măsurile adoptate în temeiul Regulamentului anterior (UE) nr. 1291/2013 la programul actual.

Articolul 53

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la ...

Pentru Parlamentul European

Pentru Consiliu

Președintele

Președintele

ANEXA I

LINII GENERALE ALE ACTIVITĂȚILOR

Obiectivele generale și specifice prevăzute la articolul 3 sunt urmărite la nivelul întregului program, prin intermediul domeniilor de intervenție și al liniilor generale de activitate descrise în prezenta anexă, precum și în anexa I la programul specific.

1. Pilonul I „Excelență științifică”

Prin intermediul următoarelor activități, în conformitate cu articolul 4, acest pilon promovează excelența științifică, atrage cele mai mari talente în Europa, furnizează un sprijin adecvat cercetătorilor în etapa incipientă și sprijină crearea și difuzarea excelenței științifice, a unor cunoștințe, metodologii și competențe, tehnologii și soluții de înaltă calitate la provocările globale în domeniul social, al mediului și în domeniul economic. De asemenea, el contribuie la celelalte obiective specifice ale programului, astfel cum sunt descrise la articolul 3.

- (a) Consiliul European pentru Cercetare: Furnizarea de finanțări atractive și flexibile care să permită cercetătorilor talentați și creativi, cu un accent pus pe cercetătorii debutanți, și echipelor acestora să exploreze cele mai promițătoare căi la frontierele științei, indiferent de cetățenia sau țara lor de origine și pe baza concurenței la nivelul Uniunii bazate exclusiv pe criteriul excelenței.

Domeniu de intervenție: știința de frontieră

- (b) Acțiunile Marie Skłodowska-Curie: Echiparea cercetătorilor cu cunoștințe și competențe noi prin mobilitate și expunere transfrontaliere, transsectoriale și transdisciplinare, consolidarea sistemelor de formare și de dezvoltare a carierei, precum și structurarea și îmbunătățirea recrutării la nivel instituțional și național, ținând seama de Carta europeană a cercetătorilor și de Codul de conduită privind recrutarea cercetătorilor; în acest sens, Acțiunile Marie Skłodowska-Curie ajută la crearea bazelor excelenței europene în cercetare în întreaga Europă, contribuind la stimularea creării de locuri de muncă, a creșterii economice și a investițiilor, precum și la soluționarea provocărilor societale prezente și viitoare.

Domenii de intervenție: cultivarea excelenței prin intermediul mobilității transfrontaliere, transsectoriale și transdisciplinare a cercetătorilor; încurajarea dobândirii de noi competențe prin intermediul unei formări profesionale de nivel excelent a cercetătorilor; consolidarea resurselor umane și a dezvoltării competențelor în întregul Spațiu European al Cercetării; îmbunătățirea și facilitarea sinergiilor; promovarea informării publicului.

- (c) Infrastructurile de cercetare: înzestrarea Europei cu infrastructuri de cercetare durabile de talie mondială, care să fie deschise și accesibile pentru cei mai buni cercetători din Europa și din afara acesteia. Încurajarea utilizării infrastructurilor de cercetare existente, inclusiv a celor finanțate din fondurile ESI. Procedând astfel, potențialul infrastructurii de cercetare de a sprijini progresul și inovarea științifice și de a favoriza știința deschisă și excelența științifică, care respectă principiile FAIR, va fi consolidat, alături de activitățile legate de politicile conexe ale Uniunii și de cooperarea internațională în domeniu.

Domenii de intervenție: consolidarea și dezvoltarea peisajului de infrastructuri europene de cercetare; deschiderea, integrarea și interconectarea infrastructurilor de cercetare; potențialul de inovare al infrastructurilor de cercetare europene și activitățile vizând inovarea și formarea; consolidarea politicii europene privind infrastructurile de cercetare și a cooperării internaționale;

2. Pilonul II „Provocări globale și competitivitate industrială europeană”

Prin următoarele activități, în conformitate cu articolul 4, acest pilon sprijină crearea și mai buna difuzare a unor cunoștințe, tehnologii și soluții sustenabile noi de înaltă calitate, consolidează competitivitatea mediului de afaceri european, intensifică impactul cercetării și inovării în ceea ce privește dezvoltarea, sprijinirea și punerea în aplicare a politicilor Uniunii și sprijină preluarea soluțiilor inovatoare în mediul de afaceri, mai ales în rândul IMM-urilor și al întreprinderilor nou-înființate, precum și în societate pentru a aborda provocările globale. De asemenea, el contribuie la celelalte obiective specifice ale programului, astfel cum sunt descrise la articolul 3.

SSU vor fi integrate pe deplin în toate clusterelor, cu includerea unor activități specifice dedicate acestor discipline.

Pentru a spori la maximum flexibilitatea, impactul și sinergiile, activitățile de cercetare și inovare sunt organizate în șase clustere, interconectate prin infrastructuri de cercetare paneuropene, care, fiecare în parte și împreună, vor stimula cooperarea transfrontalieră, internațională, la nivelul mai multor discipline, sectoare și politici. În cadrul acestui pilon al programului Orizont Europa vor fi incluse activități situate într-o gamă largă de niveluri de maturitate tehnologică, inclusiv niveluri mai scăzute.

Fiecare cluster contribuie la realizarea mai multor obiective de dezvoltare durabilă, iar multe ODD-uri sunt sprijinite de mai multe clustere.

Activitățile de cercetare și inovare sunt implementate în cadrul următoarelor clustere și între acestea:

- (a) Clusterul „Sănătate”: îmbunătățirea și protejarea sănătății și bunăstării cetățenilor de toate vârstele, prin generarea de noi cunoștințe, prin dezvoltarea de soluții inovatoare și prin asigurarea integrării, acolo unde este relevant, a unei perspective de gen în vederea prevenirii, diagnosticării, monitorizării, tratării și vindecării bolilor, precum și dezvoltarea de tehnologii în domeniul sănătății; atenuarea riscurilor pentru sănătate, protecția populațiilor și promovarea unei stări bune de sănătate și a bunăstării, inclusiv la locul de muncă; îmbunătățirea eficienței din punctul de vedere al costurilor, a caracterului echitabil și a durabilității sistemelor de sănătate publică; prevenirea și combaterea bolilor legate de sărăcie și sprijinirea și facilitarea participării și autogestionării pacienților.

Domenii de intervenție: sănătate pe tot parcursul vieții; factorii de mediu și sociali determinanți ai sănătății; bolile netransmisibile și bolile rare; bolile infecțioase, inclusiv bolile legate de sărăcie și bolile neglijate; instrumente, tehnologii și soluții digitale pentru sănătate și îngrijire, inclusiv medicină personalizată; sistemele de sănătate.

- (b) Clusterul „Cultură, creativitate și societate favorabilă incluziunii”: consolidarea valorilor democratice, inclusiv statul de drept și drepturile fundamentale, protejarea patrimoniului nostru cultural, explorarea potențialului sectoarelor culturale și creative și promovarea schimbărilor socioeconomice care contribuie la incluziune și la creștere economică, inclusiv gestionarea migrației și integrarea migranților.

Domenii de intervenție: democrație și guvernanță; cultură, patrimoniu cultural și creativitate; transformări sociale și economice.

- (c) Clusterul „Securitate civilă pentru societate”: răspunsul la provocările generate de persistența amenințărilor la adresa securității, inclusiv a criminalității cibernetice, precum și de catastrofele naturale și cele provocate de om.

Domenii de intervenție: societăți reziliente în caz de catastrofe; protecție și securitate; securitate cibernetică.

- (d) Clusterul „Dezvoltare digitală, industrie și spațiu”: consolidarea capacităților și asigurarea suveranității Europei în domeniul tehnologiilor generice esențiale pentru digitalizare și producție, precum și în ceea ce privește tehnologia spațială, de-a lungul întregului lanț valoric, pentru a construi o industrie competitivă, digitală, cu emisii reduse de carbon și circulară; asigurarea aprovizionării durabile cu materii prime; dezvoltarea de materiale avansate și oferirea unei baze pentru progrese și inovare cu privire la toate provocările societale globale.

Domenii de intervenție: tehnologiile de producție; tehnologiile digitale esențiale, inclusiv tehnologiile cuantice; tehnologiile generice emergente; materialele avansate; inteligența artificială și robotica; internetul de nouă generație; tehnica de calcul avansat și volumele mari de date (Big Data); industriile circulare; industriile curate și cu emisii scăzute de dioxid de carbon; spațiul, inclusiv observarea Pământului.

- (e) Clusterul „Climă, energie și mobilitate”: combaterea schimbărilor climatice printr-o mai bună înțelegere a cauzelor, evoluției, riscurilor, efectelor și oportunităților acestora, prin asigurarea faptului că sectoarele energiei și transporturilor dobândesc un caracter mai favorabil climei și mediului, mai eficient și mai competitiv, mai inteligent, mai sigur și mai rezilient, prin promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice, prin îmbunătățirea rezilienței Uniunii față de șocuri externe și prin adaptarea comportamentului social în vederea îndeplinirii ODD-urilor.

Domenii de intervenție: climatologia și soluțiile în domeniul climei; aprovizionarea cu energie; sistemele și rețelele energetice; clădirile și instalațiile industriale aflate în tranziție energetică; comunitățile și orașele; competitivitatea industrială în domeniul transporturilor; mobilitatea și transporturile curate, sigure și accesibile; mobilitatea inteligentă; stocarea energiei.

- (f) Clusterul „Alimente, bioeconomie, resurse naturale, agricultură și mediu”: protejarea mediului, refacerea, gestionarea și utilizarea în mod durabil a resurselor biologice și naturale de pe uscat, din apele continentale și din mare pentru a stopa erodarea biodiversității, a aborda problema securității alimentare și nutriționale pentru toți și tranziția către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, eficientă din punctul de vedere al resurselor și circulară și către o bioeconomie sustenabilă.

Domenii de intervenție: observarea mediului; biodiversitate și resurse naturale; agricultura, silvicultura și zonele rurale; mările, oceanele și apele continentale; sistemele alimentare; sistemele de bioinovare din bioeconomia europeană; sistemele circulare.

- (g) Activități nenucleare directe ale Centrului Comun de Cercetare: generarea de dovezi științifice de înaltă calitate pentru politici publice bune, eficiente și cu costuri accesibile. Noile inițiative și propuneri legislative ale UE au nevoie de date transparente, complete și echilibrate pentru a fi concepute în mod inteligent, în timp ce punerea în aplicare a politicilor are nevoie de date concrete pentru măsurare și monitorizare. JRC va furniza politicilor Uniunii dovezi științifice independente și asistență tehnică pe parcursul întregului ciclu al politicilor. JRC își va concentra cercetarea pe prioritățile de politică ale UE.

Domenii de intervenție: sănătatea; cultura, creativitatea și societatea favorabilă incluziunii; securitatea civilă pentru societate; domeniul digital, industria și spațiul; clima, energia și mobilitatea; alimentele, bioeconomia, resursele naturale, agricultura și mediul; sprijinul pentru funcționarea pieței interne și guvernanta economică a Uniunii; sprijinul pentru statele membre în ceea ce privește punerea în aplicare a legislației și dezvoltarea de strategii de specializare inteligentă; instrumentele și metodele analitice pentru elaborarea politicilor; gestionarea cunoștințelor; transferul de cunoștințe și tehnologie; sprijinul acordat științei necesare pentru platforme de politici.

3. Pilonul III, „O Europă inovatoare”

Prin intermediul următoarelor activități, acest pilon promovează, în conformitate cu articolul 4, toate formele de inovare, inclusiv inovarea netehnologică, în special în interiorul IMM-urilor, inclusiv al întreprinderilor nou-înființate, prin facilitarea dezvoltării, a activităților demonstrative și a transferului de cunoștințe în domeniul tehnologic, și consolidează aplicarea soluțiilor inovatoare. De asemenea, el contribuie la celelalte obiective specifice ale programului, astfel cum sunt descrise la articolul 3. CEI va fi implementat, în principal, prin două instrumente: Pathfinder, pus în aplicare în principal prin cercetare colaborativă, și Accelerator.

- (a) Consiliul European pentru Inovare: axarea în principal pe inovarea revoluționară și disruptivă, care vizează în special inovarea creatoare de piețe, sprijinind, în același timp, toate tipurile de inovare, inclusiv inovarea progresivă.

Domenii de intervenție: Instrumentul Pathfinder pentru cercetarea avansată, pentru sprijinirea tehnologiilor revoluționare viitoare și emergente, creatoare de piețe și/sau „deep tech”;

Instrumentul Accelerator pentru reducerea decalajului de finanțare dintre fazele înaintate ale activităților de cercetare și inovare și penetrarea pe piață, pentru a permite introducerea eficace a inovării revoluționare creatoare de piețe și extinderea societăților atunci când piața nu oferă o finanțare viabilă; activități suplimentare CEI, cum ar fi premiile și bursele, precum și serviciile cu valoare adăugată pentru întreprinderi.

- (b) Ecosisteme de inovare europene

Domenii de intervenție: activitățile vor cuprinde în special conectarea – atunci când este relevant împreună cu EIT – cu actorii regionali și naționali în domeniul inovării și sprijinirea implementării programelor de inovare transfrontaliere comune de către statele membre, regiuni și țările asociate, de la schimbul de practici și de cunoștințe cu privire la reglementarea în domeniul inovării la îmbunătățirea competențelor non-tehnice pentru inovare și până la acțiuni de cercetare și inovare, inclusiv inovare deschisă sau ghidată de utilizator, pentru a spori eficiența sistemului de inovare european. Aceasta ar trebui implementată în sinergie, printre altele, cu sprijinul din partea FEDR pentru ecosistemele de inovare și pentru parteneriatele interregionale în legătură cu subiecte referitoare la specializarea inteligentă.

(c) Institutul European de Inovare și Tehnologie

Domenii de intervenție: ecosisteme de inovare durabile în întreaga Europă; competențe antreprenoriale și de inovare din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții, inclusiv creșterea capacităților instituțiilor de învățământ superior în toată Europa; furnizarea pe piață de noi soluții pentru abordarea provocărilor globale; sinergiile și valoarea adăugată din cadrul programului Orizont Europa.

4. Partea intitulată „Extinderea participării și consolidarea Spațiului european de cercetare”

Prin intermediul următoarelor activități, acest pilon urmărește obiectivele specifice prevăzute la articolul 3 alineatul (2) litera (d). De asemenea, el contribuie la celelalte obiective specifice ale programului, astfel cum sunt descrise la articolul 3. Stând la baza întregului program, această parte va sprijini activitățile care contribuie la atragerea talentelor, stimularea circulației creierelor și prevenirea exodului de creiere, o Europă mai ancorată în cunoaștere, mai inovatoare și cu o mai mare egalitate de gen, în prima linie a concurenței mondiale, stimulând cooperarea transnațională și optimizând astfel punctele forte și potențialele naționale din întreaga Europă în cadrul unui Spațiu european de cercetare (SEC) performant, în care cunoștințele și forța de muncă de înaltă calificare circulă liber în mod echilibrat, în care rezultatele C&I sunt diseminate pe scară largă către cetățeni bine informați, sunt înțelese și acceptate cu încredere de aceștia și aduc beneficii societății în ansamblu și în care politicile UE, în special politica în domeniul C&I, se bazează pe probe științifice de înaltă calitate.

Ea sprijină, de asemenea, activitățile care au ca scop îmbunătățirea calității propunerilor din partea entităților juridice din statele membre cu performanțe scăzute în domeniul C&I, cum ar fi verificarea și consultanța profesionistă înaintea depunerii propunerilor, și pe cele vizând stimularea activităților punctelor naționale de contact pentru a îmbunătăți stabilirea internațională de contacte, precum și activitățile care urmăresc sprijinirea entităților juridice din statele membre cu performanțe scăzute în domeniul C&I să se alăture unor proiecte colaborative deja selectate în care nu participă entități juridice din astfel de state membre.

Domenii de intervenție: extinderea participării și răspândirea excelenței, inclusiv prin formarea de echipe, programe de înfrățire, catedre SEC, COST, inițiative în domeniul excelenței și activități de stimulare a circulației creierelor; reformarea și consolidarea sistemului european de cercetare și inovare, inclusiv, de exemplu, prin sprijinirea reformelor în ceea ce privește politica națională în domeniul cercetării și inovării, prin furnizarea de medii atractive pentru desfășurarea carierei și prin sprijinirea dimensiunii de gen și a activităților cetățenești în domeniul științific.

INSTITUTUL EUROPEAN DE INOVARE ȘI TEHNOLOGIE (EIT)

La implementarea activităților programului din cadrul EIT se aplică următoarele dispoziții:

3.1. Motivare

Așa cum indică în mod clar raportul grupului independent la nivel înalt privind maximizarea impactului programelor de cercetare și inovare ale UE (grupul la nivel înalt Lamy), calea de urmat este „educația pentru viitor și investițiile în oameni care vor contribui la schimbări”. În special, instituțiile europene de învățământ superior sunt chemate să stimuleze spiritul antreprenorial, să elimine granițele dintre discipline și să instituționalizeze colaborări puternice interdisciplinare între sectorul privat și mediul academic. Potrivit unor studii recente, accesul la persoane talentate este, de departe, cel mai important factor care influențează alegerea sediului întreprinderilor nou-înființate de către antreprenorii europeni. Oportunitățile de educație și formare în domeniul antreprenoriatului și dezvoltarea de competențe creative joacă un rol esențial pentru crearea unei noi generații de inovatori și consolidarea aptitudinilor celor existenți de a-și dezvolta afacerea la niveluri mai mari de succes. Accesul la antreprenori talentați, alături de accesul la servicii profesionale, la capital și la piețe la nivelul UE, precum și reunirea de actorilor-cheie din domeniul inovării în jurul unui obiectiv comun reprezintă principalele ingrediente necesare pentru dezvoltarea ecosistemului de inovare. Este necesară coordonarea eforturilor din întreaga UE, pentru a crea o masă critică de clustere și ecosisteme antreprenoriale interconectate la nivelul UE.

În prezent, EIT este cel mai mare ecosistem integrat de inovare al Europei, reunind parteneri din domeniul afacerilor, al cercetării și al educației, dar nu numai. EIT va continua să sprijine comunitățile sale de cunoaștere și inovare (CCI), care sunt parteneriate europene la scară largă care abordează provocări globale specifice, și să consolideze ecosistemele de inovare din jurul acestora. Acest lucru se va realiza prin stimularea integrării educației, a cercetării și a inovării la standardele cele mai înalte, creându-se astfel medii favorabile inovării, precum și prin promovarea și sprijinirea unei noi generații de antreprenori și prin stimularea creării unor întreprinderi inovatoare, în strânsă sinergie și complementaritate cu CEI.

Sunt necesare eforturi suplimentare în întreaga Europă, pentru a dezvolta ecosisteme în care cercetătorii, inovatorii, industriile și guvernele să poată interacționa cu ușurință. În realitate, ecosistemele de inovare nu funcționează încă în mod optim din mai multe cauze, printre care:

- interacțiunea dintre actorii din domeniul inovării este încă împiedicată de barierele organizaționale, de reglementare și culturale existente între ei;
- eforturile de consolidare a ecosistemelor de inovare vor beneficia de pe urma coordonării și a unei orientări clare în direcția unui impact și a unor obiective specifice.

Pentru a face față provocărilor societale viitoare, a valorifica oportunitățile oferite de noile tehnologii și a contribui la creșterea economică durabilă și favorabilă mediului, la crearea de locuri de muncă, la competitivitate și la bunăstarea cetățenilor Europei, este necesar să se consolideze în continuare capacitatea de inovare a Europei, prin: încurajarea creării de noi medii favorabile colaborării și inovării și consolidarea celor existente; consolidarea capacităților de inovare ale universităților și ale sectorului cercetării, sprijinirea unei noi generații de antreprenori, stimularea creării și a dezvoltării de întreprinderi inovatoare, precum și consolidarea vizibilității și a recunoașterii activităților de cercetare și inovare finanțate de UE, în special a finanțării acordate de EIT, în rândul publicului larg.

Natura și amploarea provocărilor din domeniul inovării impun stabilirea de contacte și mobilizarea actorilor și a resurselor la nivel european, prin promovarea colaborării transfrontaliere. Este necesar să se elimine barierele dintre discipline și din cadrul lanțurilor valorice și să se stimuleze crearea unui mediu favorabil pentru un schimb eficient de cunoștințe și de expertiză, precum și pentru dezvoltarea și atragerea talentelor antreprenoriale. Agenda strategică de inovare a EIT asigură coerența cu provocările programului Orizont Europa, precum și complementaritatea cu CEI.

3.2. Domenii de intervenție

3.2.1 Ecosisteme de inovare durabile în întreaga Europă

În conformitate cu Regulamentul privind EIT și cu Agenda strategică de inovare a EIT, EIT va juca un rol mai important în consolidarea ecosistemelor de inovare sustenabile bazate pe provocări în întreaga Europă. În special, EIT va continua să gestioneze, în principal prin intermediul comunităților sale de cunoaștere și inovare (CCI), parteneriatele europene de mare anvergură care abordează provocări societale specifice. EIT va continua să consolideze ecosistemele de inovare din jurul acestora prin deschiderea lor și prin încurajarea integrării dintre cercetare, inovare și educație. În plus EIT va consolida ecosistemele de inovare în întreaga Europă, prin extinderea Mecanismului său de inovare regională. EIT va colabora cu ecosistemele de inovare care prezintă un înalt potențial de inovare, pe bază de strategii, aliniere tematică și impact preconizat, în strânsă sinergie cu strategiile și platformele de specializare inteligentă.

- Consolidarea eficacității și a deschiderii către noi parteneri a CCI-urilor existente astfel încât să se permită tranziția către autosustenabilitate pe termen lung și analizarea necesității de a crea altele noi pentru a face față provocărilor globale. Domeniile tematice specifice vor fi definite în Agenda strategică de inovare, ținând seama de planificarea strategică;
- Accelerarea progresului regiunilor către excelență în țările care sunt definite în Agenda strategică de inovare, în strânsă cooperare cu fondurile structurale și alte programe de finanțare relevante ale UE, după caz.

3.2.2 Competențe antreprenoriale și de inovare din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții, inclusiv creșterea capacităților instituțiilor de învățământ superior în toată Europa

Activitățile educaționale ale EIT vor fi consolidate pentru a încuraja inovarea și spiritul antreprenorial printr-o educație și formare orientată. Un accent mai puternic pe dezvoltarea capitalului uman va fi întemeiat pe extinderea programelor educaționale existente ale CCI-urilor EIT, pentru ca acestea să ofere în continuare studenților și profesioniștilor programe de învățământ de înaltă calitate, bazate pe inovare, creativitate și spirit antreprenorial, în conformitate, în special, cu strategia industrială și în materie de competențe a UE. Aceasta poate include sprijinirea cercetătorilor și inovatorilor de către alte părți ale programului Orizont Europa, în special de MSCA. De asemenea, EIT va sprijini modernizarea instituțiilor de învățământ superior în toată Europa și integrarea acestora în ecosisteme de inovare, prin stimularea și sporirea potențialului și a capacităților lor antreprenoriale și prin încurajarea acestora să anticipeze mai bine noile cerințe în materie de competențe.

- Elaborarea de programe de învățământ inovatoare, luând în considerare nevoile viitoare ale societății și ale mediului de afaceri, precum și de programe transversale destinate studenților, antreprenorilor și profesioniștilor din Europa și din afara acesteia, în care cunoștințele specializate și specifice fiecărui sector să fie combinate cu competențe antreprenoriale și orientate spre inovare, precum competențe de înalt nivel tehnologic legate de tehnologiile digitale și de tehnologiile generice esențiale;
- Consolidarea și extinderea etichetei EIT pentru a îmbunătăți vizibilitatea și recunoașterea programelor educaționale cu eticheta EIT bazate pe parteneriate între diferite instituții de învățământ superior, centre de cercetare și societăți, îmbunătățind calitatea ei generală prin oferirea de programe de învățare prin practică și educație antreprenorială orientată, precum și mobilitate la nivel internațional, interorganizațional și intersectorial;
- Dezvoltarea capacităților de inovare și de antreprenariat din sectorul învățământului superior, prin mobilizarea și promovarea expertizei comunității EIT în cea ce privește crearea de legături între educație, cercetare și mediul de afaceri;
- Consolidarea rolului comunității de absolvenți ai EIT, ca model pentru noii studenți și ca un instrument puternic de comunicare a impactului EIT.

3.2.3 Furnizarea pe piață de noi soluții pentru abordarea provocărilor globale

EIT va facilita cooperarea dintre antreprenori, inovatori, cercetători, cadre didactice, studenți și alți actori din domeniul inovării în cadrul unor echipe interdisciplinare pentru a genera idei și a le transforma în inovații atât graduale, cât și disruptive și îi va capacita și răsplăti pe aceștia pentru astfel de inițiative, garantând, în același timp, integrarea perspectivei de gen. Activitățile vor fi caracterizate printr-o inovare deschisă și o abordare transfrontalieră, acordând o atenție deosebită includerii activităților din triunghiul cunoașterii care sunt pertinente pentru asigurarea succesului lor (de exemplu, promotorii proiectului își pot îmbunătăți accesul la: absolvenți calificați într-un anumit domeniu, utilizatori din avangardă, întreprinderi nou-înființate cu idei inovatoare, societăți din exterior care dețin active complementare relevante etc.).

- Sprijinirea dezvoltării de noi produse, servicii și oportunități de piață în contextul cărora actorii din cadrul triunghiului cunoașterii vor colabora pentru a furniza soluții la provocările globale;
- Integrarea completă a întregului lanț valoric al inovării: de la student la antreprenor, de la idee la produs, de la laborator la client. Este avut în vedere și sprijinul pentru întreprinderile nou-înființate și cele în curs de extindere.
- Furnizarea de servicii și sprijin de nivel înalt întreprinderilor inovatoare, inclusiv asistență tehnică pentru perfecționarea produselor sau a serviciilor, mentorat intensiv, sprijin pentru atragerea clienților țintă și mobilizarea de capital, în vederea unei introduceri rapide pe piață și a accelerării procesului lor de creștere.

3.2.4 Sinergiile și valoarea adăugată din cadrul programului Orizont Europa

EIT își va intensifica eforturile de valorificare a sinergiilor și a complementarităților între CCI-urile existente și diferiți actori și diferite inițiative de la nivelul UE și de la nivel mondial și își va extinde rețeaua de organizații cu care colaborează atât la nivel strategic, cât și operațional, evitând în același timp dublarea inutilă a eforturilor.

- Cooperarea strânsă cu CEI și InvestEU în vederea canalizării sprijinului (și anume a finanțării și a serviciilor) oferit întreprinderilor inovatoare aflate atât în stadiul de întreprindere nou-înființată, cât și în stadiul de extindere, în special prin intermediul CCI-urilor;

Planificarea și implementarea activităților EIT pentru a maximiza sinergiile și complementaritățile cu alte părți ale programului;

- Colaborarea cu statele membre ale UE, atât la nivel național, cât și la nivel regional, stabilirea unui dialog structurat și coordonarea eforturilor pentru a permite crearea de sinergii cu inițiativele naționale și regionale, inclusiv cu strategiile de specializare inteligentă, potențial și prin implementarea ecosistemelor europene de inovare, pentru a identifica, partaja și disemina bune practici și învățăminte;
- Partajarea și diseminarea practicilor și învățămintelor inovatoare în întreaga Europă și dincolo de ea, pentru a contribui la politica în domeniul inovării în Europa, în coordonare cu alte părți ale programului Orizont Europa;
- Contribuții la discuțiile referitoare la politica din domeniul inovării, precum și la conceperea și punerea în aplicare a priorităților de politică ale UE, prin colaborarea continuă cu toate serviciile relevante ale Comisiei Europene, cu alte programe ale UE și cu părțile interesate participante la acestea, precum și prin explorarea suplimentară a oportunităților din cadrul inițiativelor de punere în aplicare a politicilor;
- Exploatarea sinergiilor cu alte programe ale UE, inclusiv cele care sprijină dezvoltarea capitalului uman și inovarea (de exemplu, COST, FSE+, FEDR, Erasmus +, „Europa creativă” și COSME Plus/Programul pentru piața unică, InvestEU);
- Crearea de alianțe strategice cu actorii-cheie din domeniul inovării de la nivelul UE și de la nivel internațional, precum și sprijinirea CCI-urilor pentru a dezvolta relații de colaborare și legături cu partenerii-cheie din cadrul triunghiului cunoașterii din țările terțe, cu scopul de a deschide piețe noi pentru soluțiile sprijinite de CCI și pentru a atrage finanțare și talente din afara granițelor. Participarea țărilor terțe este promovată în ceea ce privește principiile reciprocității și avantajelor reciproce.

ANEXA III

PARTENERIATE

Parteneriatele europene sunt selectate și implementate, monitorizate, evaluate, încheiate treptat sau reînnoite pe baza următoarelor criterii

1. Selecția

(a) demonstrarea că parteneriatul european este mai eficace în atingerea obiectivelor conexe ale programului prin implicarea și angajarea partenerilor, în special în ceea ce privește realizarea unor impacturi clare pentru UE și cetățenii săi, în special cu privire la răspunsul la provocările globale și realizarea obiectivelor de cercetare și inovare, asigurarea competitivității UE, a durabilității și contribuția la consolidarea Spațiului european de cercetare și inovare și, acolo unde este relevant, la respectarea angajamentelor internaționale;

în cazul parteneriatelor europene instituționalizate, instituite în conformitate cu articolul 185 din TFUE, participarea a cel puțin 40 % din statele membre ale UE este obligatorie;

- (b) coerența și sinergiile parteneriatului european cu peisajul cercetării și inovării din UE, urmând în măsura cea mai mare posibilă normele programului Orizont Europa;
- (c) transparența și caracterul deschis al parteneriatului european în ceea ce privește identificarea priorităților și a obiectivelor, formulate în termeni de rezultate și impact preconizate, și în ceea ce privește implicarea unor parteneri și părți interesate din întregul lanț valoric, din diferite sectoare, profiluri și discipline, inclusiv la nivel internațional, atunci când este relevant și fără a aduce atingere competitivității europene; modalități clare pentru a promova participarea IMM-urilor și pentru diseminarea și exploatarea rezultatelor, mai ales de către IMM-uri, inclusiv prin organizații intermediare;

- (d) demonstrarea *ex-ante* a aditionalității și direcționalității parteneriatului european, inclusiv o viziune strategică comună cu privire la scopul parteneriatului european. Această viziune va conține, în special:
- abordări pentru a asigura flexibilitatea punerii în aplicare și posibilitatea de adaptare la evoluția politicilor, a nevoilor societale și/sau ale pieței ori la progresele științifice în vederea sporirii coerenței politicilor între nivelul regional, nivelul național și nivelul UE;
 - demonstrarea unor efecte de levier calitative și a unor efecte de levier cantitative semnificative scontate, inclusiv o metodă pentru măsurarea indicatorilor-cheie de performanță;
 - abordări pentru a asigura flexibilitatea punerii în aplicare și posibilitatea de adaptare la evoluția politicilor, a nevoilor societale și/sau ale pieței ori la progresele științifice în vederea sporirii coerenței politicilor între nivelul regional, nivelul național și nivelul UE;
 - strategia de ieșire și măsuri pentru eliminarea treptată din program;
- (e) demonstrarea *ex-ante* a angajamentului pe termen lung al partenerilor, incluzând o cotă minimă de investiții publice și/sau private;

în cazul parteneriatelor europene instituționalizate, instituite în conformitate cu articolul 185 sau cu articolul 187 din TFUE, contribuțiile financiare și/sau în natură ale partenerilor, alții decât Uniunea, vor fi cel puțin egale cu 50 % și pot atinge până la 75 % din angajamentele bugetare agregate ale parteneriatului european. Pentru fiecare asemenea parteneriat european instituționalizat, o parte din contribuțiile oferite de parteneri, alții decât Uniunea, va fi sub formă de contribuții financiare. Pentru partenerii diferiți de Uniune și de statele participante, contribuțiile financiare ar trebui să vizeze în principal acoperirea costurilor administrative, precum și activitățile de coordonare și sprijin și alte activități fără caracter concurențial.

2. Implementarea:

- (a) abordare sistemică care să asigure implicarea activă și timpurie a statelor membre și obținerea efectelor scontate ale parteneriatului european prin implementarea flexibilă a unor acțiuni comune cu o valoare adăugată europeană ridicată, care merg și dincolo de cererile comune de propuneri pentru activitățile de cercetare și inovare, incluzând activități legate de penetrarea pe piață și de utilizarea rezultatelor pentru reglementări sau politici;
- (b) măsurile corespunzătoare pentru asigurarea continuă a deschiderii inițiativei și a transparenței implementării ei, în special în ceea ce privește stabilirea priorităților și participarea la cererile de propuneri, informații privind funcționarea guvernantei, vizibilitatea Uniunii, măsurile de comunicare și de sensibilizare, diseminarea și exploatarea rezultatelor, inclusiv o strategie clară privind accesul deschis/utilizatorii de-a lungul întregului lanț valoric; măsuri corespunzătoare de informare a IMM-urilor și de promovare a participării acestora;
- (c) activități de coordonare și/sau activități comune cu alte inițiative de cercetare și inovare relevante care să asigure un nivel optim de interconectări și sinergii efective, printre altele pentru a se depăși eventuale obstacole în materie de punere în aplicare la nivel național și pentru a se spori eficiența din punctul de vedere al costurilor;
- (d) angajamente pentru contribuțiile financiare și/sau în natură din partea fiecărui partener, în conformitate cu dispozițiile de la nivel național, pe întreaga durată de viață a inițiativei;
- (e) în cazul parteneriatului european instituționalizat, accesul Comisiei la rezultate și la alte informații legate de acțiune, în scopul dezvoltării, punerii în aplicare și monitorizării politicilor sau programelor Uniunii.

3. Monitorizarea:

- (a) un sistem de monitorizare în conformitate cu cerințele stabilite în articolul 45, pentru a monitoriza progresele înregistrate în direcția realizării unor obiective de politică specifice și rezultatele și indicatorii-cheie de performanță care să permită o evaluare de-a lungul timpului a realizărilor, efectelor și eventualelor necesități în materie de măsuri corective;

- (b) raportarea dedicată periodică privind efectele de levier cantitative și calitative, inclusiv privind contribuțiile financiare și în natură angajate și cele furnizate efectiv, vizibilitatea și poziționarea în context internațional și impactul investițiilor din sectorul privat asupra riscurilor legate de cercetare și inovare;
 - (c) informații detaliate privind procesul de evaluare și rezultatele obținute în toate cererile de propuneri din cadrul parteneriatelor, puse la dispoziție în timp util și în mod accesibil într-o bază de date online comună.
4. Evaluarea, încheierea treptată și reînnoirea:
- (a) evaluarea impacturilor înregistrate la nivelul Uniunii și la nivel național în ceea ce privește țintele definite și indicatorii-cheie de performanță, care contribuie la evaluarea programului prevăzută la articolul 47, inclusiv o evaluare a modului de intervenție politică cel mai eficace pentru o eventuală acțiune viitoare și poziționarea oricărei eventuale reînnoiri a unui parteneriat european în peisajul parteneriatelor europene și al priorităților sale politice;
 - (b) în absența reînnoirii, măsuri corespunzătoare care să asigure eliminarea treptată a finanțării din programul-cadru, în conformitate cu condițiile și calendarul convenite cu partenerii angajați legal *ex ante*, fără a aduce atingere posibilității de continuare a finanțării transnaționale prin programe naționale sau alte programe ale Uniunii și fără a aduce atingere investițiilor private și proiectelor în curs.

ANEXA IV

SINERGII CU ALTE PROGRAME

Pentru a maximiza impactul cercetării și inovării asupra societății, a mediului și a economiei în general și pentru a contribui la realizarea obiectivelor Uniunii, programele de finanțare ale Uniunii trebuie să fie coerente și să funcționeze în sinergie.

Sinergiile se bazează pe complementaritatea dintre conceperea și obiectivele programelor, precum și, la nivelul implementării, pe compatibilitatea normelor și proceselor de finanțare.

Fondurile de la programul Orizont Europa se utilizează exclusiv pentru finanțarea activităților de cercetare și inovare. Procesul de planificare strategică asigură alinierea priorităților pentru diferitele programe de finanțare ale Uniunii și garantează opțiuni coerente de finanțare în diferitele etape ale ciclului de cercetare și inovare. Printre altele, misiunile și parteneriatele beneficiază de sinergii cu alte programe și politici de finanțare ale Uniunii.

Implementarea rezultatelor cercetării și a soluțiilor inovatoare dezvoltate în programul-cadru este facilitată cu sprijinul altor programe de finanțare ale Uniunii, în special prin strategii de diseminare și de exploatare, prin transferul de cunoștințe, prin surse de finanțare complementare și cumulative și prin măsuri de politică conexe.

Finanțarea destinată activităților de cercetare și inovare beneficiază de pe urma unor norme armonizate care sunt concepute pentru a asigura valoarea adăugată a UE, pentru a evita suprapunerile cu diferite programe ale Uniunii și pentru a obține o eficiență maximă și simplificarea administrativă.

Punctele următoare prezintă în detaliu modul în care aceste sinergii se aplică între programul-cadru și diferitele programe ale Uniunii.

1. Sinergiile cu Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și cu Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) (politica agricolă comună - PAC) asigură faptul că:

- (a) necesitățile în materie de cercetare și inovare din sectorul agricol și în zonele rurale din UE sunt identificate, de exemplu în cadrul parteneriatului european pentru inovare „Productivitatea și durabilitatea agriculturii”⁴⁷, și sunt luate în considerare atât în procesul de planificare strategică al programului-cadru, cât și în programele de lucru;
- (b) PAC utilizează în mod optim rezultatele cercetării și ale inovării și promovează utilizarea, punerea în aplicare și implementarea unor soluții inovatoare, inclusiv a celor care derivă din proiecte finanțate prin programele-cadru pentru cercetare și inovare și din parteneriatul european pentru inovare „Productivitatea și durabilitatea agriculturii”;
- (c) FEADR sprijină utilizarea și diseminarea de cunoștințe și soluții care decurg din rezultatele programului-cadru, care duc la sporirea dinamicii sectorului agricol și la noi oportunități de dezvoltare a zonelor rurale.

2. Sinergiile cu Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM) asigură faptul că:

- (a) programul-cadru și FEPAM sunt strâns interconectate, în măsura în care necesitățile UE în materie de cercetare și inovare în domeniul politicii maritime integrate vor fi luate în considerare în procesul de planificare strategică al programului-cadru;
- (b) FEPAM sprijină introducerea de noi tehnologii și de produse, procese și servicii inovatoare, în special cele care rezultă ca urmare a aplicării programului-cadru în domeniul politicii marine și maritime; FEPAM promovează, de asemenea, colectarea, prelucrarea și monitorizarea datelor de bază și diseminează rezultatele acțiunilor relevante sprijinite prin programul-cadru, care, la rândul său, contribuie la punerea în aplicare a politicii comune în domeniul pescuitului, a politicii maritime a UE și a guvernantei internaționale a oceanelor.

⁴⁷ Doc. 7278/12: Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind parteneriatul european pentru inovare „Productivitatea și durabilitatea agriculturii” [COM(2012) 79 final].

3. Sinergiile cu Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) asigură faptul că:
- (a) mecanismele de finanțare complementară și cumulativă din partea FEDR și a programului-cadru sprijină activitățile care furnizează o punte de legătură în special între strategiile de specializare inteligentă și excelența în cercetare și inovare, inclusiv programele transregionale sau transnaționale comune și infrastructurile de cercetare paneuropene, cu scopul de a consolida Spațiul european de cercetare și de a contribui la obiectivele de dezvoltare durabilă;
 - (b) FEDR se axează, printre altele, pe dezvoltarea și consolidarea ecosistemelor regionale și locale de cercetare și inovare și pe transformarea industrială, incluzând atât sprijinul pentru consolidarea capacităților de cercetare și inovare și pentru utilizarea rezultatelor, cât și introducerea de noi tehnologii și de soluții inovatoare și ecologice rezultate din programele-cadru pentru cercetare și inovare, prin intermediul FEDR.
4. Sinergiile cu Fondul social european Plus (FSE+) asigură faptul că:
- (a) FSE+ poate integra și extinde programe de învățământ inovatoare sprijinite de programul-cadru, prin programe naționale sau regionale, pentru a înzestra cetățenii cu aptitudinile și competențele necesare având în vedere evoluția cererii de pe piața muncii;
 - (b) mecanismele de finanțare complementară din partea FSE+ pot fi utilizate pentru a sprijini activități de promovare a dezvoltării capitalului uman în cercetare și inovare, cu scopul de a consolida Spațiul european de cercetare;
 - (c) FSE+ integrează tehnologii inovatoare și noi modele și soluții de afaceri, în special pe cele care rezultă din programele-cadru, astfel încât să contribuie la crearea de sisteme de sănătate inovatoare, eficiente și durabile și să faciliteze accesul la asistență medicală mai bună și mai sigură pentru cetățenii europeni.

5. Sinergiile cu Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE) asigură faptul că:
- (a) în cursul procesului de planificare strategică al programului-cadru, sunt identificate și stabilite necesitățile de cercetare și inovare în domeniile transportului și energiei și în sectorul digital din cadrul UE;
 - (b) MIE sprijină introducerea și implementarea pe scară largă a noilor tehnologii și soluții inovatoare în domeniile transportului, energiei și infrastructurilor fizice digitale, în special pe cele care rezultă din programele-cadru pentru cercetare și inovare;
 - (c) schimbul de informații și de date între programul-cadru și proiectele MIE va fi facilitat, de exemplu, prin evidențierea tehnologiilor din programul-cadru aflate într-un stadiu avansat de pregătire pentru introducerea pe piață și care ar putea fi implementate prin MIE.
6. Sinergiile cu programul Europa digitală (DEP) asigură faptul că:
- (a) chiar dacă mai multe domenii tematice abordate de programul-cadru și de DEP sunt convergente, tipul de acțiuni care urmează să fie sprijinite, rezultatele scontate și logica lor de intervenție sunt diferite și complementare;
 - (b) necesitățile în materie de cercetare și inovare legate de aspectele digitale sunt identificate și stabilite în cursul procesului de planificare strategică al programului-cadru; ele includ cercetarea și inovarea în domeniul tehnicii de calcul de înaltă performanță, al inteligenței artificiale, al securității cibernetice, prin combinarea tehnologiilor digitale cu alte tehnologii generice și inovații netehnologice, sprijin pentru extinderea întreprinderilor care introduc inovații revoluționare (multe dintre care vor combina tehnologiile digitale și cele fizice), precum și sprijin pentru infrastructurile digitale de cercetare;

- (c) DEP se axează pe dezvoltarea capacităților și a infrastructurii digitale pe scară largă în domeniul tehnicii de calcul de înaltă performanță, al inteligenței artificiale, al securității cibernetice și al competențelor digitale avansate, în scopul utilizării și implementării pe scară largă, în toată Europa, a soluțiilor digitale inovatoare de mare importanță care există sau sunt testate în cadrul UE, în domenii de interes general (cum ar fi sănătatea, administrația publică, justiția și învățământul) sau ca răspuns la disfuncționalități ale pieței (precum digitalizarea întreprinderilor, în special a celor mici și mijlocii); DEP este implementat în principal prin investiții strategice și coordonate cu statele membre - în special prin intermediul achizițiilor publice comune - în capacități digitale care urmează să fie partajate pe întreg teritoriul Europei, precum și în acțiunile la nivelul UE care sprijină interoperabilitatea și standardizarea, ca parte a dezvoltării pieței unice digitale;
- (d) capacitățile și infrastructurile DEP sunt puse la dispoziția comunității de cercetare și inovare, inclusiv pentru activitățile sprijinite prin intermediul programului-cadru, cum ar fi testare, experimentare și activități demonstrative, în toate sectoarele și disciplinele;
- (e) noile tehnologii digitale dezvoltate prin intermediul programului-cadru urmează să fie utilizate și implementate progresiv prin DEP;
- (f) inițiativele programului-cadru care vizează dezvoltarea de programe de învățământ axate pe aptitudini și competențe, inclusiv cele asigurate în centrele de colocație ale comunității de cunoaștere și inovare „Digital” a Institutului European de Inovare și Tehnologie, sunt completate prin consolidarea capacităților, cu sprijinul programului Europa digitală, în ceea ce privește competențele digitale avansate;
- (g) există mecanisme puternice de coordonare pentru programarea strategică și procedurile operaționale pentru ambele programe, iar structurile lor de guvernare implică serviciile respective ale Comisiei, reprezentanții statelor membre și alte entități vizate de diferitele părți ale programelor respective.

7. Sinergiile cu Programul privind piața unică asigură faptul că:

- (a) Programul privind piața unică abordează disfuncționalitățile pieței care afectează IMM-urile și promovează spiritul antreprenorial și crearea și dezvoltarea întreprinderilor. Există complementaritate între Programul privind piața unică și acțiunile viitorului Consiliu european pentru inovare (EIC) pentru societățile inovatoare, precum și în domeniul serviciilor de sprijin pentru IMM-uri, în special în cazul în care piața nu oferă o finanțare viabilă;
- (b) Rețeaua întreprinderilor europene, pe lângă alte structuri existente de sprijin pentru IMM-uri (de exemplu, punctele de contact naționale, agențiile pentru inovare), poate avea rolul de a furniza servicii de sprijin sub tutela Consiliului European pentru Inovare.

8. Sinergiile cu programul pentru mediu și politici climatice (LIFE) asigură faptul că:

necesitățile în materie de cercetare și inovare în vederea soluționării provocărilor legate de mediu, climă și energie în UE sunt identificate și stabilite în cursul procesului de planificare strategică al programului-cadru. Programul LIFE va continua să acționeze ca un catalizator pentru punerea în aplicare a politicilor și a legislației UE în domeniul mediului, climei și a politicilor și a legislației relevante în domeniul energiei, inclusiv prin utilizarea și aplicarea rezultatelor cercetării și inovării ale programului-cadru și prin sprijinirea implementării acestora la nivel național și (inter)regional în cazul în care acest lucru poate contribui la abordarea aspectelor legate de mediu, de climă sau de tranziție. În special, programul LIFE va continua să stimuleze sinergiile cu programul-cadru prin acordarea unui bonus în timpul evaluării pentru propunerile care prevăd utilizarea rezultatelor programului-cadru. Proiectele de acțiuni standard din cadrul programului LIFE vor sprijini dezvoltarea, testarea sau demonstrarea unor tehnologii sau metodologii adecvate pentru punerea în aplicare a politicii UE privind mediul și clima, care pot fi ulterior implementate la scară largă și finanțate din alte surse, inclusiv din programul-cadru. Consiliul European pentru Inovare instituit de programul-cadru poate oferi sprijin pentru extinderea și comercializarea de noi idei revoluționare care pot rezulta din implementarea proiectelor LIFE.

9. Sinergiile cu programul Erasmus asigură faptul că:

- (a) resursele combinate ale programului-cadru, inclusiv ale Institutului European de Inovare și Tehnologie, și ale programului Erasmus sunt utilizate pentru a sprijini activități dedicate consolidării și modernizării instituțiilor europene de învățământ superior. Programul-cadru va completa sprijinul acordat prin programul Erasmus pentru inițiativa privind universitățile europene, în dimensiunea sa de cercetare, după caz. Acest lucru face parte din elaborarea unor noi strategii comune pe termen lung, integrate și durabile, în domeniile educației, cercetării și inovării, bazate pe abordări transdisciplinare și transsectoriale care fac ca triumphiul cunoașterii să devină o realitate;
- (b) programul-cadru și programul Erasmus încurajează integrarea educației și a cercetării prin facilitarea formulării și a stabilirii de către instituțiile de învățământ superior a unor strategii și rețele comune de educație, cercetare și inovare, prin înzestrarea procesului de predare cu cele mai noi descoperiri și practici de cercetare, pentru a oferi experiență de cercetare activă tuturor studenților, personalului din învățământul superior și în special cercetătorilor, precum și prin sprijinirea altor activități care permit integrarea învățământului superior, a cercetării și a inovării.

10. Sinergiile cu Programul spațial european asigură faptul că:

- (a) necesitățile în materie de cercetare și inovare ale sectorului spațial din amonte și din aval din cadrul UE, precum și beneficiile pentru Programul spațial european, sunt identificate și stabilite în cursul procesului de planificare strategică al programului-cadru; acțiunile în domeniul cercetării spațiale implementate prin programul Orizont Europa vor fi puse în aplicare ținând cont de dispozițiile programului spațial privind procedurile de achiziții publice și eligibilitatea entităților, după caz;

- (b) datele și serviciile spațiale puse la dispoziție drept bun public de către Programul spațial european sunt utilizate pentru a dezvolta soluții revoluționare prin intermediul cercetării și inovării, inclusiv prin programul-cadru, în special în ceea ce privește alimentația durabilă și resursele naturale, monitorizarea climatică, mediul atmosferic, terestru, costier și marin, orașele inteligente, mobilitatea conectată și automatizată, securitatea și gestionarea dezastrelor;
 - (c) serviciile de acces la datele și informațiile Copernicus contribuie la Cloudul european pentru știința deschisă și facilitează astfel accesul cercetătorilor, al oamenilor de știință și al inovatorilor la datele programului Copernicus; infrastructurile de cercetare, în special rețelele de observare *in situ*, vor constitui elementele esențiale pentru infrastructura de observare *in situ* care permite furnizarea serviciilor Copernicus și, la rândul lor, beneficiază de informațiile produse de serviciile Copernicus.
11. Sinergiile cu Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională (IVCDCI) și cu Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA III) asigură faptul că:
- (a) necesitățile în materie de cercetare și inovare din domeniile aferente IVCDCI și IPA III sunt identificate și stabilite în cursul procesului de planificare strategică al programului-cadru, în conformitate cu obiectivele de dezvoltare durabilă;
 - (b) activitățile de cercetare și inovare ale programului-cadru desfășurate cu participarea unor țări terțe, precum și acțiunile dedicate de cooperare internațională urmăresc alinierea și coerența cu acțiuni paralele de penetrare pe piață și de consolidare a capacităților desfășurate în cadrul IVCDCI și IPA III, pe baza definirii în comun a necesităților și a domeniilor de intervenție.

12. Sinergiile cu Fondul pentru securitate internă și cu instrumentul pentru gestionarea frontierelor, ca parte a Fondului de gestionare integrată a frontierelor, asigură faptul că:
- (a) necesitățile în materie de cercetare și inovare în domeniul securității și al gestionării integrate a frontierelor sunt identificate și stabilite în cursul procesului de planificare strategică al programului-cadru;
 - (b) Fondul pentru securitate internă și Fondul de gestionare integrată a frontierelor pot sprijini implementarea de noi tehnologii și soluții inovatoare, în special a celor care rezultă din programele-cadru pentru cercetare și inovare în domeniul cercetării în materie de securitate.
13. Sinergiile cu Fondul InvestEU asigură faptul că:
- (a) programul-cadru Orizont Europa oferă finanțare mixtă prin intermediul EIC pentru inovatorii a căror activitate se caracterizează printr-un nivel ridicat de risc, pentru care piața nu oferă o finanțare suficientă și viabilă. În același timp, programul-cadru va sprijini furnizarea efectivă și gestionarea părții private a finanțării mixte prin intermediul fondurilor și al intermediarilor sprijiniți de InvestEU și din alte surse;
 - (b) instrumentele financiare pentru cercetare și inovare și pentru IMM-uri sunt grupate sub tutela Fondului InvestEU, în special printr-o componentă de C&I tematică dedicată, precum și prin intermediul produselor implementate în cadrul componentei pentru IMM-uri, contribuind astfel la realizarea obiectivelor ambelor programe;
 - (c) programul-cadru oferă un sprijin adecvat pentru reorientarea către InvestEU a proiectelor care nu sunt eligibile pentru finanțare din partea CEI, acolo unde este cazul.

14. Sinergiile cu Fondul pentru inovare în cadrul sistemului de comercializare a certificatelor de emisii („Fondul pentru inovare”) asigură faptul că:
- (a) Fondul pentru inovare va viza în mod specific inovarea în tehnologii și procese cu emisii scăzute de dioxid de carbon, inclusiv captarea și utilizarea carbonului în condiții de siguranță pentru mediu, care să contribuie în mod semnificativ la atenuarea schimbărilor climatice, precum și produse care să le înlocuiască pe cele cu emisii ridicate de dioxid de carbon, și va contribui la stimularea elaborării și exploatării proiectelor care au ca scop captarea în condiții de siguranță pentru mediu și stocarea geologică a CO₂, precum și a unor tehnologii inovatoare în domeniul energiei din surse regenerabile și al stocării energiei;
 - (b) programul-cadru va finanța dezvoltarea și demonstrarea de tehnologii care pot îndeplini obiectivele UE privind decarbonizarea, energia și transformarea industrială, în special prin activitățile sale din cadrul pilonului 2;
 - (c) Fondul pentru inovare poate, sub rezerva îndeplinirii criteriilor de selecție și de atribuire, să sprijine faza de demonstrare a proiectelor eligibile care ar fi putut să primească sprijin din partea programelor-cadru pentru cercetare și inovare.
15. Sinergiile cu Programul pentru cercetare și formare al Euratom asigură faptul că:
- (a) programul-cadru și Programul pentru cercetare și formare al Euratom dezvoltă acțiuni cuprinzătoare în sprijinul educației și formării (inclusiv Acțiunile Marie Skłodowska-Curie), cu scopul de a menține și a dezvolta competențe relevante în Europa;
 - (b) programul-cadru și Programul pentru cercetare și formare al Euratom dezvoltă acțiuni comune în domeniul cercetării axate pe aspectele transversale ale utilizării în condiții de siguranță și securitate a aplicațiilor neenergetice ale radiațiilor ionizante în sectoare precum medicina, industria, agricultura, spațiul, schimbările climatice, securitatea, pregătirea pentru situații de urgență și pe contribuția științei nucleare⁴⁸.

⁴⁸ Sub rezerva rezultatului negocierilor privind actul legislativ respectiv.

16. Cercetarea în domeniul civil și al apărării beneficiază de sinergii cu Fondul european de apărare, cu toate că activitățile desfășurate în temeiul programului-cadru, cu excepția celor acoperite de Fondul european de apărare, se concentrează exclusiv asupra aplicațiilor civile. Se va exclude dublarea inutilă a eforturilor.

ANEXA V

INDICATORI AFERENȚI CĂILOR DE IMPACT PRINCIPALE

Căile de impact și indicatorii aferenți căilor de impact principale structurează monitorizarea progreselor realizate de programul-cadru (PC) în ceea ce privește atingerea obiectivelor sale, astfel cum sunt prevăzute la articolul 3. Căile de impact țin cont de factorul timp și cuprind trei categorii de impact complementare, reflectând caracterul nelinear al investițiilor în C&I: cel științific, cel societal și cel tehnologic/economic. Pentru fiecare dintre aceste categorii de impact vor fi folosiți indicatori indirecti pentru a monitoriza progresele, făcând o distincție între impactul obținut pe termen scurt, mediu și mai lung, inclusiv dincolo de încheierea perioadei programului, cu posibilitatea defalcării, inclusiv în funcție de state membre și țări asociate. Acești indicatori vor fi elaborați pe baza unor metodologii cantitative și calitative. Părțile individuale ale programului vor contribui la acești indicatori într-o măsură diferită și prin diverse mecanisme. Indicatorii suplimentari pot fi utilizați pentru monitorizarea unor părți individuale ale programului, după caz.

Microdatele care stau la baza indicatorilor aferenți căilor de impact principale vor fi colectate pentru toate părțile programului și pentru toate mecanismele de implementare într-un mod centralizat și armonizat și la un nivel adecvat de granularitate, cu un minimum de raportare impus beneficiarilor.

În plus, dincolo de indicatorii-cheie privind căile de impact, datele privind optimizarea implementării programului pentru consolidarea Spațiului european de cercetare, stimularea participării pe bază de excelență la program a tuturor statelor membre, precum și facilitarea legăturilor de colaborare în domeniul cercetării și inovării europene vor fi colectate și raportate aproape în timp real ca parte a datelor de implementare și de gestionare menționate la articolul 45. Aceasta va cuprinde, printre altele, monitorizarea relațiilor de colaborare, analizarea datelor din rețea, date referitoare la propuneri, cereri, participări și proiecte; solicitanții și participanții [inclusiv tipul de organizație (cum ar fi organizațiile societății civile, IMM-urile și sectorul privat), țara (de exemplu, o clasificare specifică pentru grupuri de țări, cum ar fi statele membre, țările asociate și țările terțe), genul, rolul în proiect, disciplina științifică/sectorul științific, inclusiv SSU] și nivelul de integrare a aspectelor legate de climă și al cheltuielilor aferente.

Indicatorii căilor de impact științific

Se preconizează că programul va avea un impact științific prin crearea de noi cunoștințe de înaltă calitate, prin consolidarea capitalului uman din domeniul cercetării și inovării, precum și prin promovarea și difuzarea cunoștințelor și a științei deschise. Progresul către realizarea acestui impact va fi monitorizat prin indicatori indirecti definiți în funcție de următoarele trei căi de impact principale.

Tabelul 1 (a se vedea mai jos)

Indicatorii căilor de impact societal

Se preconizează că programul va avea un impact societal prin abordarea priorităților de politică ale UE și a provocărilor globale, inclusiv a ODD-urilor ONU, în conformitate cu principiile Agendei 2030 și cu obiectivele Acordului de la Paris, prin intermediul C&I, producând beneficii și impact prin misiuni de C&I și parteneriate europene și consolidând utilizarea inovării în societate, ceea ce va contribui în cele din urmă la bunăstarea oamenilor. Progresul către realizarea acestui impact va fi monitorizat prin indicatori indirecti definiți în funcție de următoarele trei căi de impact principale.

Tabelul 2 (a se vedea mai jos)

Indicatorii căilor de impact tehnologic/economic

Se preconizează că programul va avea un impact tehnologic/economic în special în Uniune, prin influențarea creării și dezvoltării întreprinderilor, în special a IMM-urilor, cu includerea întreprinderilor nou-înființate, crearea de locuri de muncă directe și indirecte, în special în Uniune, precum și prin mobilizarea investițiilor pentru cercetare și inovare. Progresul către realizarea acestui impact va fi monitorizat prin indicatori indirecti definiți în funcție de următoarele trei căi de impact principale.

Tabelul 3 (a se vedea mai jos)

Anexa V - tabelul 1

Obținerea unui impact științific	Pe termen scurt	Pe termen mediu	Pe termen mai lung
Crearea de noi cunoștințe de înaltă calitate	<u>Publicații -</u> Numărul de publicații științifice ale PC evaluate <i>inter pares</i>	<u>Citări -</u> Indicele de citare FWCI (<i>Field-Weighted Citation Index</i>) a publicațiilor PC evaluate <i>inter pares</i>	<u>Știință de talie mondială -</u> Numărul și ponderea publicațiilor evaluate <i>inter pares</i> din cadrul proiectelor PC care reprezintă o contribuție esențială la domeniile științifice
Consolidarea capitalului uman în C&I	<u>Competente -</u> Numărul de cercetători implicați în activități de îmbunătățire a competențelor (formare, îndrumare/mentorat, mobilitate și acces la infrastructurile de C&I) în cadrul proiectelor PC	<u>Cariere -</u> Numărul și ponderea cercetătorilor din cadrul PC care, după îmbunătățirea competențelor lor, au avut un impact individual sporit în domeniul lor de cercetare și inovare	<u>Condiții de muncă -</u> Numărul și ponderea cercetătorilor din cadrul PC care, după îmbunătățirea competențelor lor, se bucură de condiții de muncă mai bune, inclusiv în materie de salarii ale cercetătorilor
Promovarea difuzării cunoștințelor și a științei deschise	<u>Cunoștințe partajate -</u> Ponderea rezultatelor cercetării în cadrul PC (date deschise/publicații/programe informatice etc.) partajate prin intermediul unor infrastructuri de cunoștințe deschise	<u>Difuzarea cunoștințelor -</u> Ponderea rezultatelor cercetării cu acces deschis din cadrul PC care sunt utilizate/citate în mod activ	<u>Noi colaborări -</u> Ponderea beneficiarilor PC care au dezvoltat noi colaborări transdisciplinare/transsectoriale cu utilizatorii rezultatelor activităților lor deschise de cercetare și inovare din cadrul PC

Anexa V - tabelul 2

Obținerea unui impact societal	Pe termen scurt	Pe termen mediu	Pe termen mai lung
Abordarea priorităților de politică ale UE și a provocărilor globale prin intermediul C&I	<u>Rezultate -</u> Numărul și ponderea rezultatelor menite să răspundă unor priorități de politică ale UE și unor provocări globale identificate (inclusiv ODD) (multidimensional: pentru fiecare prioritate identificată) Inclusiv: Numărul și ponderea rezultatelor relevante din punctul de vedere al climei care vizează îndeplinirea angajamentului asumat de UE în temeiul Acordului de la Paris	<u>Soluții -</u> Numărul și ponderea inovărilor și rezultatelor cercetării care răspund unor priorități de politică ale UE și unor provocări globale identificate (inclusiv ODD) (multidimensional: pentru fiecare prioritate identificată) Inclusiv: Numărul și ponderea inovațiilor și rezultatelor de cercetare relevante din punctul de vedere al climei care reflectă îndeplinirea angajamentului asumat de UE în temeiul Acordului de la Paris	<u>Beneficii -</u> Efecte estimate agregate rezultate din utilizarea/exploatarea rezultatelor finanțate prin PC, privind abordarea priorităților de politică ale UE și a provocărilor globale identificate (inclusiv ODD), inclusiv contribuții la elaborarea politicilor și la ciclul legislativ (cum ar fi normele și standardele) (multidimensional: pentru fiecare prioritate identificată) Inclusiv: Efectele estimate agregate ale utilizării/exploatării rezultatelor relevante din punctul de vedere al climei finanțate prin PC asupra îndeplinirii angajamentului asumat de UE în temeiul Acordului de la Paris, inclusiv contribuții la elaborarea politicilor și la ciclul legislativ (cum ar fi normele și standardele)
Producerea de beneficii și impact prin misiuni de C&I	<u>Realizările misiunilor de C&I -</u> Realizări ale misiunilor de C&I specifice (multidimensional: pentru fiecare misiune identificată)	<u>Rezultatele misiunilor de C&I -</u> Rezultate ale misiunilor de C&I specifice (multidimensional: pentru fiecare misiune identificată)	<u>Țintele atinse ale misiunilor de C&I -</u> Țintele atinse ale misiunilor de C&I specifice (multidimensional: pentru fiecare misiune identificată)
Consolidarea utilizării cercetării și inovării de către societate	<u>Creare în comun -</u> Numărul și ponderea proiectelor PC în cazul cărora cetățenii și utilizatorii finali din UE contribuie la crearea în comun a unui conținut de C&I	<u>Implicare -</u> Numărul și ponderea entităților beneficiare ale PC care au prevăzut mecanisme de implicare a cetățenilor și a utilizatorilor finali după încheierea proiectului din cadrul PC	<u>Utilizarea rezultatelor C&I în societate -</u> Utilizarea și difuzarea rezultatelor științifice și a soluțiilor inovatoare create în comun în cadrul PC

Anexa V - tabelul 3

Obținerea unui impact tehnologic/economic	Pe termen scurt	Pe termen mediu	Pe termen mai lung
Generarea creșterii economice bazate pe inovare	<u>Realizări inovatoare</u> - Numărul de produse, procese sau metode inovatoare din cadrul PC (pe tip de inovare) și de cereri de acordare a unor drepturi de proprietate intelectuală (DPI)	<u>Inovații</u> - Numărul de inovații rezultate din proiectele din cadrul PC (pe tip de inovare), inclusiv din DPI atribuite	<u>Creștere economică</u> - Creare, creștere și cote de piață ale întreprinderilor care au dezvoltat inovații finanțate de PC
Crearea de locuri de muncă mai multe și de mai bună calitate	<u>Sprijin pentru ocuparea forței de muncă</u> - Numărul de locuri de muncă echivalent normă întreagă create și numărul de locuri de muncă menținute în entitățile beneficiare pentru proiectul PC (pe tip de loc de muncă)	<u>Mentineră ocupării forței de muncă</u> - creșterea numărului de locuri de muncă echivalent normă întreagă din entitățile beneficiare în urma unui proiect PC (pe tip de loc de muncă)	<u>Ocuparea totală a forței de muncă</u> - Numărul de locuri de muncă directe și indirecte create sau menținute datorită difuzării rezultatelor PC (pe tip de loc de muncă)
Mobilizarea investițiilor în C&I	<u>Coinvestiții</u> - Valoarea investițiilor publice și private mobilizate cu ajutorul investiției inițiale a PC	<u>Aplicare extinsă</u> - Valoarea investițiilor publice și private mobilizate pentru valorificarea sau aplicarea pe scară mai largă a rezultatelor PC (inclusiv investițiile străine directe)	<u>Contribuția la „obiectivul de 3 %”</u> - Progresul UE în direcția atingerii obiectivului de 3 % din PIB datorită PC

ANEXA Va

DOMENII PENTRU POSIBILE MISIUNI ȘI DOMENII PENTRU POSIBILE PARTENERIATE EUROPENE INSTITUȚIONALIZATE CARE SĂ FIE INSTITUITE ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 185 SAU AL ARTICOLULUI 187 DIN TFUE

În conformitate cu articolele 7 și 8 din prezentul regulament, domeniile pentru posibile misiuni și posibile parteneriate europene care să fie instituite în temeiul articolului 185 sau al articolului 187 din TFUE figurează în prezenta anexă.

I. Domenii pentru posibile misiuni

Domeniul de misiune 1: Adaptarea la schimbările climatice, inclusiv transformarea societății

Domeniul de misiune 2: Cancerul

Domeniul de misiune 3: Oceane, mări și ape de coastă și continentale sănătoase

Domeniul de misiune 4: Orașe inteligente și neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei

Domeniul de misiune 5: Sănătatea solului și alimentele

Fiecare misiune va urma principiile prevăzute la articolul 7 alineatul (3) din prezentul regulament.

II. Domenii pentru posibile parteneriate europene instituționalizate în temeiul articolului 185 sau al articolului 187 din TFUE

Domeniul de parteneriat 1: O dezvoltare mai rapidă și o utilizare mai sigură a inovațiilor în domeniul sănătății pentru pacienții europeni și sănătatea la nivel global.

Domeniul de parteneriat 2: Realizarea de progrese în tehnologiile generice și digitale esențiale și în utilizarea acestora, inclusiv în noile tehnologii, cum ar fi inteligența artificială, fotonica și tehnologiile cuantice, dar fără a se limita la acestea.

Domeniul de parteneriat 3: Poziția de lider a Europei în domeniul metrologiei, inclusiv într-un sistem integrat de metrologie.

Domeniul de parteneriat 4: Accelerarea competitivității, îmbunătățirea siguranței și a performanței de mediu în privința traficului aerian, a aviației și a sistemului feroviar ale UE.

Domeniul de parteneriat 5: Biosoluții sustenabile, incluzive și circulare.

Domeniul de parteneriat 6: Tehnologii bazate pe hidrogen și pe stocarea sustenabilă a energiei cu o amprentă de mediu mai redusă și cu o producție mai puțin consumatoare de energie.

Domeniul de parteneriat 7: Soluții curate, conectate, întemeiate pe cooperare, autonome și automatizate pentru nivelurile viitoare ale cererii în materie de mobilitate a persoanelor și a mărfurilor.

Domeniul de parteneriat 8: Întreprinderi mici și mijlocii inovatoare și puternic axate pe cercetare și dezvoltare.

Procesul de evaluare a necesității unui parteneriat european instituționalizat în cadrul unuia dintre domeniile de parteneriat sus-menționate poate conduce la o propunere în temeiul articolului 185 sau al articolului 187 din TFUE, în conformitate cu dreptul de inițiativă al Comisiei Europene. Altfel, domeniul de parteneriat respectiv poate face, de asemenea, obiectul unui parteneriat în temeiul articolului 8 alineatul (1) litera (a) sau al articolului 8 alineatul (1) litera (b) din programul-cadru sau poate fi implementat prin cereri de propuneri în cadrul programului Orizont Europa.

Întrucât posibilele domenii pentru parteneriate europene instituționalizate acoperă domenii tematice ample, acestea pot fi implementate prin mai multe parteneriate, pe baza nevoilor evaluate.
